

Ivan Vávra /1983/ HISTORIE ČS. GOLFU

GCP/PF/2010

Ivan Vávra: HISTORIE ČS.GOLFU

(sepsaná v r.1983 u příležitosti 80.výročí golfu na území ČSSR z popudu Československého golfového svazu ÚV ČSTV)

Obsah:

1. Předmluva Doc.Ing.I. Raise, CSc.	str. 3
2. Historie hry zvané <i>gol f</i>	4
3. Praha 1900 – Císařská louka a Paví Vrch	7
4. Karlovy Vary – Staré hřiště	9
5. Mariánské Lázně 1905-1983	10
6. Praha – Stromovka 1920	16
7. Praha – Motol 1926-37	17
8. Líšnice 1928-83	19
9. Karlovy Vary – Nové hřiště 1928-39	22
10. Brno od 1932 a Svratouch do 1983	24
11. Třemšín 1938-46 a Hvězda	26
12. Klánovice – GCP 1938-52	28
13. Tři malé záznamy	30
14. Karlovy Vary – Nové hřiště 1945-83	31
15. Semily – od počátku až do 1983	33
16. Poděbrady – od počátku až do 1983	36
17. Ostrava – od 1967 do 1983	39
18. Motol GC Praha – nový – do 1983	44
19. Start VD Plzeň – od počátku až do 1983	47
20. TJ Konstrukti va	49
21. TJ Tesla Oldřichovice	50
22. Gol f na Slovensku	51
Piešťany	51
Tři otazníky	53
Elán Bratislava	54
23. Mezinárodní sportovní styky	56
24. Historie vrcholových orgánů gol fu	59
25. Mistři ČSR-ČSSR (tabulky)	67
26. Doslov	68
27. Seznam použité literatury a prameny	69

Předloha (ke dni 13. 6. 1983) obsahovala celkem 172 stran A4 původního rukopisu.

Pro vnitřní potřebu v rámci české golfové federace jako PF 2010 vydal Golf Club Praha.

Na obalu foto: skupina před klánovickou klubovnou, uprostřed stojící (s radiovkou) I.Vávra.

Digitalní rekonstrukci rukopisu provedla a k vydání připravila společnost

CAADstudio, sro – Schodová 8, 150 00 Praha 5

www.caadstudio.cz

EDIČNÍ POZNÁMKA

*K vydání vávroy **Historie čs. golfu** jsme v redakční radě Golf Clubu Praha přistoupili, neboť jsme přesvědčeni, že dobových svědectví o vývoji našeho sportovního odvětví není a (ani v nejbližší budoucnosti) nebude nikdy dost. Autorova práce, vzniklá r.1983 na objednávku tehdejšího „řídícího orgánu golfu“ ČGS ÚV ČSTV, navíc nese nesmazatelné stopy ideologického dědictví 50.let minulého století. I tento aspekt může být, zejména pro mladší generaci čtenářů, svým způsobem poučný a možná dokonce i zajímavý. Pro ty, kteří zmíněné období zažili „na vlastní kůži“ anebo o něm „na vlastní uši“ alespoň slyšeli, může být připomenutím období přežívání našeho sportu na okraji společenského dění. Navzdory soudobému masivnímu rozvoji golfu v Čechách a jeho znovuzačlenění mezi olympijské disciplíny v mezinárodním měřítku budou vzpomínky pamětníků čím dál tím více přerůstat v nostalgickou idealizaci „starých dobrých (zašlých) časů“. I v tomto směru může vávřuv spis plnit funkci určitého mementa a jisté profylaxe proti zmíněným tendencím.*

Podnět k tomuto kroku vzešel letošního jara od Ing.Ivana Paggia, v jehož držení se po několik let nacházel (údajně) poslední svazek z těch, jimiž kdysi disponovala Česká golfová federace – a který sám byl již místy obtížně čitelnou kopií, pořízenou a svázanou díky brněnské společnosti CCB,sro. Tento samizdat jsme konfrontovali s původním strojopisem ve vlastnictví JUDr.Ing.Vladimíra Ferlese a došli k názoru, že publikovaná verze byla z (nám) neznámých důvodů silně zredukována zejména v partiích, týkajících se personálií Golf Clubu Praha. Ačkoli jsme byli apriorně rozhodnutí ponechat vávřuv text bez obsahových změn a nehodlali pořizovat žádné „kritickými poznámkami opatřené“ vydání, situace nás sváděla k tomu, abychom chybějící údaje o členech a funkcionářích GCP doplnili formou apendixů ke všem třem kapitolám, týkajícím se GCP. Nakonec jsme se rozhodli setrvat u autentického textu s tím, že „dluh“, který v něm vůči vlastnímu klubu cítíme, splatíme jinou formou. Nejbližší možná příležitost se naskytne v rámci 85.výročí založení GCP v r.2011...

Původní rukopis Historie čs. golfu bylo třeba formálně upravit, čehož se ujal vedoucí redakčního kolektivu. Redigovat text bylo nutno jak po stránce stylistické, tak po stránce gramatické. Pořídit „překlad z češtiny do češtiny“ bylo poměrně náročné, i když cílem bylo především opravit chyby a sjednotit pravopis i výrazivo, používané v různých částech statí. Nezbytně nutné bylo rozdělit některá nepřehledná, nekonečně rozvitá souvětí a učinit tak text alespoň do určité míry čtivým. Přitom bylo úzkostlivě dbáno o zachování jeho autentičnosti bez ohledu na značně subjektivní zacházení autora s mateřským jazykem, místy přerůstající v silně patetický projev...

Technicky byly digitalizace rukopisu, jeho vyčištění, rekonstrukce a převod realizovány v prostředí ABBYY PDF Transformer 3.0; poděkování za laskavou sponzorskou péči, která to umožnila, patří společnosti CAADstudio, sro.

Za redakční kolektiv:

Ing.arch. Jaroslav C. Novák, CSc.

sekretář Golf Clubu Praha

prosinec 2009

1. PŘEDMLUVA

Významné výročí, které letos oslavujeme, je příležitostí připomenout si vývoj golfu na území ČSSR. Nejde o nostalgické vzpomínání; jde o to, zachytit rozhodující etapy a shromáždit údaje pro příští golfové generace. Osmdesát let není dlouhá doba, a zdálo by se, že vzpomínky pamětníků usnadní podchycení historie. Bohužel tomu tak není a začátky golfové éry na území ČSSR lze dokumentovat jen strohými, útržkovitými zprávami. Osmdesátiletá historie golfu u nás spadá do období politicky velmi pohnutého: od rakousko-uherské monarchie přes světovou válku 1914-1918, první Československou republiku, přes okupaci, II.světovou válku, osvobození v roce 1945 až k dnešní Československé socialistické republice.

Vývojem politickým a společenským byl golf poznamenán více, než kterýkoliv jiný sport. Bylo tomu tak proto, že golfu se věnují nejen mladí, ale i věkem zralejší hráči. To vytváří specifickou atmosféru golfového hřiště: společná hra starších a mladších hráčů, kde věkové rozdíly 30-40 let nejsou výjimkou, může být z hlediska výchovného přínosem. Tak je tomu u nás, kde mezi hráči při sportu na hřišti není žádný rozdíl. U nás je to samozřejmostí - ale ne tak je tomu všude. Na soukromých hřištích v zahraničí dávají zámožnější členové často velice důrazně ostatním najevo stavovské rozdíly. Ze sportu, který se v zahraničí pokládá většinou za výsadu lepší společnosti, je u nás golf sportem vpravdě lidovým, který si může dovolit každý. Je to dáno možností naší socialistické společnosti, a je třeba si tuto skutečnost připomínat. Na tomto místě je nutno ocenit pomoc, které se nám dostává od Československého svazu tělesné výchovy. V Karlových Varech, Mariánských Lázních a Poděbradech máme podporu městských Národních výborů, které jsou majiteli hřišť. Díky podpoře těchto měst máme hřiště na dobré evropské úrovni a jsme schopni uspořádat i nejnáročnější mezinárodní soutěže.

Je potěšitelné, že golf nezůstal jen v tradičních oblastech západočeských lázní, ale rozvinul se i v Ostravě, Praze, Líšnici, Semilech a Svatouchu. Naše sportovní rodina má přes tisíc členů, kteří jsou ochotni přinášet oběti při dobrovolné práci na výstavbě a údržbě hřišť i v práci trenérské, rozhodcovské a funkcionářské. Během posledních 10-15 let se výrazně zlepšila údržba hřišť i vybavení hráčů, a na některých hřištích jsme dosáhli vysoké mezinárodní úrovně. To svědčí o tom, že golfovní nadšenci jsou schopni vysokých obětí pro svůj sport. Golf je sportem optimistů. Každý je přesvědčen, že zítra bude hrát lépe než dnes a napřesrok lépe než letos. To je filosofie hráče golfu, a té zůstává věren, pokud dokáže zdvihnout golfovou pátku. Tato skutečnost se často mění v obecném povědomí v představu, že golf je sportem zasmušilých stařešinů v pumpkách, kteří pochodují od jamky k jamce. Málokterý sport je námětem tolika vtípů jako golf; ke cti golfistů je však nutno říci, že mají smysl pro humor a že se dovedou smát nejen jiným, ale i sobě - a těch příležitostí je při hře dost. Ve světě se hraje golf více než 600 let a hraje ho dnes kolem 30 milionů lidí. Je to hra aktivní, kde každý může soutěžit v krásném a zdravém prostředí - a v tom je jeho cena.

Autor této publikace je si vědom, že nezachycuje plnou historii, ale jen úseky - podle důležitosti a podle dostupných pramenů. Postihnout život dnešní i oživit vzpomínky na historii hřišť, klubů, oddílů i na postavení golfu v naší společnosti nebyl úkol lehký, protože neexistuje průběžně vedený podklad. Domníváme se však, že tato publikace připomene golfistům dlouhou a významnou historii, a že příznivcům golfu přiblíží krásný sport, který se u nás provozuje 80 let a přináší lidem osvěžení a radost. Poděkujeme proto společně všem těm, kteří se v minulosti zasloužili na nejrůznějších úsecích o rozvoj golfu a věnovali tomuto sportu své schopnosti, čas a zanícení.

Doc. Ing. Ivan Rals, CSC. - předseda výboru Svazu golfu ÚV ČSTV

2. O HISTORII HRY ZVANÉ GOLF

Je patrně nutno se smířit se skutečností, že okamžiky vzniku velkých věcí bývají zahaleny mlžným oparem neznáma. Tak historik nezaznamenal okamžik, ba ani přesnější datum velkého třesku, v němž vznikl náš vesmír; patrně tehdy probíhaly důležitější události. Právě tak není datován, aniž písemně doložen vstup člověka - primáta na scénu naší planety - a dokonce i výchozí bod našeho letopočtu je sporný, čímž jsou zpochybněna veškeré data další. Není tedy divu, že událost tak významná ba světodějná, jako je vznik hry zvané golf, není sevřena do kleští časového určení a orazítkována datumkou. A tak nám nezbývá, než abychom se uchýlili k osvědčené metodě odvozování původu věcí okřídleným rčením „*již staří Řekové, respektive Římané...*“, která nám pomůže i tentokráte.

Mnohé míčové hry prošly vývojovou křivkou, obepínající staletí. Reliéfní stéla, která je exponátem Národního muzea v Athénách, zobrazuje dva mladíky s pálkami, stojícími nad míčem v pozici jakéhosi hokejového bully. Tento reliéf byl vytvořen kolem roku 460 před naším letopočtem. Římané měli svou míčovou hru *paganica* (venkovská), podstatně již příbuznější golfu. Spočívala v odpalování koženého míče pálkou na dálku; pravidla hry se nedochovala, avšak stopy po paganice se vyskytují v teritoriích, ovládaných římskými legiemi. Zřejmě jednoduchý princip paganiky doznával zpestření různými variacemi, a není vyloučeno, že právě ve Skotsku se z ní vyvinul golf - ačkoliv golf mohl právě tak dobře na vřesovitých planinách Skotska vzniknout sám od sebe - jako zpestření nepříliš mnohotvárného života pastevců ovcí. Ve Francii je doložena hra *Le jeu de Mail*, později zvaná *Pell Mell* či *Pall Mall* (dnešní londýnská komunikace stejného jména prochází místy, kde se kdysi hrála), zatímco v Nizozemí byla dosti rozšířena hra *kolven*, jak nám připomínají četné obrazy - mj. i Ruysdaelovy - a kresba Rembrandta Van Rijna.

Vznikl proto spor - samozřejmě do dneška nedořešený - mezi pretendenty primátu na objev golfové hry - Nizozemím a Skotskem. Váhy se však výrazně naklánějí na stranu Skotska, neboť nejstarší nizozemské obrazy s tematikou hry *kolven* pocházejí z 15. a 16. století, zatímco na Ostrovech jsou dochovány výtvarné památky již z poloviny století čtrnáctého. Dalším meritem sporu byl název hry: slovo golf lze totiž zvukově odvodit jak z holandského *kolven* (pálka), tak z keltského *gouff* či *gowff* (švih, rozmáchnutí). Závažným argumentem v diskusi však byl fakt, že už dávno předtím, než byl *kolven* v Nizozemí zobrazován umělci, byl *gowff* zřejmě ve Skotsku tak rozšířen mezi lidovými vrstvami, že zdařile rozvracel brannou morálku lidu i náboženský řád. Jak lze vyčíst ze stížností soudobých církevních činitelů, vykazovaly kostely zejména v neděli dopoledne nápadně malou návštěvnost. Panovník, jakož i Parlament hledal cestu k nápravě veřejnými zákazy, edikty i citelnými pokutami, v této zemi přijímanými s obzvláštní nechutí. Leč marně. Neboť celé dějiny lidstva nás poučují, že ani vůli lidu, aniž sport (a zejména golf) nelze natrvalo potlačit administrativními opatřeními či apriorními odsudky.

První dochovanou kulturní památkou, dokumentující golfovou hru, je tzv. „Kreščacké okno“, vytvořené na památku bojovníků bitvy u Crécy v katedrále města Gloucesteru. V rondelovém detailu, provedeném z dílů barevného skla, je velmi realisticky a s velkým porozuměním pro náležitosti golfového švihu zpodobněn hráč golfu, který kromě podivného klobouku či helmy (neforemný tvar může být způsoben i pozdější opravou) vykazuje překvapivě správné prvky golfového švihu. Jeho pravá bota se až komicky podobá dnešní sportovní obuvi značky Botas, což však nemůže být reklamním trikem, neboť okno bylo vsazeno roku 1350.

Písemným dokladem je edikt skotského krále Jakuba I. Stuarta z roku 1424, zakazující „*hru v kopanou, jakož i gouff v neděli*“. Tento zákaz však přes veškeré sankce postrádal účinnosti, stejně tak, jako řada pozdějších. Jeho trapný debakl dokumentuje případ syna téhož Jakuba I. Na dalším okně gloucesterské katedrály - z roku 1441 - je vidět obraz přibližně dvanáctiletého chlapce při plném, velmi dobrém golfovém švihu. Nad touto zlomyslností osudu, postihující tentokrát hlavu korunovanou, netřeba se pozastavovat - i u níže postavených osob bývají sklony a záliby dětí zpravidla zdrojem nejhlubšího zklamání rodičů.

V druhé polovině 15. století rozšířila se epidemie golfu mezi skotským lidem natolik, že Parlament se viděl být přinucen k drastickým opatřením a vydával jeden akt za druhým, aby vrátil pálkami švihající lid „zpět k luku a šípu“. Zdá se však, že dřívější formy využívání volného času ztratily v té době již značně na přitažlivosti, což však nadřízené úřady obvykle chápou až s náležitým časovým odstupem. Je proto v roce 1491 vydán dosud nejostřejší edikt, obsahující mimo jiné i tato znepokojivě výhrušná slova: „*Jest dobře známo, že golféři jsou zvláštní odrůdou podivínů. Od úsvitu do noci se potulují s pálkami, zanedbávajíce svých žen a dětí. I když gouff právě nehrají, žvaní o něm vstávající-lehajíce, a vydávají hrubý peníz za pátky a míče, zatímco jejich rodiny upadají do nedostatku. Golféři se tak stávají nevypočitatelnými a potrhými! Ano, takové jsou tyto velmi křivé cesty hráčů gouffu.*“ Čtenář jen poněkud zasvěcený nechtě laskavě sám posoudí, jak velice nespravedlivá i nepravdivá jsou tato obvinění.

Nicméně o pouhé tři roky později, roku 1503, zakupuje sám panovník Jakub IV u renomovaného výrobce golfových pálek (dříve: výroba luků a šípů, avšak tento artikl již stagnoval) v Perthu sadu nových holí. Poznámka královského pokladníka, že „*král zaplatil z vlastního měšce*“, měla zřejmě svůj zvláštní význam a byla obezřetná. Roku 1567 je totiž královna Marie Stuartovna ostře kárána Parlamentem nejen proto, že hrála golf pouhé dva dny po smrti svého manžela Darnleye, ale i za to, že míčky ke hře byly zakoupeny ze státních prostředků. Jak víme, byla později krásná Marie Stuartovna sřata. Udávají se v této souvislosti motivy politické, mocenské, náboženské a národnostní, ano i osobní (na Ostrovech vládly tou dobou panovnice dvě, a to je příliš mnoho na tak omezený prostor). My si však vezmeme z tohoto kormoutlivého případu naléhavé poučení: není prozřetelné ani příliš vkusné oddávat se golfu bezprostředně po smrti svého manžela, obzvláště jsme-li na jeho vraždě poněkud zainteresováni. Defraudace státních financí ze účelem nákupu golfových míčků je však chybou hrubou a neodčinitelnou - chybou, která může být za jistých okolností i prvním krokem k popraviti.

Rozsah i poslání této publikace nedovoluje, abychom se zabývali podrobnostmi z další pestré historie golfu. Víme jen z průkazných záznamů a dokumentů, že se kolem roku 1520 hrál golf vesele a hojně u Carnoustie - a navzdory všem ediktům i kázáním po roce 1550 v St.Andrews. Hřiště nebyla ještě hřišti v dnešním slova smyslu, počet kratších drah byl různý (od pěti do dvaadvaceti, než se ustálil na osmnácti), a „golfové spolky“ měly daleko do organizovanosti pozdějších klubů s právní subjektivitou. V tomto směru získali primát občané města Edinburghu, kteří roku 1744 založili první klub a vydali písemné podmínky členství. Slavné St.Andrews se stalo těžištěm golfu o deset let později, a to nejen pro svou proslulost jakožto „*město golfových mučedníků*“ za doby Jakuba X (lítý pronásledovatel mimovolně vytváří kolen své oběti nezničitelnou gloriolu), ale i proto, že roku 1754 - tentokrát na den přesně: dne 14.května - v něm dokončil „Výbor dvaadvaceti“ soupis prvních pravidel golfové hry. Téhož roku byla v St.Andrews vypsána i první velká soutěž o stříbrný pohár, která byla hrána podle těchto pravidel.

V poslední třetině 18. století počíná zprvu nasmělá, později stále intenzivnější expanze golfu ke vzdálenějším břehům a vzdálenějším krajům. Zde býval zprvu nechápan a posmíván, aby byl později tím náruživěji vyznáván a chválen. Chronologie může jen podtrhnout některé klíčové body na jeho životní dráze - vždy závislé na podmínkách klimatických, sociálních, výrobních a politických - až k dnešním dnům, kdy mu nadobro podlehl na 40 milionu ctitelů, vždy plných naděje, že když ne letos, pak dozajista v příštím roce plně pochopí tajemství golfového švihu. Švihu, který dopřeje míčku vzlétnout daleko, daleko až k modrým obzorům, a překonat tak alespoň na prchavou chvíli pouta gravitace zemské. Neboť člověk - bezpočtukrát ho za to božstva ztrestala a vždycky marně - se trvale a za všech okolností snaží tato pouta strhnout a tělesně i duševně se od nich osvobodit, aby se povznesl k nadoblačným výšinám orlů.

Hráčům golfu se to prostřednictvím míčku po úmerném nácviu občas i podaří - a nakrátko se pak ocitají v záři golfové Nirvány. Suď je za to sám duch zlobného Jakuba I, či kdokoliv jiný - oni stejně nepřestanou a nepřestanou.

Chronologie

- 1350** - Detail „Kresčackého okna“ katedrály v Gloucesteru zobrazuje muže s pálkou, odpalujícího míč z trávy;
- 1424** - Jakub I, král skotský, zakazuje "hru v kopanou a gouff v neděli";
- 1441** - Nové okno v gloucesterské katedrále s obrazem "dítěte s pálkou" - synem Jakuba I;
- 1457** - Vzhledem k znepokojivému rozšíření *gouffu* v lidových vrstvách vydává skotský Parlament veřejný akt proti této hře, "neboť odvádí lid od branných sportů, zvláště od lukostřelby";
- 1470-83** - Další edikty proti golfu. Stejně neúčinné;
- 1491** - Nejostřejší akt „Proti golféřům“: „*Jest dobře známo, že golféři jsou zvláštní odrůdou podivínů...*“;
- 1502** - Jakub IV zakupuje nové pátky v Perthu. Pokladník zdůrazňuje, že „*král zaplatil z vlastního měšce*“;
- 1504** - Jakub IV sehrává vyzývací utkání s Earlem z Bothwellu. Vítězí Bothwell a získává výhru 2 liber ve zlatě. (Nové pátky samy o sobě nepomohly k vítězství - omyl, přetrvávající dodnes);
- 1527** - Je popisováno pravidelné a hojné, i když neorganizované hraní golfu v Carnoustie; r.1550 totéž v St.Andrews;
- 1567** - Marie Stuartovna je kárána Parlamentem, že hrála golf 2 dny po smrti svého manžela Darnleye a míče zakoupila ze státní pokladny;
- 1646** - král Karel I Anglický, později rovněž popravený, hrál golf během svého zajetí ve Skotsku v Newcastle on Tyne;
- 1682** - První zaznamenané mezinárodní utkání mezi Skotskem a Anglií: Vévoda z Yorku s obuvníkem Pattersonem proti kováři Mc Allisterovi a nejmenovanému skotskému šlechtici. Zvítězili Angličané, zapisovatelem byl Skot;
- 1744** - První řádně ustavený golfový klub - v Edinburghu. Podmínky členství vydány písemně;
- 1754** - První pravidla golfu, vypracovaná "výborem dvaadvaceti" v St.Andrews (14.května). První velká soutěž o stříbrný pohár tamtéž;
- 1786** - První golfové hřiště za mořem - v Charlestonu, USA. Brzy nato v městě Savannah;
- 1810** - První ženský golfový spolek v Musselborough;
- 1848** - První golfové míče z *Guttaperchy*. Předtím byly používány míče kožené. Do šitého koženého obalu byl násilím vepán obsah peří z 1 pánského klobouku (tzv. cylindru);
- 1858** - První golfové hřiště na kontinentu - ve městě Pau (jižní Francie - Biskajský záliv). Vydána první kniha o golfu - „Golfový manuál“;
- 1860** - První „Otevřené mistrovství Anglie“ - v Prestwicku. Účast: 8 profesionálů a 2 amatéři. (Dnes: Kolem 600 špičkových hráčů z celého světa); epocha prvních velkých hráčů a legendárních postav: Tom Morris st., Allan Robertson, John Ball;
- 1881** - USA: Lékař Dr.Lockhart je zatčen v New Yorku, protože hrál golf v Central Parku; míč padl mezi pasoucí se ovce (!) a jednu z nich vážně poranil. (Se svým přítelem Reidem najímá později jablonořový sad u Yonkersu; skupina, která se tam schází a cvičí golf, je nazývána „Jablonořovou partou“. Posléze zakládá první golfový klub na území unie);
- 1885** - První golfové brašny (toulce). Předtím nosili hráči pátky volně - pod pažím;
- 1890** - První přesné znormování obtížnosti hřiště a stanovení tzv. *Boggey*, tj. mistrovské normy. (Coventry v Anglii);
- 1900** - První golfové míče dnešního typu - pružné, s tvrdou kůrou. Jejich dolet je větší a proto jsou prodlužovány hrací dráhy i celá hřiště. Doba prvních velkých mistrů - hráčů z povolání: Harry Vardon, J.Taylor, James Braid. Zatím plně dominuje Anglie a Skotsko;
- 1900-14** - První vlna velkého rozšíření golfu v Anglii, Austrálii a v USA. Golf se šíří i na kontinentu. Na půdě dnešní ČSSR: první pokusy Gutha-Jarkovského na Císařské louce, Praha. Vznik hřiště v Karlových Varech a Mariánských Lázních.

Po I.světové válce:

Vznik prvních velkých lidových hřišť v Anglii a Skotsku. Provozovateli jsou městské správy. Prudké rozšíření golfu v USA a Austrálii - cca 2 miliony hráčů. ČSR: vznik hřiště v Piešťanech, v Praze Stromovka.

1925-30 - Britský golf ztrácí svou nadřazenost: v USA nastupují nové hvězdy první velikosti - Bobby Jones, Gene Sarazen, Walter Hagen a ostatní. ČSR: vznik hřiště v Motole, v Líšnici, počátek výstavby nového hřiště v K. Varech. Ustavena Čs. golfová Asociace.

1929 - vedle tradičních násad pálek ze dřeva *hickory* jsou legalizovány i násady ocelové. To umožňuje průmyslovou velkovýrobu náradí a tím i další rozšíření golfu. Jednotlivé pátky jsou označovány čísly - staré názvy upadají do zapomnutí.

Do II.světové války:

Profesionální golf (obdobně jako tenis) se prolíná s amatérským - padají sociální bariéry. Na kontinentu je však golf stále ještě výlučnou záležitostí. Světovým hráčem č.1 se stává Henry Cotton (Anglie), který první v oficiální soutěži sehrává kolo za 65 úderů. Celkově však již profi-golf ovládají hráči z USA. ČSR: Hráčská základna se relativně rozšiřuje: mimo Karlovy Vary a Mariánské Lázně existují již kluby GC Praha (Moto1, pak Klánovice), GK Líšnice, GK Třemšín, GK Brno a RGC ve Volešovicích. Jsou pořádána první otevřená mistrovství ČSR. Přední hráči: Hanno Tonder, Karel Hynek, J.Bečvář; ženy: A.Strobachová, A.Grossová. V závěru 30.let ztrácí čs. golf západočeská hřiště.

Po II.světové válce:

Léta šedesátá - třetí, dosud největší etapa rozmachu golfu. Rozšiřující se turismus i zhoršující se klimatické podmínky v přeindustrializovaných zemích podmiňují vznik četných hřišť i tam, kde golf byl málo rozšířen. Výkonnostní sport je stimulován nebývalými rekordy profesionální špičky, nyní již početné, která za éry Arnoalda Palmera dociluje enormních příjmů i popularity ve veřejnosti. K popularizaci přispívají televizní přenosy. Exploze golfu nastává v Japonsku a Jihovýchodní Asii. Teorie golfového švihy je zpracovávána na vědecké bázi.

20.7.1969 - kosmonaut Sheppard odpaluje z povrchu Měsíce 2 golfové míče. Golf se tak stává prvním sportem, jenž pronikl mimo sféru naší planety;

ČSSR: Na přelomu 50.a 60.let - úsilí o novou orientaci čs. golfu v rámci ČSTV. Ustavení prvních golfových oddílů při tělovýchovných jednotách. v Praze: Tatran, Dynamo Slavia a Slavoj PZO; v K.Varech: Slovan a Start; v M.Lázních: Slovan. Vznik první Sekce golfu při KV ČSTV v Karlových Varech, později v Plzni, a posléze ustavení řídicí komise golfu při ÚV ČSTV. V závěru ustaven čs. golfový svaz ÚV ČSTV. Organizace prvních celostátních přeborů ČSSR jednotlivců a družstev, prvních velkých masových soutěží (Pohár vítězství k 9.květnu atd.); Vznikají nová hřiště (jejichž výstavba ovšem trvá řadu let): Poděbrady, Semily, Ostrava. Je obnovována Svatka. První účast čs. hráčů na světovém poháru v Římě.

Přední hráči: muži - M.Vostárek, Dr.L.Bartůnek, L.Holan, B.Landa. Později: bří Dvořákové, bří Kunštové, Brtek, Kalivoda; ženy - L.Křenková, Hana Brožová, E.Soukalová, A.Novotná, M.Jirásková.

Léta sedmdesátá - až do dnešních dnů:

Kromě velkých center vzniká v golfovém světě hustá síť malých hřišť kolem městeček a obcí. V profesionální sféře docilují vrcholní hráči - za éry Jacka Nicklause - výkonů 3 i 4 údery pod normu za 1 kolo. Hegemonie Anglosasů v profi-golfu je však prolomena Severiano Ballesterosem (Spanělsko) a jinými. Golf sdružuje na 40 milionu hráčů na celém světě. Průmysl golfového vybavení dociluje větších obrátů, než ocelářský průmysl Beneluxu. Ročně je vyráběno na 300 milionů golfových míčků. Socialistické státy:

ČSSR - golf dosahuje doposud největšího rozšíření, které je však limitováno omezeným počtem hřišť. Soutěžní golf družstev je obohacen o soutěže krajské. Je budováno hřiště v Motole (GCP), je rekonstruováno hřiště v Mariánských Lázních a Karlových Varech. Dokončována jsou hřiště v Ostravě a Poděbradech, přeřešeno je hřiště v Líšnici. Vznikají nové golfové oddíly v Bratislavě, Plzni a Pardubicích. První zahraniční vavříny čs. golfistů: L.Křenková - 2. místo na Otevřeném mistrovství Rakouska atd. Mistrovství Evropy juniorů je s velkým úspěchem pořádáno v Mariánských Lázních (r.1979). Přední hráči: Brtek, bří Kunštové, bří Dvořákové, P.Fulín, J.Hanek, J.Juhaniak a další; ženy: L.Křenková, A.Robětínové, H.Brožová-Chrástková, Z.Bachtíková; junioři: Svěntek, Blažek. V přeborech družstev stále dominují oddíly ze západočeských lázní. Ke slovu se však hlásí „štika ligy“- NHKG Ostrava.

SSSR - po předchozích sondážích vážné studie výstavby hřiště u Moskvy;

RSR - po zrušení starého hřiště v Bukurešti je zahájena výstavba nového, mimo prostor města, s 18 drahami;

MLR - přípravný výbor přijíždí koncem roku 1982 do Ostravy a plánuje výstavbu u města Szent-Endre;

PLR - počátkem roku 1983 jsou konány přípravy k založení první golfové organizace;

SFRJ - velké hřiště u jezera v Bledu dozrává do plné krásy a je středem mezinárodního golfového zájmu.

3. PRAHA – CÍSAŘSKÁ LOUKA A PAVÍ VRCH

(Vzpomínka z počátku tohoto století)

Praha na počátku tohoto století, načrtnutá lehkým štětcem Lučka Marolda, počíná se probouzet z podřímsnosti provinčního města. Je sice podle jména městem královským, ale hlavě korunované právem k srdci nepřirostla: ruší pořádek věcí zaběhnutých, je odmlouvačná, nepokojná a podnikavá způsobem velice nepatřičným. Svým průmyslem, obchodem, řemesly, vědou i uměním proniká daleko za hranice mocnářství,

obcházejíc nevděčně vídeň, do jejíhož melodického valčíku vnáší tóny drsné a disharmonické. Dávno již zbořila hradby, které ji sice tísnily, ale i chránily před myšlenkami nevhodnými - a místo hradeb ji teď svírá pás šeredných fabrik, skladů, dílen a kolejíšť, čemuž se souhrnně říká „periferie“. Tam vzniká její bohatství i její bída, a obojí stojí proti sobě v ustavičném, prudkém sváru. Daguerotypický obrázek idylického městečka vbledl: Praha je rozrušena novými proudy myšlenkovými, je vnitřně rozpolcena spory národnostními, sociálními, kulturními i politickými. Všechno je v pohybu, a není více klidu v jejích zdech.

Mládež, zdá se, vymkla se už dočista z řádného reglamá: malá, rozumnější část sice ještě píše básně (vydávané pak ponejvíce nákladem vlastním), jiným ještě postačí k zábavě hostince a taneční sály. Nejhůře je s těmi, kteří buď politizují, nebo propadli tomu, co nazývají *Sportem*: na kdejákém plácku kopou do míče nebo jen do vycpané punčochy, utíkají a skáčou, svlékají se do plavek či upoceně šlapou do pedálů jízdnicích kol. Spořádané sokolovny už jim nestačí: kdekoliv zbývá trochu volného místa mezi ohradami, vzniká místní S.K. či A.C., „Bivoj“ či „Slovan“, a tu nesmírnou vlnu skotačení už nezastaví ani orgány exekutivní, ani postih školský: kdysi obávaný trest školní šatlavy čili karceru už sotva koho zastraší.

Aby nebyli k poznání a vyhnuli se „příslušným opatřením“, lepí si mladí sportovci pod nos kníry a vystupují pod smyšlenými jmény: tak tenista Žemla si říká „Jánský“, jeho bratr „Rázný“, Hammer zase „Marteau“. Jsou se svým sportováním z nejlepších v monarchii, a svými úspěchy pronikli i do ciziny. Pozváni tam mávají, kde mohou, praporem červenobílým, zatímco ten černožlutý zapomínají „nedopatřením“ ve vlaku. Jsou pak i tací dospělí, ano i akademicky vzdělaní, kteří je v tom počínání podporují. Tak hned třeba doktor Guth-Jarkovský: provádí s mladými kdejáký sport, v zimě s nimi honí na bruslích po ledě dřevěnou kostku, s jarem přesedlá na atletiku, tenis - a na Císařské louce naproti Vyšehradu (ach, vy topoly, čeho všeho už jste nebyly svědky!) bije do gumových míčů pálkami se železným koncem. Tuto hru pak nazývá nezvyklým slovem *gol f.*

Je těch mladých kolem něho zase celá skupina. Tenista Ebermann, dále Libowitzký, Havrda, hokejisté vindyš, Pallauš, Malý, Řezáč i oba Žemlové samozřejmě - a další a další. Odpalují míček, kdo dál, kdo bliž k praporku, který jeden z nich zapichuje někde vpředu. Někdy jim padne míč do skupiny jiných, kteří běhají, skáčou „*neb hrají v kopanou s míčem*“. Tehdy nastává veliký křik a rámus, čili to, co soudobý měšťan nazývá rozkošným slovem *vetréné*. Po několika podobných nepříjemnostech skupinka z Císařské louky odejde: najde si místo na Pavím Vrchu nad Zlíchovem, nad serpentinou dráhy Buštěhradské. Je to místo opuštěné: jen vítr tu ohýbá v řídkém lesíku chudé borovice a na skalnaté planině čechrá trsy drsné trávy. Občas tam hradlář mimo službu popásá kozu, jinak je klid a místa habaděj. Golfové míče tu vzlétají a dopadají, nikoho neohrožující, téměř po dva roky.

Pak průkopníci sportu odtud zase odejdou - k jiným místům, jiným sportům a disciplinám, k jiným a vyšším metám i úspěchům, aby přivezli do vlasti pocty nejvyšší. I celý náš sport se ubíral různými cestami k budoucím dnům - hledal a nacházel svůj směr mezi skalisky s vytrvalostí vodního proudu, aby se posléze, poučen zkouškou dějinnou a ze všech nejtěžší, spojil a vytvořil pojem „československá tělovýchova a sport“. Pojem, jehož součástí se stal i československý golf.

Dávno již tedy osiřel Paví Vrch. Avšak více než po půl století dopadlo na jeho temeno znovu několik golfových míčků: dva z nich se ztratily a nebyly více nalezeny. Pokud ještě úplně neztrouchnivěly, leží tam v trávě dodnes...

4. KARLOVY VARY – „Staré hřiště“ (1904-1950)

Prvopočátky golfu v Karlových Varech, které jsou patrně i prapočátkem golfu na území ČSSR, pokrývá dnes již vrstva téměř devíti desetiletí času. Jsme odkázáni na tradici a údaje, zachycené v záslužné knížce O.Řezáče a V.Mikuty: podle nich vzletly první golfové míče v roce 1897 či 1898 na loukách, patřících částečně Městské správě Karlových Varů, částečně Grandhotelu Pupp. V oněch letech se tyto lučiny rozkládaly po obou březích říčky Teplé až k obci Březové. Hosty Grandhotelu Pupp byli z valné většiny cizinci, a dosti početná klientela přijížděla z velké Británie, z Francie, ba z tehdy ještě neobyčejně exotického Císařství indického. Praví se, že Grandhotel Pupp angažoval pro své hosty trenéra-profesionála (Williama Browna z Anglie), který měl na přilehlých loukách léčit pacienty z golfových neduhů. Údaje dále praví, že se W.Brown později podílel i na přípravách výstavby golfového hřiště v Mariánských Lázních. Podrobnosti o této prehistorické kapitole Karlovarského golfu se bohužel nedochovaly a z té doby není zaznamenán, natož doložen, jediný domácí hráč. Semínko golfového sportu však již bylo zaseto: během první vlny významnějšího rozšíření sportu na území tehdejší monarchie počátkem tohoto století, v roce 1904, byl v Karlových Varech založen „Pánský šermířský klub“. Sloučením s již existujícím tenisovým klubem a založením nového oddílu - golfového - vznikl „Mezinárodní sportovní klub“, jehož stanovy byly povoleny rozhodnutím c.k. Místodržitelství v Praze dne 29.zář. 1904.

V blízkosti tenisových dvorců tzv. Císařského parku (později Gejzír-parku) podařilo se Mezinárodnímu sportovnímu klubu se záviděníhodnou rychlostí získat prostor pro golfové hřiště. Město Karlovy Vary aktivitu Mezinárodního sportovního klubu podporovalo, neboť mělo eminentní zájem na rozvoji cizineckého ruchu i na získání pověsti vynikajícího lázeňského města v dobách, kdy se klasické formy pojmu „lázně“ počínaly měnit a o sportu se začínalo zcela vážně uvažovat jako o vhodném doplňku léčebné terapie. Není bohužel dochováno jméno architekta, který „Staré hřiště“ v Karlových Varech zakládal a určoval jeho tvář. Měl k dispozici lučinatý terén v líbezném údolí rozčleněném říčkou Teplou: terén nepříliš náročný co do výškových rozdílů, nicméně zdramatizovaný tokem řeky a skupinami stromů i keřovin.

Plánek hřiště na dobovém sčítacím lístku, jehož reprodukce je zachována díky péči Karlovarského historika Karla Nejdla, nám ukazuje celkem velmi krátké hřiště: dráhy se kříží a z dnešního hlediska mají primitivní délkové i taktické dispozice. Je však třeba mít na mysli, že tehdejší normální hráč dociloval dražvu o přibližné délce 150-170 metrů, takže dráha dlouhá 230m měla zcela oprávněné *boggey* 4 (pojem *par* ještě tehdy nebyl znám). Dráhy několikrát přetínaly říčku Teplou. Články v soudobém tisku se o hřišti zmiňují velmi pochvalně; i podle vyprávění pamětníků bylo hřiště neobyčejně brzy dokončeno a po celý čas svého provozu výtečně udržováno a s klubovnou, dostavěnou v r. 1905 v harmonickém souladu s okolím, „*těšilo se vřelé přízni svých návštěvníků*“. Golfový oddíl v Karlových Varech se rázem ocitl na špičce golfu rakousko-uherské monarchie, byť i jen nepatrně rozšířeného. Díky četným návštěvám ze zahraničí získalo hřiště brzy širokou popularitu - a když na něm byl uspořádán první turnaj o „Fürstenbergův stříbrný pohár“, sešla se na startu početná skupina účastníků. Je zaznamenáno, že tento turnaj se konal dne 16. července 1906 a zvítězil v něm tehdy dosti známý amatérský hráč Diaz-Albertini z Paříže.

Hřiště v Gejzír-parku zůstalo potěšením svých ctitelů po celou zbývající dobu *Belle Epoque*; během I.světové války sice jeho dráhy ztichly, nicméně již v roce 1919 byly provedeny nezbytné rekonstrukční práce a v sezoně 1920 opět ožilo novým ruchem. Jeho trávníky pak nesly stopy golfových pálek po všechna léta dvacátá i třicátá, aby se - po odeznění II.světové války - stalo mimovolným základem pro renesanci Karlovarského golfu.

5. MARIÁNSKÉ LÁZNĚ - od 1905 do dnešních dnů

Čím to, že zapisovatel historie československého golfu, ve snaze vyličit děje na mariánskolázeňském hřišti, marně hledá jakýkoliv písemný doklad o jeho založení, základní výstavbě a počátečním ruchu na jeho jedinečných trávnících? Je odkázán na legendy, která prověřuje zmínkami velice vzdálenými, na beletristické práce líčící život v těchto lázních na počátku našeho století - a na několik nálezů nepřímých dokumentů (původní stanovy klubu, zežloutlé fotografie, staré prospekty), které přetrvaly epochy podobny otiskům fosilních trilobitů v Barrandovském masivu. S jistou povrchností by bylo možno tento nedostatek podkladů porovnat s hojností materiálů, které byly uchovány a uspořádány v Karlových Varech. Důvody jsou však patrně hlubší: pojem „Karlovy Vary“ byl i v době před I.světovou válkou srdcím českých obyvatel této země bližší - citové vazby na dobu karolinskou jsou v lidu pevnější, než by se zdálo.

Mariánské lázně, byť by jejich tvář byla vytvořena geniálním Václavem Skalníkem, byly však až do osvobození v roce 1945 Čechám vzdáleny; byly citům Čechů (nemluvě o Slovácích) vzdálenější, než bylo tehdejší Cannes myšlenkám pařížského pekaře, než byl zimní palác v carském *Pintěru* venkovanu z Povolží. V dobách založení golfového hřiště se v nich setkával "Celý velký svět", avšak tento svět byl cele mimo sféru zájmu lidu této země, který jako by vytušil, že jeho dnové se krátí. Mariánské Lázně oné doby jako by nebyly ani v Čechách, ani v rakousko-uherské monarchii. Žily samy sebou ve své „skvělé osamocenosti“ - jako nádherný, exotický květ duhových barev, nezařazený do botanických katalogů. Mezi našimi dny a světem Mariánských Lázní z doby *Belle Epoque* zeje propast časová, sociálně-politická, etnická, myšlenková - propast k nepřeklenutí. Kdesi na jejím dně se ztratila také mnohá dokumentace.

Tradice praví, že o založení golfového hřiště se zasadil sám britský král Eduard VII. Doloženo toto tvrzení není, i když Eduard VII v tehdejších Mariánských Lázních udával tón. Jisto je, že se v Mariánských Lázních léčil v letech 1902-09. Jako vedlejší motiv je uváděn blízký vztah k přítelkyni (půvabné a kultivované modistce, která ho přežila o mnoho let a zemřela až v roce 1937) - avšak obratný, schopný a vlivný politik, jímž Eduard VII ve své době nesporně byl, využíval svých pobytů na území rakousko-uherské monarchie i k četným jednáním státnickým. Jeho myšlenkou bylo vytvoření aliance britsko-francouzsko-rakouské s případným přizváním Itálie - aliance, která by vytvořila účinnou hráz vůči sílícím tlakům vilémovského Německa a byla zárukou stability Evropy i neměnnosti jejich struktur politických a sociálních. Jednání však byla nakonec neúspěšná: jak píše přímý svědek, pobočník Františka Josefa (von Margutti), došlo ke konečnému ztroskotání celého projektu právě v Mariánských Lázních dne 8. srpna 1909. Tehdy vyjádřil František Josef své kategorické odmítnutí příznačnými slovy „*Nemohu, opravdu nemohu - jsem konec konců přeci jenom knížetem německým!*“ Budoucí systémy mocenských uskupení byly tím dány, scéna pro drama I.světové války byla připravena - a král Eduard VII opustil Mariánské Lázně bez okázalosti, avšak s gestem zcela jednoznačným: nikdy již na půdu monarchie nevstoupil.

Avšak v roce 1903 zněly ještě melodie "Krásné epochy" nerušeně. Stovky, ba tisíce návštěvníků „z nejvyšších kruhů“ proudily do západočeských lázní a plnily jejich hotely, penziony, vily, léčebné ústavy, kolonády, parky, kasina a zábavná zařízení, která byla stále rozšiřována. Konkrétní impuls k založení golfového hřiště přišel z Karlových Varů: Lázeňské noviny Mariánských Lázní, zmiňující se o golfových úvahách karlovarských, vyjadřují dne 2.8.1903 přání, „*aby i v našem městě bylo k zavedení golfu přistoupeno*“. Další článek ze 6.7.1904 přináší již zprávu přesnější: „*Včera dostavil se do města golfový profesionál, který působí v Karlových Varech (pozn.: Byl to onen William Brown?), a to na pozvání městského radního, hoteliéra Hammerschmidta, aby prohlédl terén v okolí. Jako nejvhodnější ukázal se prostor u obce Závišín. Ihned byly zařízeny veškerá náležitosti za účelem propachtování pozemků (!), takže hřiště bude již v příští sezoně otevřeno.*“ Jiné noticky v místním tisku zdůrazňují, že hlavní zásluhu na vytvoření golfového hřiště mají městští radní Hammerschmidt a Rubricius. Dne 2.6.1905 byla uveřejněna

zpráva, že „*hřiště bylo vystavěno za spolupráce golfového profesionála jménem Duig, původem Skota, který bude také v letošní sezoně o hřiště pečovat.*“

Dne 16.6.1905 bylo oznámeno, že „*nádherné hřiště u karlovarské silnice bylo již otevřeno k provozu, a také golfový klub bude ustaven co nejdříve.*“ V čele klubu měl stát výbor, jehož složení plně odpovídalo dobovým poměrům: čestný president - hrabě Trautmannsdorf, místopředseda - opat tepelského kláštera G.Helmer, úřadující předseda - starosta města Dr.Dietel, členové organizačního výboru - major pěchoty Dundas, lékaři Dr.Ott a Dr.Forges, hoteliér Hammerschmidt, čestný pokladník - radní Rubritius, čestný tajemník - Percy Bennet z britského vyslanectví ve Vídni.

Mariánskolázeňská veřejnost byla také seznámena s vynikající členskou základnou a finančními dary jednotlivých mecenášů; pro ilustraci doby budiž tento seznam uveden: Král Eduard VII – 504 Kr, britský vyslanec ve Vídni Sir Eduard Goschen - 500 Kr, hrabě Trautmannsdorf a členové rakouské aristokracie - celkem 2000 Kr, hrabě Děmidov - 100 Kr, Mr.Bush ze St.Louis, USA - 500 Kr a další.

Novinové články v místním tisku prokazují, že hřiště žilo provozem již od 1.června. Nebyla však dokončena klubovna a přístřeší poskytoval malý altánek zdobený secesními řezbami, umístěný mezi odpalištěm č.1 a dnešní drahou č.18. K vlastnímu otevření došlo dne 21.srpna 1905, kdy v brzkých odpoledních hodinách byla za přítomnosti představitelů města, členů výboru klubu a pozvaných hostů „*z nejvyšších kruhů klientely lázeňské*“ slavnostně přestřižena symbolická páska - a to samým králem Eduardem VII. Po zahajovacím ceremoniálu byla odstartována první soutěž, k níž Eduard VII věnoval ceny. (Pro úplnost je třeba říci, že Eduard VII hráčem golfu nebyl; jeho zálibou byl šerm - a proto byly k jeho počtě pořádány soutěže v šermířském sále kavárny dnešního názvu Leningrad.)

Hřiště - zatím ještě devítijamkové, avšak na svou dobu koncipované s obdivuhodnou vynalézavostí, důvtipem a citem pro využití krajinných půvabů - ožilo tedy naplno kolem třetí hodiny odpolední 21.8.1905. v krátké době proslulo svou líbezností, kouzlem okolní scenerie, kvalitou údržby i příjemnou atmosférou svá klubovny, vystavěné v kombinaci hrázděného zdiva a řezaného dřeva. vysoké stromy a vlahé partie lesů, které dnes vytvářejí typickou kulisu celého prostoru, jsou však z valné většiny věkem mladší. Dobové fotografie nám ukazují širokou planinu s malými ostrůvky vyšší zeleně, překvapivě otevřenou, přetnutou úzkou příjezdovou cestou od karlovarské silnice k parkovišti klubovny. vedle této cesty sotva rozeznáme teninké kmeny nově zasazených stromů - dnešních temně zelených velikánů. Místní velmi vlhké klima však podporovalo růst veškeré vegetace natolik, že pružný, hebký a jednolitě hustý trávnik hracích drah i jamkovišť získal vbrzku rámeček vzrostlého stromoví, nad nějž je sotva krásnějšího. Nad posečenými drahami províval ostrý, čistý vzduch, filtrovaný a provoněný jehličím hlubokých okolních lesů, zjasněný nadmořskou výškou hřiště: 787m - a na pozadí azurového nebe poletovaly roje motýlů, zavátých sem z okolních rašelinišť. Hřiště tak vkročilo do života, do obrazu své doby, do celkové kompozice Mariánských Lázní, o nichž řekl trefně Miroslav Horníček: „*Je to město v lesích a les ve městě.*“

Je proto k politování, že o prvních letech provozu nemáme bližších zpráv, ani o období po I.světové válce. Není ani svědectví o tom, že by se GC Mariánské Lázně výrazněji promítl do historie československého golfu - a tak konkrétnější fakta můžeme sledovat teprve od poloviny třicátých let. v roce 1935 bylo v Mariánských Lázních uspořádáno první Amatérské mistrovství ČSR v golfu: vítězem byl Jan Bečvář z GC Praha. Rovněž dalšímu ročníku této soutěže poskytly Mariánky svou scénu, avšak titul mistra putoval tentokrát za moře: pohár si odvážel J.W.Bailey do USA.

Od roku 1936 byla též pořádána otevřená mistrovství ČSR, přístupná jak amatérům, tak i profesionálům. Ročník 1936 se stal kořistí předního britského profesionála Marka Seymoura (pálky s jeho autogramem je dodnes možno shlédnout u některých našich hráčů), zatímco další „Open“ v roce 1937 dobyl suverénně Henry Cotton. Otevřené mistrovství ČSR pro rok 1938 se odehrávalo v Karlových Varech a můžeme se o něm dočíst ve stati o hřišti u Olšových vrat. Mariánské Lázně však byly dějištěm Amatérského mistrovství ČSR, v němž čs. golf v meziválečném období dosáhl svého největšího triumfu: v mimořádně silné mezinárodní konkurenci zvítězil přesvědčivě svou vynikající hrou třiadvacetiletý Hanno Tonder (GK Líšnice) před „esem“ amatérského golfu v oblasti Východní Asie B.Shannonem (RGC Hong-kong). Tento úspěch

vyvolal v evropském golfu značné vzrušení: odborníci velmi rychle vycítili, že v H.Tonderovi při jeho mládí, fyzickém fondu a hráčské i všeobecné inteligenci roste hráč, jehož jméno by se mohlo vbrzku objevovat proloženými literami na stránkách sportovního tisku. Je bohužel skutečností, že tragédie II.světové války rozrušila a svým způsobem i nalomila prudce stoupající křivku golfové kariéry H.Tondera a nedovolila, aby svých mimořádných schopností plně využil a mohl tak přispět k vynikající propagaci čs. golfu a sportu na mezinárodní scéně.

Golfově hřiště v Mariánských Lázních, pečlivě udržované pod dohledem profesionála Arthura Leese, bylo toho roku (1938) svědkem další vrcholné události čs. golfu - exhibice britských profesionálů na čele s Henry Cottonem (H.Cotton, Arthur Lees, William Laidlaw); všichni předvedli své umění s brilancí, na kterou se nezapomíná... Avšak po desetiletí bylo vzpomínáno na výkon, který předvedl H.Cotton na tehdejší dráze č.10 (nynější č.11), kde svůj drajv umístil za silného severozápadního bočního větru hluboko do hrdla lesní úžiny, druhou ranou železem č.5 dosáhl jamkoviště a jediným patem sehrál celou dráhu, tedy dlouhou přes 380m, na pouhé tři údery. Jeho celkový výsledek - 64 rány na těžkém terénu - na hřišti, na kterém hrál naposledy před rokem, za silného větru, který by i velmi dobrého hráče dokázal „smést ze hřiště“ (jako se to stalo W.Laidlawovi), mluví za knihy. Byla to krásná píseň o golfu - žel, píseň labutí: s padajícím listím musel čs. golf odepsat hřiště v Mariánských Lázních ze svého seznamu.

Čeští obyvatelé západočeského pohraničí, včetně těch z Mariánských Lázní (kde ještě posledního srpnového dne byl úkladně zavražděn německý antifašista, spisovatel a filosof Theodor Lessing), musili nalozit ve smutku a hořkosti povolenou část svých svršků na cokoliv, co bylo po ruce - a nastoupit cestu vyhnanců. Exodus neminul ani Arthura Leese, jenž hřišti věnoval polovinu svého srdce; druhou daroval české dívence z obce Závišín, s níž se loučil těžce, avšak se slibem nového shledání: „*Budeme-li žít, tak v šest večer po válce!*“ (Předběhneme trochu děj a prozradíme, že se po válce skutečně na hřiště vrátil, dívence si vzal za ženu a tak uzavřel golfovou romanci, která zvítězila nad smrtí dějin.) Co se dělo na hřišti dále - nevíme. Je jenom psáno, že bylo z části (prvních 9 drah) udržováno až do roku 1943, kdy byly Mariánské Lázně přeměněny na lazaretní město: klubovna sloužila za sklad sanitního materiálu až do konce války.

S jarem 1945 se tento okamžik, vytoužený všemi národy, blížil mílovými kroky: pod konečným náporem Sovětské armády hroutil se východní fronta, a západní se po překročení Rýna spojeneckými armádami rychle rozpadala; Porýní a Bavorsko bylo obsazeno takřka bez významného odporu. Na základě dohody mezi generálními štáby a vrchními veliteli překročily svazky armády Spojených států amerických československé hranice a dne 6.5.1945 obsadily Mariánská Lázně. V tomto uskupení sloužilo dost vojáků-golfistů, a to jak amatérů, tak i profesionálů. Nadšenci se nezapřou, ať pocházejí z kterékoliv části světa - a proto byly nalezené stroje rychle opraveny, ku pomoci vzata válečná technika a s nasazením několika set válečných zajatců byly obě části hřiště velmi brzy připraveny ke hře. Již v červnu 1945 zaslechly lesy znovu zvuk švihů golfových pálek a svist létajících míčů... O této době podává v časopise „Golf-Magazine“ z března 1947 svědectví někdejší kapitán US-armády R.Thompson. Vzpomíná na první dny míru ve fascinujícím prostředí Mariánek, na prvotní práce na hřišti, na radostný den, kdy na posečené hřiště vtrhlo 25 golfových profesionálů a právě tolik hráčů-amatérů v zeleném, aby ke svému úžasu zjistili hned dvě neuvěřitelné skutečnosti: že jsou naživu a že i v daleké Evropě mohou hrát golf. Vzpomíná i na to, že se hráči soustředění v Mariánkách zúčastnili v létě 1945 Mistrovství světa v Paříži. Kapitánem tohoto armádního družstva byl Lloyd Mangrum, který se proslavil jednak tím, že k soutěži nastoupil ve vojenských botách, jednak tím, že v soutěži zvítězil. Ke svému prospěchu, neboť se později stal vynikajícím (a velmi dobře vydělávajícím) soutěžním profesionálem, uváděným ještě počátkem šedesátých let v první dvacítkě světové špičky. V listopadu 1945 opustila armáda Spojených států Československo a západočeské pohraničí se plnilo první vlnou nových osídlenců.

Rok 1946 našel hřiště u Závišína již téměř zrestaurované. Arthur Lees, který se s energií sobě vlastní vrhl jak do zbrusu nového manželství, tak do dřiny na hřišti, se vpravdě překonával. Klientela přijížděla převážně z Prahy, neboť noví obyvatelé Mariánských Lázní zatím řešili své nejzákladnější

problémy existenční a jen s potížemi nacházeli čas k tomu, aby se porozhlédli po okolí svých nových domovů. Teprve rokem 1947 nastal obrat: dne 10.dubna 1947 konala se v hotelu Savarin ustavující schůze Golfového klubu Mariánské Lázně, na níž byl novým předsedou zvolen K. Adam. Téhož roku se přistěhoval bývalý tenista vysoké výkonnosti JUDr.Jiří Novotný, rozvážný avšak energický organizátor, obdařený navíc osobitým smyslem pro humor. Golfu propadl nadobro a neúnavně získával další zájemce o tento sport, především a ke štěstí čs. golfu svou vlastní manželku Adélu, která po obdivuhodně krátké době získala titul Mistryně ČSR (r.1949), jakož i další první průkopníky mariánskolázeňského golfu: MUDr.Arnošta Koptu (lékaře, sportovce a muzikanta), Dr.Plesníka (otce mnohonásobné mistryně ČSSR L.Plesníkové, provdané Křenkové), dr.Bartůňka - všechny s manželkami, Václava Prudkého, Rudolfa Uxu, Bohumila Vokouna, Jana Kheila s manželkou a další. V tomto roce - 1947 - bylo hřiště v Mariánských Lázních také jediným v ČSR, která se mohlo pyšnit zelenou barvou svých drah a jamkovišť; již v červnu sprahly Klánovice a Líšnice natolik, že ještě v říjnu měl jejich povrch barvu starého konopí.

V roce 1948 vplynul GC Mariánské Lázně - zatím co malý oddíl - do jednoty Sokol M.L., která v dalším organizačním procesu čs. tělovýchovy nesla název TJ Slovan M.Lázně. Již v roce 1949 uspořádal golfový oddíl řadu hodnotných soutěží, mezi jinými i Západočeský pohár. Adéla Novotná si odnesla palmu vítězství z Mistrovství žen ČSR, a do semifinále kategorie mužů tohoto mistrovství se prvně probojoval mladý Jaroslav Dvořák, nejstarší z golfového souhvězdí bratři Dvořákových. Hra Mariánskolázeňských se vřícně zlepšila: hřiště bylo s ohledem na dobové možnosti ve velmi dobrém stavu, přestože jeho tehdejší správce Karel Hammerle měl k dispozici toliko zastaralé předválečné stroje a vlečnou sekací soupravu vláčel po drahách vyřazeným dřívem, který na sobě nesl stopy všech západoevropských bojišť, počínaje pobřežím Normandie. Hřiště v Mariánkách svítilo i v dalším desetiletí jasnou zelení, přestože se na něm již nesetkávala *High Society* z počátku našeho věku. Nikdy však nám nebylo dražší, nikdy neznamenal pro čs. golf tolik, jako právě tehdy, neboť v oněch letech mu bylo vpravdě vším - jediným zbývajícím opravdovým střediskem, jedinou oázou, k níž se upínala mysl i touha všech našich hráčů golfu po jedenáct měsíců v roce - a ani pomyslný pobyt v zahradě Eden nemohl nahradit dva tři vysněné týdny v golfových Mariánkách. Co na tom, že nebylo náradí, že stářím zdřevnatělé míče byly hledány do úmoru, jestliže zapadly do vysoké trávy, co na tom, že letité pátky byly nošeny ve zpuchřelých brašnách a že první vozíky, amatérsky zhotovované z trubek a koleček dětských kočárků, se neustále rozkládaly v jednotlivé součástky.

Ztracené míče byly hledány způsobem, který diktovala doba: jestliže selhaly klasická metody hledáním na kolenou či vysekáváním vysoké trávy srpem, byl požádán Dr.Plesník o zapůjčení Assiny, zlatavého kokršpaněla. Fenka měla fenomenálně vyvinutý čich a většinou našla v krátké době i míče, zapadlé do mokřin pod květy poměnek a blatouchů. Odměnou jí byla kostka cukru nebo slaniny; po čase však ztloustla natolik, že další zakázky odmítala a oddala se zahálčivému životu majetné důchodkyně. Assina se stala legendou, symbolem oné epochy mariánskolázeňského golfu - doby, kdy z věcí pro golf potřebných nebylo nic (ani řádné začlenění golfu do systému ČSTV) a přece v Mariánkách vždycky všechno bylo, včetně výborné organizace soutěží, řízených od přineseného stolku pokrytého kostkovaným ubrusem, a pohostinné restaurace, v níž se věčně hladoví golfisté mohli za levný peníz znamenitě najíst. Budiž vám dík, drahé Mariánky, jejichž kouzlo zachytilo v plné kráse kultivované literární umění Norberta Frýda. Naše vděčnost patří i vám, nezapomenutelným postávám mariánskolázeňského golfu - žijícím i zemřelým: sotva vám můžeme vrátit alespoň něco z toho, co vy jste nám v těch letech poskytovali a darovali s nezištností skutečných sportovců a upřímných přátel.

V letech šedesátých a sedmdesátých docházelo již na hřišti k řadě zlepšení; nasazením nového strojového parku, získaného díky nevšednímu pochopení i koncepční prozíravosti MěNV a jeho složky, Technických služeb, a další pomocí z této strany mohlo hřiště rozkvést do sličnosti i technické úrovně, která má dnes pověst světovou. Je těžko vyjmenovat všechny, kteří se o toto společné dílo zasloužili - avšak stejně těžko je neuvést např. čelného představitele MěNV s.Viléma Staška, vědeckého pracovníka Výzkumného ústavu pro zúrodnění půd Doc.Ing.Ivana Ráise,CSc., MUDr.Karla Horáčka, nového správce hřiště

M.Němce. Tento výčet je malý a proto k ostatním nespravedlivý, avšak dnešní skutečnost je stánkem krásy tak nevšední, že předčí jakékoliv monumenty s vytesanými jmény.

Koncem šedesátých let byly některé dráhy prodlouženy. Tehdejší dráhy č.10 a 15 se však stále ještě křížily a na uzlu mezi jamkovištěm č.9 a výše uvedenými drahami docházelo k nebezpečným situacím. Při řešení tohoto problému byla celá koncepce hřiště i jeho „anatomie“ podrobena důkladnému, zasvěcenému studiu a analýze. Byla hledána a nalezena východiska optimální a technicky proveditelná: bylo nutno vybudovat dvě nové dráhy, která by nahradily krátké dráhy č.2 a 15. Podle projektu Doc.Ing.Ivana Raise,CSc. bylo započato se stavbou v roce 1972. (Je pozoruhodné, jak v ČSSR, zemi jinak golfově netradiční, vyrůstají mimořádní projektanti golfových hřišť: pro Poděbrady to byl Dr.K.Havelka, pro nový Motal arch.K.Pilát, a zde zase Doc.Ing.Ivan Rais,CSc.). Projekt byl konzultován se světoznámým golfovým architektem Frankem Penninkem i s činovníky Evropské golfové asociace A.Wahlströmem a J.L.Dupontem. Práce (nikdo nevypráví, jak namáhavé v rašeliništích, které ukrývaly několikacentové žulové balvany) byly dokončeny v roce 1978. Výsledek je vynikající: nové dráhy č.2 a 3 dodaly hřišti drsnější charakter, výrazně zvýšily jeho náročnost a jsou lákavou změnou pro ty, jimž se celková tvářnost hřiště zdála být příliš uhlazenou.

V letech 1972 bylo provedeno základní odvodnění, byly zrenovovány vodní překážky a vybudována nádrž na vodu pro závlahu; v rozmezí let 1974-75 byla rekonstruována klubovna včetně šaten, sociálního zařízení a restaurace - přičemž byl původní, dobový ráz exteriéru s citem zachován. Současně (kdo pochopí, co se za tímto slůvkem skrývá) byla vybudována prostorná cvičná plocha o rozloze 25.000 m², nejlepší v ČSSR, živná to půda pro četné mladé talenty a studovna pro ty, kteří směřují ke golfovým vrcholům. V letech 1973-74 získalo hřiště nejmodernější stroje pro údržbu a rok 1979 přinesl rekonstrukci celého závlahového zařízení.

Jeviště pro veliké dějství bylo připraveno: v roce 1979 došlo totiž na hřišti v Mariánských Lázních k události, v historii československého golfu natím největší - k XIX. Mistrovství Evropy juniorů v golfu. Bylo to poprvé, kdy tato soutěž byla uspořádána v socialistickém státě. Není tajemstvím, že se některé kruhy mezinárodního golfu netajily skepsí vůči myšlence pověřit právě ČSSR, stát na světovém fóru golfu poměrně málo známý, organizací jedné z nejvýznamnějších soutěží - a organizátory proto čekal úkol nad jiné obtížný. Pro tyto obětavce začalo toto Mistrovství o mnoho, mnoho měsíců dříve, než byl odpálen první míček, neboť bylo třeba vyhovět všem kategorickým požadavkům Evropské golfové federace, které platily pro „golfově netradiční Československo“ právě tak, jako pro státy, v nichž je golf právě tak populární jako např. u nás kopaná nebo lední hokej. Veškeré tyto práce organizační, jakož i náročné úpravy na hřišti však byly provedeny do puntíku a na vteřinu - a výsledek překvapil i nejzarytější nedůvěřivce: MEJ 1979 konalo se ve dnech 22.-29. července na dokonale připraveném, „manikurovaném“ hřišti a přineslo krásnou hru všech 15 národních družstev: Belgie, ČSSR, Dánska, Francie, Finska, Irsko, Islandu, Itálie, Norska, Nizozemí, Rakouska, Spolková republiky Německa, Španělska, Švédska a Švýcarska. Setkal se tu výkvět evropského golfového mládí. A i když si nakonec trofej vítězů odváželi Irové (jejichž hra bude ještě dlouho předmětem vzpomínek, studia a analýz), prokázali členové čs. družstva Zitterbart, N.Ordnung, V.Lébl, Blažek, Světek a Novotný nesporný talent a plné oprávnění ke vstupu do této sportovně „nejlepší společnosti Evropy“.

90 účastníků bojovalo nejprve v kvalifikaci, v níž docílili naši reprezentanti těchto číselných výsledků: Zitterbart - 154; Ordnung - 157; V.Lébl - 163; Blažek - 164; Světek - 170; Novotný - 170. Pro srovnání: první hráči tří nejsilnějších družstev Evropy přinesli sčítací lístky se součty: P.Walton, Irsko - 143, L.Ramanes, Norsko - 148, K.Jorgensen, Dánsko - 148. Podle číselných výsledků kvalifikačního kola byli hráči rozděleni do dvou skupin, tzv. „flightů“, v nichž se hrálo systémem na jamky. Naše družstvo narazilo ve své skupině na teamy Nizozemí (bodovali: Blažek a V.Lébl) a Finska (body pro ČSSR získali titíž hráči). Bohužel, proti těmto silným celkům se naši hráči neprosadili, a byli v prvním utkání s Nizozemím poraženi poměrem bodů 1½ : 5½, ve druhém podleli Finům 2 : 5, přestože např. s Nizozemci bojovala dvojice Ordnung + V.Lébl až do 22.jamky. Konečné pořadí po ukončení všech bojů znělo:

1. Irsko, 2. Dánsko, 3. Norsko, 4. Španělsko, 5. Švédsko, 6. NSR, 7. Itálie, 8. Francie, 9. Rakousko, 10. Belgie, 11. Nizozemí, 12. Island, 13. Finsko, 14. ČSSR, 15. Švýcarsko.

Předposlední místo našich reprezentantů jistě nebylo tím, v co se ve skrytu doufalo, avšak reálný pohled na možnosti našich hráčů a zejména citelný nedostatek příležitostí k účasti na jiných mezinárodních soutěžích napovídal již předem, že juniorské družstvo ČSSR nemůže zatím proniknout na vysoké stupně žebříčku evropské elity golfových juniorů. S tímto střízlivým odhadem se také odpovědní pracovníci ČGS při projednávání celé otázky uspořádání XIX. MEJ netajili na vyšších místech ČSTV. Hra našich reprezentantů na této soutěži nemohla být ničím více, než prvním vstupem naší nejmladší golfové generace na hladký parket mezinárodní golfové scény, zkouškou ohněm a příslibem do budoucnosti, přestože všichni oddíloví trenéři - od ostravských až po západočeské - odvedli poctivou práci pod metodickým vedením Nikolaje Ordunga st.

Po stránce organizační bylo XIX. MEJ úspěchem naprostým a jednoznačným. Málokdy se stává, že se pořadatelům podaří všechno - včetně přízně počasí; ale i zde se prokázala oprávněnost úsloví, že „štěstí přejí připravenému“. Všechno klapalo jako náramkové hodinky - od organizace příjezdu a pobytu družstev i oficiálních představitelů evropského golfu přes slavnostní zahájení (vyznamenaly se hotely Esplanade a Excelsior), organizaci služeb nosičů pálek, tlumočnicků, lékařů, fotodokumentaci, službu informační a tiskovou, všestrannou práci soutěžního výboru, prezentaci akvizičně-propagačního prospektu a plakátu až k brilantnímu závěru společenskému.

Za čs. stranu převzal nad MEJ 1979 záštitu místopředseda vlády ČSR s.Štěpán Horník, ČSTV reprezentoval jeho místopředseda s.Ernest Demetrovič, který se na průběhu celého MEJ přesvědčil, že přijetí golfu do široké obce čs. sportu v roce 1959 resp. 1963 bylo rozhodnutím správným, a že čs. golf je schopen přispět i na velmi citlivém mezinárodním fóru k důstojné reprezentaci ČSSR. Neskrývanou chválu uslyšeli z úst činitelů Evropské golfové asociace i představitelé MěNV Mariánských Lázní (na čele s předsedou s.Ing.Janem Příhodou a místopředsedou s.Staškem), zástupci složek NF, představitelé ČSTV a ČGS a další oficiální osobnosti, spolu s diváky, hráči a příznivci golfového sportu. Dodatečně ještě zazněla ozvěna XIX. MEJ v říjnu 1979 na zasedání Evropské golfové asociace v Barceloně, kde p.Juan Antonio Andreu jako předseda EGA za obecného potlesku prohlásil: „*Toto mistrovství mělo kromě Irska ještě jednoho absolutního vítěze - Československo!*“ A v oficiálním hodnocení se objevila věta: „*XIX. MEJ 1979 bylo pravděpodobně nejlepší soutěží této kategorie - jak organizací, tak sportovními výkony a celkovou atmosférou.*“ A tak Mariánské Lázně, díky usilovné a pečlivé práci všech organizátorů MEJ 1979 zvítězily na celé čáře a připsaly další světlou stránku ke sledu téměř osmdesátileté historie svého golfového hřiště. Jakkoliv rozsah této publikace nedovoluje uvádět delší seznamy jmen, je zde na místě výjimka, neboť MEJ 1979 bylo zatím největší a nejnáročnější událostí čs. golfu a trvalou pamětní deskou cti jeho organizátorů:

Soutěžní výbor:

Willem J.H.Snouk, předseda amatérské techn.komise EGA; Jéan L.Dupont, čestný tajemník amatérské techn.komise EGA; Ing.Milan Moučka, ředitel soutěže, předseda STK ČGS; Hanuš Goldscheider, mezinárodní tajemník ČGS; Marie Koptová; Karel Collino, Miroslav Němec jun.

Čestný výbor:

Juan A. Andreu, předseda EGA; Arid Wahletröm, expresident EGA; Roger C.Cartier, designovaný předseda EGA; Ernest Demetrovič, místopředseda ČSTV; Doc.Ing.Ivan Rais,Csc., předseda ČGS; MUDr.Karel Horáček, předseda TJ Golf M.Lázně, Willem J.H.Snouk, předseda amatérské techn.komise EGA; Ing.Jan Příhoda, předseda MěNV Mariánské Lázně.

Organizační výbor:

Předseda: Ivan Rais; členové: Zdenek Chváta, Karel Horáček, V.Stašek, Jaroslav Polák, Jiří Havelka, Otmar Jursa, Oldřich Nitra, Hanuš Goldscheider, Milan Moučka, Jaroslav Fulín, Michal Polák;

Tisková komise : Dr.František Krčma, Iva Podaná.

Jako obvykle při těchto příležitostech, není výčet zasloužilých úplný; jak se nezmínit o tom, že naši přední hráči golfu - Mistři sportu, obětavě vozili po celou dobu MEJ svým mladším druhům vozíky s golfovými pálkami, jak se nezmínit o skvělé práci správce hřiště s.M.Němce ml. a jeho pracovního kolektivu - i o všech, kteří tiše, skromně a bez nároku na potlesk ve světle ramp vykonali tolik dobrého a prospěšného ve prospěch čs. golfu a sportu, a zasloužili se o vynikající reprezentaci naší vlasti. Budiž pak prozrazeno, že mezi nejskromnějšími byl předseda Čs. golfového svazu Doc. Ing. Ivan Rais, CSc., tichý dirigent všeho - od rámcového řešení až po poslední detaily v problematice stravování (které jediné nebylo zcela na výši, avšak tato otázka už byla zcela mimo kompetenci ČGS). Zařídil všechno do posledního puntíku, odešel nenápadně ke své vědecké práci, mlčky a bez gesta, neboť vavřín skromnosti zdobí skutečného sportovce nejvíce.

Co dále říct o současném životě na jednom z nejkrásnějších hřišť v Evropě, jež dosahuje vrcholu svého životního běhu? Ani nejpřísnější kritik sotva najde chybu či nedostatek - a naopak, slova chvály plynou bez konce. Na hřišti vyrostla plejáda čs. golfistů vrcholné úrovně a výkonnosti: Po MUDr. Jaroslavu Dvořákovi i jeho mladší bratři - Mistr sportu Jiří a Jan, Mistr sportu Jan Kunšta a jeho bratr Jiří, dále Karel Čechovský, Jan Kitterbart, Miroslav Němec ml., Mistr sportu Ing. Arnošt Kopta, Mistryně sportu Ludmila (Duňa) Křenková, a dlouhá řada dalších, kteří jsou potvrzením současnosti i velkou nadějí pro budoucnost.

Mariánské Lázně jako celek jsou dnes řízeny jak po stránce městské správy, tak po stránce léčebné péče i turistického ruchu odborníky, jejichž fundovanost je patrna na každém kroku: velké dílo Václava Skalníka je dotvářeno i v oblasti urbanistiky a péče o životní prostředí. Toto město, které tolik miloval Frederik Chopin a o němž J.W. Goethe prohlásil, že je jedním z posledních kousků ráje na zemi, chová v sobě řadu krás; jednou z nich je jeho golfové hřiště, jednou z nich: nikoli však nejmenší.

6. PRAHA – STROMOVKA (1920)

V posledních dnech I. světové války, po šťastně provedeném převratu, stala se Praha po třech stech letech opět městem sídelním. Malá, zpoza vyhladovělá, obývaná většinou ztrápenými ženami, pobledlými dětmi, starci a frontovými invalidy, získala v jediném odpoledni aureolu metropole nově vznikajícího státu. Tento stát však v prvních měsících své existence neměl ani pevně určené hranice, ani řádně zvolenou vládu, ani centrální úřady - aparát moci výkonné prozatím převzal z depozitáře právě zemřelé monarchie jako dědictví - po ruce jsoucí, nikoli však nejšťastnější.

V pilné snaze prezentovat se vítězně a všemocně Dohodě jako stát životaschopný a konsolidovaný uprostřed všeobecného rozvratu „staré Evropy“, vycházela nově vzniklá oficiální místa požadavkům dohodových mocností vstříc s ochotou až udýchanou: hladové bouře byly energicky „pacifikovány“, hrany národnostních problémů (zvláště na Slovensku) rychle „eliminovány“ a tvrdá měnová opatření byla provedena s hektickou nervozitou, za níž stála palčivá otázka: „*Probůh, co tomu řekne cizina?!*“ Do tohoto prostředí prvních krůčků na hladkém parketu mezinárodní scény - snaživých, leč ne vždy obratných - vešel slavobránou diplomatický sbor, na čele s nejvýznamnějšími misemi Dohody. Oslniva to suita, která však neměla zpočátku kde se usídlit, kde rozvinout své aktivity úřední a společenské (ty druhé v oněch dnech převládaly), kde bydlet, ani kde trávit chvíle svého volna. To maloučko, co v té době Praha měla (tenisové dvorce I.ČLTK a LTC, šermírnu v klubu „Rieger“), bylo brzy ztečeno mladými vojenskými přidělenci a tajemníky vyslanectví, avšak pro golf příležitosti nebylo. Proto si skupina diplomatů

anglosaských států dala upravit svými zahradníky tři kratší hrací dráhy v pražském parku Stromovka, za tichého (avšak velice vstřícného) souhlasu Magistrálu hlavního města Prahy.

Francouzští diplomaté, budující pro svou zemi v mladém ČSR pozice a vlivy co nejsilnější, pohlíželi s nevalným nadšením na anglosaskou enklávu ve Stromovce, kolem níž se postupně počínaly shromažďovat „některé významné osobnosti života veřejného“, jak prozradil dobový tisk. Francouzští jezdci tedy „náhodou a z neznalosti“ cválali přes upravené golfové dráhy Anglosasů. Italové, ztrativší ve prospěch Francouzů své původně velmi silné pozice v armádě (chotí prvního ministra národní obrany M.R.Štefánika byla italská princezna a armáda ČSR měla z počátku italské velení), se shodou okolností ve stejných místech a v tutéž dobu (zajisté rovněž „náhodou a z neznalosti“) počali cvičit ve střelbě na asfaltové holuby. Tím byl pochopitelně zcela rozrušen golf Anglosasů a plašení koně Francouzů; došlo k pádům a k lehkému zranění dvou jezdců - a britskému vyslanci, siru Georgi Clerkovi, byl kopytem koně přelomen milovaný driver. Následky byly nedozírné: a) britský vyslanec byl opravdově znepokojen; b) objednal si nový driver; c) uplatnil veškerý svůj vliv a vážnost k tomu cíli, aby v Praze byl založen řádný golfový klub, jehož pozemky by byly kontraktivně zajištěny. Takové tedy byly pohnuté události roku 1920 v pražské Stromovce; jejich důsledkem byl vznik prvního pražského golfového hřiště v Motole a zrod GC Praha.

7. PRAHA – MOTOL (GC Praha) 1925–1937

Nezdařené pokusy ve Stromovce a povlovně se rozšiřující zájem o golf (ovlivněný do jisté míry i dobovou touhou po „světovosti“) vedly k tomu, že iniciátorů o výstavbu skutečného stánku pro golfovou hru přibývalo - a neaktivnější z nich již hledali vhodné prostory. Přestože se tehdejší Praha omezovala toliko na nynější pojem „vnitřního města“, nebylo určení vhodného, přístupného terénu snadnou záležitostí. „Přípravný výbor Golf-Clubu Praha“ v čele s Ing.Jaroslavem Jahnem, podepřený řadou působivých vlivů a intervencí, prosadil konečně v roce 1924 záměr zřídit golfové hřiště na vojenském cvičišti v Praze-Motole, zhruba v místech nynějšího areálu nemocnice. Ministerstvo národní obrany však povolilo pronájem pozemku až po průtazích koncem roku 1924 - a dne 21. července 1925 vydalo povolení i město Praha. Prvotní podmínky smlouvy obsahovaly však podmínku MNO, že „hráči mohou prostorův používat a na nich meškati toliko v hodinách odpoledních a v neděli, za předpokladu, že cvičiště nebude obsazeno vojskem“... (jak vidno, následky „malé války o Stromovku“ měly tuhý život; francouzský vliv na MNO nebyl prost důslednosti). Po dalších energických intervencích (i důvěrnějších schůzkách, vedených v tónu přátelství a vzájemného porozumění) byla tato podmínka ze smlouvy vypuštěna - a nic nestálo v cestě zahájení prací na stavbě devítijamkového hřiště. Úpravy terénu nebyly bez potíží: prostor se rozkládal na zvlněné, suché Motolské pláni, řídké porostlé chudými skupinkami akátů, borovic, divokých švestek a hrušní. Toliko v úžlabinách nacházela zeleň lepší podmínky - a nově vysazovaná se ujímala pomalu a neochotně, bylo tedy třeba využít každého stromku, každého keříku, vést hrací dráhy mimo stávající zeleň terénními vlnami a zahlazovat kromě četných okopů pro střelce i pozůstatky po archeologických sondážích, neboť z té doby datuje se počáteční stadium průzkumů na jednom z nejstarších sídlišť člověka v prostoru Prahy. Co však bylo přitažlivé pro prehistorické hrncíře, působilo tvůrcům i uživatelům motolského hřiště závažné problémy: v letním vedru vysychala půda na mlat, aby se po deštích změnila v řídkou, lepkavou mazlavinu. Projekt hřiště byl - a nemohlo tomu být jinak - kompromisem mezi tvůrčím záměrem a danými okolnostmi, spíše nepříznivými. Budiž řečeno, že konečné řešení, na němž se podílel Ing.J.Charvát, bylo optimem dosažitelného - a na ustavující valné hromadě Golf-Clubu Praha, konané dne 15.3.1926, mohlo být

konstatováno, že „byly již dopraveny sekací stroje, klubovna je před dohotovením a stavba hřiště pokračuje uspokojivě.“

Ačkoliv koncepce hracích drah byla stále ještě ovlivněna dřívější, přímočarou „trestnou“ strategií, nesly některé dráhy již stopy prvků moderních. Konečné délkové dispozice (po přeřešení v roce 1932) uvádí časopis „Slovanský golf“ z roku 1933: Dráha č.1-238 yardů; č.2-200; č.3-404; č.4-355; č.5-398; č.6-192; č.7-134; č.8-434; č.9-313; celkem: 2.669 yardů.

První turnaj byl slavnostně uspořádán dne 2.října 1927 (ještě na kratších drahách) a zvítězil v něm Dr.Václav Ryznar, GC Praha; číselný výsledek se však nedochoval. Sportovní činnost na hřišti byla již v dalším roce velmi čilá: soutěže, k nimž nechybělo patronů či dárců cen, byly pořádány téměř každou neděli - a vyvrcholem sezony bylo klubové mistrovství o putovní pohár M.Švestky (36 jamek na rány, bez vyrovnání), hrané každoročně v měsíci červnu. Nebude bez zajímavosti, jestliže uvedeme pro srovnání několik výsledků vítězů Švestkovy poháru, známe-li délky motolských drah:

1928: J.Van Heeren (Nizozemské království) - 96 + 90 = 186
 1929: Ing.Bedřich Gross (Rakousko, Lainz) - 91 + 89 = 180
 1930: Fr.Ringhofffer ml. (RGC) - 89 + 87 = 176
 1931: Saša Schubert (GC Praha) - 81 + 84 = 165
 1932: Hanno Tonder (GK Líšnice) - 82 + 81 = 163
 1933: Hanno Tonder (GK Líšnice) - 79 + 78 = 157

Počátkem třicátých let disponoval již GC Praha počtem sice omezeným, nicméně už stabilním kádrem hráčů s uspokojivou „kontinentální“ výkonností. Do čela se rychle prodírali mladí hráči - J.Vohryzek, Jiří Lüftner, Saša Schubert - které však na jejich vlastním hřišti od roku 1932 porážel už napořád líšnický Hanno („Hanák“) Tonder, tehdy teprve sedmnáctiletý. Pokud se časopis „Slovanský golf“ zmiňuje o soutěžích žen, uvádí sice mnohé fotografie, na nichž lze s úspěchem studovat směry tehdejší módy, ale nápadně mlčí o číselných výsledcích; výsledků, o nichž lze bez obalu hovořit, docílovala toliko sláva Tonderová (znamenitá malířka) a mladičká Mia Grossová.

Ke skladbě většiny členstva tehdejšího GC Praha i k celkové atmosféře klubu bude možno objektivně říci, že odpovídala tehdejšímu společenským podmínkám. Popřevratová pražská „společnost“ se úporně drala k iluzivním výšinám „velkého světa“ - a s jistou dětinskostí pilných žáčků viděla (k velké škodě věci) v golfovém sportu většinou jen atribut „čehosi lepšího“, včetně možnosti proniknutí do vlivných kruhů. Tak získal golf nezaslouženě punc „hry pro břichaté zazobance“ i odium čehosi nedostupně, ba neslušně přepychového. O nemnoho lepší stigma stihlo i sport tenisový: neboť na pozadí ukrutných jevů bezvýhodné bídy, provázejících vleklou hospodářskou krizi třicátých let, odrážela se bělost tenisu i jemný stříh hebkých golfových trávníků obzvláště křiklavě, zejména když společenský život v GC Praha, přes upřímné snahy některých členů, nebyl s to vybočit z úrovně, která ovládala časopisové sloupce se záhlavím „ze společnosti“. (Nejinak tomu bylo v jezdeckém sportu, v myslivosti, ve sportovním rybářství, v yachtingu, ba i v krasobruslení a jiných sportech.) Toto ovzduší tehdejšího GC Praha se bohužel z nemalé části přeneslo i do jeho pozdějšího sídla, Klánovic - a úporně vzdorovalo zdravému, sportovnímu duchu, jehož nositelé se pak ocitali v neustálých konfliktech. Za neblahé dědictví dobového nánosu snobismu platil pak československý golf nezaslouženě vysokou daň po mnohá desetiletí.

Motolští profesionálové

GC Praha zaměstnával dva anglické profesionály: nejprve ryšavého Arnolda Linacre, hráče s drajvy o délce přes 230m (jemuž nosiči pálek přezdívali „Pomerančová hlava“) a po něm Charlieho Warrena a Geoffreyho Wilsona. Vyučovali golfové hře a hráli s členy klubu za finanční odměnu. Prodávali golfové vybavení a zařídili si, že výrobci pálek označovali hlavice jejich autogramy (tyto páčky s násadami ze

dřeva *hickory* jsou ještě dnes v ČSSR v držení sběratelů). Pamětníci se shodovali, že zejména oba poslední profesionálové - Warren a Wilson - byli dalecí vší nadřazenosti a o neumělém, rádoby společenském snobismu se často vyjadřovali se suchým, trefným sarkasmem. Oba byli výbornými hráči: nejlepšího výsledku docílil G.Wilson v roce 1933: 64 rány na 18 jamek, zatímco jeho kolega Warren sehrál již v roce 1932 své rekordní kolo s výsledkem 32+30=62. Oba se svědomitě starali o nové talenty, jimž věnovali více, než pouhé „zaplacené hodiny“, neboť ani pro ně neznamenal golf pouhou profesí. Jak mohli, pomáhali motolským nosičům pálek; mnohým vtiskli do vědomí zákonitosti golfového švihů tak pevně, že na nich byla „warren-wilsonovská škola“ patrná po celou jejich golfovou aktivitu a přenesla se jejich prostřednictvím do let daleko pozdějších.

Motolští nosiči pálek

Caddies čili „kedíci“ tvořili svéráznou skupinu na hřišti, pestrou a výraznou. V letech hospodářské deprese a nezaměstnanosti byla odměna nosiče vítaným příspěvkem rodinného rozpočtu, ba někdy i jeho jediným přínosem. Patřilo k profesionální cti nosiče, aby se postupně stal spíše aktivním coachem dobrého hráče - či učitelem (i utěšitelem) hráče slabého. Dobrý *caddie* měl oči jako rys a našel i míče, beznadějně zapadlé do houštin; měl perfektní odhad vzdáleností i schopností „svého hráče“ tyto distance překonávat, znal dokonale pravidla hry a byl většinou i znamenitým psychologem: sympatického, snaživého hráče dokázal golfově postavit na nohy, zatímco nadutého snoba uměl nenápadně, avšak účinně rozleptat pečlivě volenými zlomyslnostmi. Většinou byli vysoce talentovaní pro jakoukoliv míčovou hru, vytrénovaní tvrdým životem od dětství - a byli schopni „odkoukat“ od špičkových hráčů a profesionálů nejlepší švihové prvky. „Chuck“ Warren i „Geoff“ Wilson využívali každé volné chvíle k tomu, aby jim (pokud možno nenápadně a na odlehlých místech hřiště) vštípili co nejvíce ze svého umění. Byli to právě tyto dva profesionálové, kteří nakonec přiměli výbor tehdejšího GC Praha, aby pro nosiče byl každoročně uspořádán v závěru sezony samostatný turnaj. Časopis „Tennis-Golf Revue“ z roku 1933 připouští v článku o této soutěži se zdvořilou blahovůlí, že „někteří z chlapců předvedli opravdu pěknou hru“; neuvádí výsledky, avšak účastníci potvrdili, že výsledky kolem 83 ran za kolo nebyly výjimkou, spíše pravidlem, a někteří nejlepší z nich (Kalčík, Hříbal a Machač) prolomili bariéru „osmdesátky“ a pronikli těsně za ni. Žel, GC Praha nedokázal těchto talentů využít k rozvoji československého golfu; jeden z posledních odchovanců této plejády „Motolských kluků“ - Václav Havlice - si udržel typický, pružný švih až do své smrti v roce 1982.

Motolské hřiště končilo svou existenci na přelomu let 1937-1938; v té době bylo již dokončováno hřiště v Klánovicích.

8. LÍŠNICE (GKL – TJ Slavoj Praha) od r. 1928

Je zvláštní ironií osudu, že původní Golfový klub Líšnice (GKL) vděčí za svůj vznik demonstrativnímu posměchu vůči golfovému sportu; avšak v dlouhé, pohnuté a od roku 1928 nepřerušené historii malého hřiště v Líšnici se nakupilo těchto paradoxů tolik, že už samy o sobě vytvářejí tradici a pevný řád.

Skupinka studentů, sotva překročivších dvacátý rok svého života, blízká přátelstvím, názory i smyslem pro humor okruhu Osvobozeného divadla, získala na jaře roku 1928 jako „pravý anglický suvenýr“ sadu mimořádně sešlých golfových pálek a několik hlodavci ohryzaných míčů. Znajíce ze vzdálených pohledů na hřiště v Motole toliko rub tohoto pojetí golfu, neodolali pokušení vytvořit jeho parodický obraz. Z garderoby Osvobozeného divadla si vypůjčili historické kostýmy a paruky, a ve Stránčicích nad Sázavou předvedli první „Golfovou feerii“. V létě téhož roku byla skupinka přivedena na stopu opuštěného úhoru u obce Líšnice, na planině mezi hřebenem Brdských hor a údolím Vltavy, kde za nadšeného potlesku okolních

„Divokých trampů“ (pronásledovaných tehdejšími Zemským prezidentem Kubátem a proto lačnými každého nového myšlenkového společenství) předváděli další a další kreace.

Na sklonku srpna roku 1928 však došlo k osudové události: při předvádění scénky, v níž senilní soudce v taláru a paruce odpaluje golfovou míč, podařil se divadelnímu výtvarníkovi Osvobozených Adolfu Hoffmeisterovi švih, jímž odpálil krásným vznosem míček na vzdálenost nejméně 170 metrů. Byl to opět jeden z oněch fatálních zlomů v běhu věcí, který při zdánlivé nepatrnosti významu a humornosti situace mění na dlouhou řadu let osudy lidí - a jehož nepředpokládané důsledky se projevují až po desetiletích.

Prvním následkem ovšem bylo bezprostřední „golfové početí“, biologický to proces, který se odehrává v nic netušícím jedinci během okamžiku: skotačící chlápci odhodili taláry, krejzlíky, paruky, vklouzli do tepláků a kecek a začali brát golf vážně. Na drsném líšnickém trávníku se objevily první stopy jejich snažení.

Dne 21.11.1928 byl ustaven Golfový klub Líšnice zakládajícími členy A.Hoffmeisterem, J.Hilbertem, Prokopem Sedlákem a Jiřím Chvojkou. Přidružili se i věkem zralejší a organizačně zkušenější zájemci - J.O.Franta, manželé Tonderovi a další; prvním „velkým prezidentem“ byl zvolen bývalý horolezec a jeden z prvních organizátorů „českého sportu lyžeckého“ z počátků tohoto století - prof.Ing.Karel Vávra. Jako všechno v GKL, byly i první stanovy vedeny důsledně v parodickém tónu. Je těžké evokovat po půl století hravou, kaleidoskopickou rozvernost, „chytrou legraci“ plnou brilantních nápadů i jakési úsměvné všeušlechtnosti širší obce kolem mladých Osvobozených. Sem tam na nás dýchne z retrospektivních filmů, z dochovaných nahrávek - ale něco z toho je snad zakonzervováno v Líšnici dodnes.

Na hřiště - vyschlý palouk, plný kamení a skal, tehdy „tak daleko za Prahou“, jezdilo se většinou pověstným trampským vláčkem „Praha-Paříž-Dobříš“ - a ze stanice Klinec bylo třeba pochodovat dobré 3 km do příkrého kopce. Časem byla planinka zbavena nejhoršího kamení a na ploše zhruba 300 x 400m bylo hrdě vytyčeno 18 drah (!). Jejich počet byl záhy redukován na 9, které se však napořád křížovaly tak, že v místech s relativně lepším travním porostem vytvářely neřešitelný spletenec. V roce 1932 byla zahájena stavba dřevěné klubovničky, původně myšlené toliko jako nenáročná přístřeší před deštěm. Dílko však zaujalo své strůjce do té míry, že výsledek nese znaky citlivého řešení dodnes. Po dokončení klubovny byl slavnostně inaugurován „kustod a správce“ - místní mistr krejčovský Josef Samec, jenž k této příležitosti složil i přednesl oslavou báseň.

GKL pořádal mimo menších klubových soutěží i klubové mistrovství (jehož notorickým vítězem od roku 1931 byl odchovanec klubu Hanno Tonder) a účastnil se všech meziklubových utkání tehdejší golfové obce v českých zemích; malou senzací bylo vítězství nad jinak suverénním GC Praha v poměru 11½ : 7½ bodům v roce 1934. Na hřišti vyrostli i zcela mimořádní golfisté - především Hanno Tonder (po dvacet let přední čs. hráč) a Anna Strobachová, místryně roku 1941.

Léta války poznamenala pochopitelně celý klubový život; mnozí členové byli perseksováni, Dr.Ludvík vaněk a Zdeněk Michl byli popraveni. Zbýlým byla „Líšnice“ (stále nad ní zpívali skřivani), její klubovna i v ní přebývající kamarádství vytouženým útočištěm, chvilkovým únikem z neustálé tísně temných dob, k němuž dospívali obtíženi ve švech praskajícími batohy a vlekouce lesními stezkami za ruce svá děcka. Mladší, vyzbrojení jediným individuálním dopravním prostředkem oněch let - bicyklem - měli za povinnost přivléci na zádech veškerý potřebný materiál a těžší zásoby, zejména brambory a uhlí. Na starou silničku z Prahy, která byla kdysi dějištěm automobilového závodu „Zbraslav-Jíloviště“, se svými vrchy Špejchar - Baně - Cukrák, dopadaly pak v sobotní podvečer kapky potu z čel i ohnutých hřbetů cyklistických soumarů. Hanák Tonder či vilda šťovík určovali tempo: za hodinu a dvacet minut musela být osmadvacetikilometrová, kopcovitá trasa překonána. Uřícení, seskočili „soumaři“ z kol, provedli nejnnutnější opravy na klubovně a chopili se kos i stařícké ruční sekačky značky Rental, aby jakž takž alespoň pro neděli upravili hřiště. Neboť, přeže všechno, golf hráli i nadále, i když pokud možno nenápadně - bez praporků, zvětšely nářadí a zcela okoralými, neustále spravovanými míči, z nichž žádný nesměl být ztracen. Přes všechna úskalí a nebezpečí zániku podařilo se takřka neuvěřitelné: planinka na

Lišnici zůstala jediným místem na území ČSSR, kde se hrál golf nepřerušeno od roku 1928 až do dnešních dnů.

Ve dnech osvobození roku 1945 se stalo hřiště i s klubovnou jednou ze základů těchto oddílů a pomocných služeb Sovětské armády, které z těchto prostorů nastupovaly k poslednímu střetu II.světové války na Evropském bojišti - u obce Žilina na Příbramsku (11.-12. května 1945). Činnost GKL se rozbíhala s novým elánem, i když už bylo patrné, že samostatné kluby na udržení sportovních areálů nestačí a nové podmínky budou určovat i nová řešení. V roce 1948 vplynul GKL do nové, sjednocené čs. tělovýchovné organizace.

Dne 20.11.1958 došlo k ustavení golfového oddílu při TJ Slavoj PZO (později: Slavoj Praha), krátce po ustavení oddílu při TJ Tatran a Dynamo-Slavia, a to z iniciativy Evy Váňové. Do nového oddílu se přihlásila řada zájemců, kteří však o golfové hře neměli nejmenší potuchy. Své první „zasvěcení“ prodělávali s jinými pražskými golfisty v letech 1959-60 na tehdejší, okopy protkaném vojenském cvičišti v Motole - v místech, kde se nyní rozkládá „Stop-Motel“ a hřiště GC Praha. Dne 20.1.1960 uzavřela TJ Slavoj Praha nájemní smlouvu s MNV v Líšnici a převzala hřiště i fond budov do své správy.

Golfový oddíl i jeho zařízení v Líšnici bylo od počátku budováno sice s nezměrným nadšením, ale i s potížemi, které pomáhal překonávat právě jen entuziasmus. Údržbu hřiště provádělo výhradně členstvo samo; například hrací dráhy byly stále sekány ruční sekačkou - onou Rentalou z roku 1935. Prvními kusy nového inventáře byly 2 kosy, brousek a srp; rozpočet oddílu na rok 1960 dostoupil výše Kčs 450,-. Nicméně projevil oddíl od svého zrodu zdravou aktivitu a iniciativu - jak v nových formách spolupráce s místním MV v Líšnici (Dětská sportovní dopoledne aj.), jednak v pomoci při počátečním včlenění golfového sportu jako celku do systematiky ČSTV (první Sekce golfu při KV ČSTV v Karlových Varech, kde E.Váňová-Vávrová byla jednatelkou, dále v Řídící komisi golfu ČSTV, kde působil I.Vávra atd.). Představitelé oddílu se velmi aktivně podíleli na prvotní organizaci Celostátního přeboru družstev ČSSR a při zakládání prvních soutěží s co největší účastí (např. májová Soutěž Vítězství v r.1960), na řádné registraci čs. golfistů v r.1960 (přičemž člen oddílu J.Kulhánek měl registrační číslo 0001, Dr.Krčma pak 0002), na účasti na Celostátních Spartakiádách atd. Cennou a vpravdě nezapomenutelnou pomoc v začátcích oddílu poskytovali při výuce golfu Míla Bouška a zejména Karel Hynek svými fundovanými přednáškami, a po linii organizační dlouholetý tajemník TJ Slavoj Praha Ing.Arnošt Holecěk.

Dne 12.5.1962 - po první informativní návštěvě golfistů z řad pražského diplomatického sboru - byla uzavřena zásadní rámcová dohoda s příslušnou správou služeb diplomatickému sboru. Principy této dohody byly vtěleny do dlouhodobé smlouvy o spoluzívání hřiště, která po schválení ze strany ÚV/MěV ČSTV a FMZV byla v konečné podobě podepsána v lednu roku 1975. Mezitím, v letech 1972-75 došlo ke generální rekonstrukci dřevěné klubovny Slavoje, při čemž byl zachován původní, originální ráz. Správa služeb D.S. počala budovat na vykoupených pozemcích svá zařízení: roku 1976 základní klubovnu „D-Klubu“, roku 1978 tenisové dvorce, roku 1979 bazén a velkou „Kolibu“ v letech 1981-82. Péči TJ Slavoj Praha bylo hřiště vybaveno alespoň základním strojovým parkem, a o jeho údržbu pečují nyní - kromě členstva - placení zaměstnanci TJ Slavoj.

Podle plánu rozvoje na léta 1976-1980 bylo po dlouhých úvahách přikročeno k přestavbě celého hracího systému na golfovém hřišti, neboť bylo bezpodmínečně nutno odstranit starou bolest - křížování hracích drah. K tomu však bylo třeba zrehabilitovat více než 2 ha kamenité půdy, vybudovat zcela nová jamkoviště, prakticky všechna odpaliště a založit pískové překážky (bankry), které dosud hřiště nemělo. Ve skalnatém terénu, typickém pro Líšnici svými hlubokými vrstvami zvětralé břidlice, to byla práce vpravdě syslovská - a členové na ni strávili o svých volných chvílích více než 9.500 brigádnických hodin. Svým způsobem kuriozním výsledkem tohoto nadšeneckého úsilí byla skutečnost, že „Oddílová pětiletka 1976-1980“ byla splněna „do puntíku“ a termínově na hodinu, neboť na nových drahách se začalo hrát ve slavnostní den - dne 9.května 1980 - právě 5 let po prvním myšlenkovém impulzu. Je pochopitelné, že žádnému golfovému hřišti na světě není dáno, aby bylo kdy dokončeno. Jak bylo trefně řečeno - péče o golfové hřiště je

nekonečnou bitvou, vedenou směrem do kopce. A tak neustává naděje, že malé, krajinně tak půvabné hřiště v Líšnici, bude jednou místem, na němž s potěšením spočine oko i velmi náročného hráče golfu.

GKL: „Presidenti“: 1928-29: prof.K.Vávra, 1929-30: Dr.F.Tonder, 1930-42: Dr.Ludvík Vaněk, 1942-46: Z.P.Klán, 1946-55: Dr.P.Sedlák, 1955-58: Dr.J.Hilbert;

TJ Slavoj: vedoucí oddílu-předseda: Od 1958: Eva Vávrová;

Význačnější hráči: před válkou - H.Tonder, A.Strobachová, J.Hilbert;

po válce - H.Tonder, V.Šťovík, I.Vávra, Z.Stompfe; později - Ing.P.Sedlák, brí Vozkové, E.Skřivan;

Správci hřiště: 1932-55: J.Samec, 1966-68: J.Rákosník, 1968: J.řimíček, 1969-70: Baďma Suďmanov (proslulý svou vytrvalostí), 1970-77: Václav Šperl (se zvláštní zásluhou při renovaci klubovny) a od r.1977: Josef Ryčl (mimořádně iniciativní při přestavbě hřiště) s traktoristou J.Pánkem a A.Macháčkem.

9. KARLOVY VARY – „Nové hřiště“ (1928-1939)

Poválečná konjunktura dvacátých let (tak krátká, tak ošidná!) přiváděla do proslulých lázní karlových varů stále větší příliv lázeňských hostů. Hotely a sanatoria byly přeplněny, naplněny byly i ubytovací možnosti v pokojích soukromých vil, pensionů a nájemních domů. v plné sezoně byla pronajímána i skládací lůžka, umístěná nouzově v halách a na verandách soukromých domů. Malé devítijamkové hřiště v Gejzír-parku nepostačilo rychle rostoucímu zájmu - a to ani kapacitou, ani svými sportovně-technickými parametry. A tak v roce 1928 vznikly první vážné úvahy o vybudování velkého golfového hřiště s celým okruhem osmnácti hracích drah - hřiště, které by pojmovalo očekávaný počet hráčů a bylo na úrovni současných herních požadavků. Neboť tyto požadavky od roku 1904 pochopitelně značně stouply.

V prvním poválečném desetiletí zaznamenal totiž golf jeden ze svých kvalitativních skoků: díky nové generaci ve špičce světových hráčů, zvláště profesionálů, nebylo dosahováno jen lepších a lepších technických výsledků, ale byly vypracovány i první serióznější teoretické studie o golfovém švih a taktice hry. Začínající hráč se konečně mohl z golfové literatury dozvědět v základních rysech takřka vše podstatné o golfu - a pokročilejší mohl s její pomocí dospívat k vyšším stupňům výkonnosti. Tajemství golfového švihy tak bylo - alespoň po technické stránce - zpřístupněno širší hráčské základně. Rozšíření golfu přineslo i revoluci v golfové architektuře a v koncepci stavby golfových hřišť. Místo původní koncepce „trestné“ s rovnými hracími drahami, stereotypně lemovanými pískovými překážkami, které trestaly každý nerovně hraný míč, nastupovala myšlenka stavby „taktických“ drah, které umožňovaly několiký způsob nahrávání - náročný a riskantní pro dobrého hráče, snažícího se o docílení co nejmenšího počtu úderů - a méně náročný pro střední a slabší hráče, kterým ovšem pohodlnější způsob sehrání dovozoval docílit jen průměrného výsledku. Hráč tak byl neustále donucován k odhadu terénu a vzdáleností (tzv. „čtení hřiště“), k testování vlastních schopností: k volbě mezi rizikem či strážlivou úvahou.

Všechna tato hlediska, spolu s úsilím udržet věhlas karlových varů v silné konkurenci evropských lázeňských měst trvale na výši, přiměla jak Městskou správu, tak Mezinárodní sportovní klub k řešení zásadnímu a velkorysému. Šťastná náhoda tomu chtěla, že pro uskutečnění záměru byl nalezen poradce a organizátor, adekvátní svěřenému úkolu: byl to vídeňský Čech, úspěšný projektant golfového hřiště ve Vídni-Lainzu a znamenitý hráč golfu Ing.Bedřich Gross. Spolu s odborníky a dobrými hráči vyhledával v blízkém okolí vhodný terén, až konečně z řady možností určil prostor u obce Olšová Vrata při hlavní silnici ku Praze. Vlastní technický projekt hřiště byl svěřen přednímu golfovému architektu, Francouzi polského původu C.Noskowskému, jehož typický autorský rukopis nesou mnohá Evropská hřiště dodnes (např. mistrovské hřiště v Bad Ems, NSR). Architekt Noskowski si s sebou přivezl specialistu na stavbu jamkovišť Paula Vari na.

Výstavba hřiště nesla veškeré znaky díla Noskowského: brilantní koncepci, perfektní využití terénu po stránce technické i estetické („golfové hřiště nesmí přírodu znásilnit, ale naopak její krásu

umocní t") - ale i nekompromisnost a umíněnost, vlastní velkým tvůrcům. Tak se stalo, že původní nemalý rozpočet na Kč 8,000.000.- (při tehdejší valenci měny!) byl vysoko překročen - a to i přes pronikání počátečních známek velké hospodářské krize, která již beztak nízké mzdy stlačovala na minimum. Nakonec dosáhly náklady na výstavbu hřiště včetně zavodňovacího systému výše 12,000.000 Kč, což byla na tehdejší dobu cifra závratná. Výsledek byl ovšem grandiózní: ještě dnes, po desetiletích (rozdrásaných navíc bouřemi času), je i náhodný návštěvník, který se nikdy s golfovým hřištěm nesetkal, uchvácen dramatickým panoramatem okolních hor a okouzlen stále se měnícím zabarvením smíšených lesíků a remízek, zakomponovaných co krajiny tak, jakoby je vytvořila příroda sama. Není místa na tomto hřišti, které by znudilo oko svou jednotvárností, není zde stopy po stereotypu či pohodlnickém řešení, nic nenasvědčuje zásahu člověka do přírody. Po stránce herní techniky bylo pak hřiště od počátku řazeno k absolutní špičce na evropském kontinentě. Po dohotovení klubovny (ještě s provizorními šatnami a hygienickým zařízením) bylo hřiště dne 30.července roku 1935 slavnostně otevřeno tehdejším starostou města Karlových Varů A.Schreiterem za přítomnosti čestných hostů, tvůrců hřiště a představitelů Československé golfové asociace za vedení Ing.J.Jáhna.

Hospodářská krize, doléhající postupně i na velmi solventní investory („široké vrstvy" ji pocítily hned od počátku), i zhoršující se klima mezinárodní narušovaly v druhé polovině třicátých let život v Lázních Karlovy Vary - a s ním i tempo dostavby hřiště a zejména klubovny. A tak teprve devět let po prvním impulsu, roku 1937, po dokončení šaten a hygienických zařízení v klubovně, mohla být uspořádána první velká mezinárodní soutěž - Amatérské mistrovství ČSR. Putovní pohár z této soutěže si odvážel do Belgie tehdejší přední amatérský hráč evropského kontinentu, Count J.de Beldern.

Karlovarské hřiště zrálo do plné krásy a jeho tvůrci mohli s hrdostí hledět na své dílo. Avšak, jak se tak často stává, ve chvílích zaslouženého triumfu okusili naopak hořkosti v míře vrchovatě: architekt Noskowski, který zde byl ještě před nedávnem vítán s poctami, byl na podzim roku 1937 přijat s oficiálním chladem, a Ing.B.Gross (populární „Freddy") dočkal se dokonce ponižujícího výstupu, způsobeného některými členy klubu, kteří v nastupujícím nacismu spatřovali šanci pro naplnění svých osobních ambicí.

Nastal osudový rok 1938 - obzvláště těžký v ohnisku tehdejší politické krize - v Karlových Varech. Ve svém horkém létě přinesl československému golfu alespoň jiskřičky radosti: vedle vítězství tehdy dvaadvacetiletého československého hráče Hanno Tondera na Amatérském mistrovství ČSR (bylo sehráno na hřišti v Mariánských Lázních, kde H.Tonder porazil ve finále R.Shannona z RGC Hong-Kong) i skutečnost, že otevřené mistrovství ČSR, k němuž přijal pozvání tehdejší světový hráč č.1 Henry Cotton, bylo uspořádáno právě v Karlových Varech. H.Cotton, jak se tehdy i později vyjadřoval, chtěl svou účastí veřejně demonstrovat své sympatie k Československu; jeho jméno stoupalo tehdy až k nejvyšším stupňům světového golfu a stávalo se pojmem, legendou - obdobně jako v tenisu jména Tilden, Perry, Borotra, Koželuh. Jeho tenkrát těžko pochopitelným skóre - 65 úderů na 18 drah při oficiálním turnaji - jsou dodnes označovány špičkové míče „Dunlop 65". Tento čaroděj golfových pálek předvedl v Karlových Varech a v navazující exhibici v Mariánských Lázních nezapomenutelnou, virtuosní hru.

Otevřené mistrovství ČSR konalo se v parných, dusných dnech 24.-26.července 1938. Zvítězil H.Cotton imponantním výsledkem 282 úderů na 72 jamek - daleko před dalšími výbornými britskými profesionály Williamem Laidlawem (293) a Arthurem Leesem (294). Velká hra skončila, předávaly se ceny. Za hráče poděkoval pořadatelům z Čs. golfové asociace Henry Cotton několika pečlivě volenými větami s důrazem na každé slovo: „*Chtěli jsme vám dát to nejlepší, co máme - naši hru. Přiznávám, že v klimatu těchto dní a za daných okolností bylo naše zápasení velmi těžké. Ale chtěl bych vám - pro vaše budoucí zápasy - říci jenom jediné: Nikdy se nevzdávejte, nikdy protivníkovi nic nedarujte a hlavně se nedejte deprimovat možným počátečním neúspěchem. Neboť velké zápasy se rozhodují až na jamce poslední. Pamatujte na to při golfu - i vůbec!*"

Golfové trávníky v Karlových Varech přikrylo ticho, zářiový indiánský podzim vystřídal déšť říjnových dnů. Západočeský kraj (spolu s jinými) byl odtržen od mateřské země a krásná hřiště v Karlových Varech a Mariánských Lázních byla pro nás ztracena. Československý golf se musel stáhnout do svých

posledních rezervací - Klánovic a (nepočítáme-li soukromé volešovice) do dalekých lesů pod Třemšínem či na kamenitou pláň v Líšnici. Labutí písní předválečného golfu v Karlových Varech byly poslední soutěže okupačního roku 1938 - 1.7. Fürstenbergův pohár (nejstarší soutěž, hraná od roku 1906), 15.7. pohár „Good will“ a konečně 29.7. Plumonův pohár.

Avšak tyto soumravné děje nelze již řadit do historie československého golfu...

10. BRNO (GCB–GKB) od r. 1932

Ve druhé polovině dvacátých let vznikl z iniciativy několika mladých inženýrů, absolventů České vysoké školy technické v Brně, tenisový kroužek, který si před budovou techniky na Veverčí ulici vybudoval vlastními silami tenisové hřiště. Skupina si počínala velmi aktivně: střetávala se pravidelně s ostatními tenisovými kroužky a zajížděla k tenisovým utkáním do mnoha moravských měst. Po stránce organizační se přidružila ke Spolku absolventů brněnské techniky, v němž vytvořila samostatný tenisový oddíl. Začátkem května 1932 přišel předseda oddílu Ing.Zdeněk Přikryl s myšlenkou vytvořit další oddíl - golfový. Přivezl z Prahy od firmy Lüftner malou sadu golfových pálek starého typu, vak, míče a příručku o golfové hře; dne 8.5.1932 byl na vojenském cvičišti v Brně - králově poli - odpálen Ing.Přikrylem první drajv, při čemž měl hráč u svých nohou položenu příručku o golfu, otevřenou na příslušné stránce.

Historické pátky, s nimiž se začalo v Brně hrát, měly dřevené násady i starobylé názvy: *driver-spoon-club-mashie-nick-putter*; avšak s touto jedinou poloviční sadou nebylo možno rozvinout kolektivní golfovou aktivitu. Proto podnikaví brněnští inženýři Přikryl, Mikš a Bouček pomysleli na svépomocnou výrobu pálek podle získaných vzorů. U jednoho soukromého modeláře dali vyrobit násady, jakož i bukové hlavy „driverů a spoonů“ a opracování hlav železných pálek; zatmelení hlav do násad i ovinutí obstaral Ing.Bouček v dílně fyzikálního ústavu techniky. vaky ušil brněnský sedlář - a tak mohli být brněnští golfisté vybaveni velmi levným nářadím. Bylo vyrobeno celkem 15 sad pálek, označených znakem výrobců „P-M-B“ (Přikryl, Mikš, Bouček); z této výroby se zachovalo několik exemplářů, s nimiž hrají brněnští golfisté pohříchu dodnes, ač by tyto unikáty měly být pietně uloženy v muzeu čs. golfu, kdyby nějaké existovalo.

Brněnští hráči golfu začali trénovat a pravidelně hrát na vojenském cvičišti v Králově poli v místech, kde se nyní nachází sídliště Lesná; na samém konci cvičiště se krčila (tehdy nouzová) kolonie, zvaná „Šanghaj“... Hrávalo se pravidelně v sobotu odpoledne a v neděli dopoledne. S brněnskou posádkovou správou byla sjednána dohoda o používání cvičiště za minimální uznávací poplatek. K pravidelným hráčům tohoto období náleželi zejména manželé Přikrylovi, bratři Ing.Jaroslav a Ota Mikšovi, Ing.Bouček, Ing.Zaorálek, sourozenci Majka a Alois Ždímalovi, jakož i posluchačky medicíny O.Svobodová a L.Linhartová. Styl hry byl zcela samorostlý, odvozený z interpretace „metody“ Lüftnerovy příručky - se hrou se pospíchalo, jako by záleželo na čase. Rovněž rozmístění hracích drah na cvičišti bylo zcela neodborné.

Hráči brzy poznali, že se tímto způsobem nikdy nezmocní tajemství golfové hry. Proto se vypravila skupina pěti členů koncem jara 1933 do Piešťan, aby se seznámila s řádným hřištěm a způsobem hry: podrobili se tam tréningu u tamního trenéra Jana Wolfa. Pozdější návštěvy Piešťan a spolupráce s trenérem wolfem se stala páteří brněnského golfu. Na vojenském cvičišti bylo postupně improvizováno 6 drah s odpališti a pískovými jamkovišti. Tak mohlo být na podzim roku 1935 uspořádáno první Mistrovství Brna v golfu, jehož vítězi se stali D.Přikrylová a Ing.Bouček.

Na začátek roku 1935 připravil oddíl velkou propagační akci golfu v Brně: byl vydán leták a uspořádán večírek s ukázkami hry. Výsledek byl dobrý - do oddílu přistoupili MUDr.Gustav Mach s manželkou, MUDr.V.Novák s manželkou, manželé Dvořákovi, Ing.K.Tachovský a student A.Steiner. Byl navázán kontakt s Ing.J.Charvátlem, pozdějším projektantem golfového hřiště v Klánovicích a do Brna byl pozván

trenér wolf na týdenní výcvikový kurs. Oddílovými mistry pro rok 1935 se opět stali Ing.Bouček a D.Přikrylová.

Rok 1936 se stal rokem přípravy k založení samostatného GC Brno; „Valná hromada" konala se po ukončení sezony dne 19.10.1936. Do klubu se přihlásilo asi kolem čtyřiceti nových členů, jejichž seznam se nedochoval, neboť shořel během náletu na Brno ve II.světové válce. Členská základna byla nyní sice dostatečná, avšak její složení a představy o rozvoji sportovní aktivity nevyhovovaly části členů z řad Spolku absolventů techniky a přiměly je k tomu, aby pěstovali svou zálibu v golflu mimo rámec GCB.

Hlavní starostí předsednictva v letech 1937-38 bylo nalézt vhodný pozemek pro výstavbu hřiště. Počátkem roku 1938 byl městskou radou povolen návrh na pronájem prostoru na Kamenném Vrchu, který však nemohl být uskutečněn, stejně tak jako druhá alternativa v prostoru Strážného Vrchu: blízcí se politické krize znemožnily realizaci. Po otevření pražského hřiště v Klánovicích došlo však ke sportovním stykům s GC Praha a k zájezdům do Klánovic. Trenér wolf z Piešťan pomohl přestavět brněnské provizorium na vojenském cvičišti na devítijamkové malé hřiště a vedl zimní golfovou školu v jednom z výstavních pavilonů brněnského výstaviště. Olga Machová se vypracovala v nejtalentovanější hráčku oddílu: na Mezinárodním mistrovství ČSR žen r.1938 v Klánovicích se umístila na třetím místě a tento nesporný úspěch zopakovala i v roce 1939 (opět v Klánovicích). Ještě po válce, v roce 1947, dobyla v Mariánských Lázních v silné konkurenci třetí místo. Velmi pěkného úspěchu docílili Brněnští na III.amatérském mistrovství mužů v Mariánských Lázních, kde vzdoroval E.Gottlieb nejlepšímu čs. hráči Hanno Tonderovi až do 16.jamky.

Konec roku 1938 byl poznamenán Mnichovem; pak přišla okupace a II.světová válka. Členská základna GCB se následkem politických událostí rozpadla; řadě členů se sice podařilo uniknout do zahraničí, avšak mnozí zaplatili svými životy! Mezi oběťmi byl Ing.A.Podrábský ze Spolku absolventů techniky, ze členů GC Brno pak MUDr.V.Šilhan, Dr.R.Bäumel, manželé Fuhrmannovi a řed. Blumenthal. Vojenské cvičiště zaplavila SA a Wehrmacht. Spojení s Piešťany bylo přerušeno. Zbylá skupinka brněnských golfistů zůstala odkázána na pohostinství v dalekých Klánovicích, kde v letech 1939 a 1940 došlo k řadě meziklubových utkání s GC Praha, GK Třemšín a GK Líšnice. Brno v té době reprezentovali manželé Machovi, manželé Novákovi, Ing.Bouček, Ing.Dvořák a Ing.Tachovský.

Aby bylo možno alespoň cvičit golfový švih, zařídil Ing. Dvořák ve sklepních místnostech treningovou možnost do sítě; později byl instalován automat *Spotlight Golf*, získaný od GK Třemšín. Zde se scházeli po roce 1940 už jen sporadicky - ke „sklepnímu golflu" - zbylí brněnští golfisté... Nicméně i odtud bylo pokračováno v náboru - a naděje neumírala: v říjnu 1945, po osvobození Rudou armádou, měl klub už zase 33 členů. Golf v Brně byl oživen na dobu dvou let; členové klubu pak přešli do Sokoła Brno I, kde vytvořili golfový oddíl, na nějž byl převeden i majetek GC Brno. Manželé Machovi, Novákovi, Dvořákovi a Ing.J.Bouček zůstali golflu věrní i po zániku golfového oddílu Sokoła Brno I. v roce 1946 si mladší členové GC Brno vytvořili samostatný golfový oddíl při organizaci vysokoškolského sportu; nešlo o rozkol, neboť mladý oddíl působil pod patronátem GC Brno, od něhož získal předáním i základní vybavení. Provizorní hřiště v Brně bylo společné. První soutěžní družstvo tohoto oddílu - VŠ Brno - zaznamenalo v sestavě Karel Tachovský, Jiří Pultar, Oldřich Šmarda, Miloš Vrtěl a Jiří Juran několik pěkných výsledků i v celostátních soutěžích.

Přes veškeré snahy se však nepodařilo vybudovat v nejbližším okolí Brna alespoň malé golfové hřiště - a výhledový plán budoucí výstavby města mluvil v náznacích, kterým nebylo možno neporozumět, o tom, že provizorní brněnské hřiště je odsouzeno k zániku.

10.1 SVRATKA (GK Umělců - později: TJ Lokomotiva Ingstav Brno)

v neobyčejně krásné krajině v okolí Žďáru nad Sázavou vzniklo na přelomu let 1939-40 neveliké, avšak půvabné hřiště ve Svratce. Projektováno tehdy již velmi zkušeným Ing.J.Charvátém rozkládalo se na sice minimální, zato však neobyčejně vynalézavě využitě ploše, které dodávala okolní scenerie zvláštního kouzla - zvláště v předjaří a v časném podzimu. Iniciátorem myšlenky byl svratecký výtvarník Chocholáč; a

přestože je osudem každého umělce, aby o každé své dílo sváděl zápas urputný, překonal tento jeho výtvar v rafinovaném trápení všechny meze. Hřištěátko chvílemi kvetlo, aby v zápětí pustlo, několikrát bylo již opuštěno, aby bylo opět s nesmírnou námahou znovu přivedeno k životu. K jednomu ze svých „znovuzrození“ došlo působením „Golf-Klubu Umělců 17“, který založili významní výtvarníci z vysočiny i z Prahy (František Emler, Josef Jambor, Jiří Trnka, Adolf Hoffmeister, Ludmila Jiřincová aj.). Přes nemalou vzdálenost - 80 km - dojížděli do Svatky brněnští golfisté, kteří po zániku svého provizorního hřiště jiné možnosti neměli. V padesátých letech však klapot golfových pálek utichl úplně a hřiště se ponořilo do spánku, trvajících téměř dvacet let. Na podzim roku 1968 byl však ustaven nový golfový oddíl, a to u TJ Lokomotiva Ingstav Brno. Velmi agilní funkcionáři oddílu se zasloužili o to, že mateřská TJ Lokomotiva Ingstav Brno uzavřela v dalším roce dohodu s n.p. Žďárské strojírny ve Žďáře n/Sáz. o užívání pozemků bývalého golfového hřiště ve Svatce.

Neobydlený dům chátrá velmi rychle, avšak golfové hřiště pustne okamžikem, kdy pečovatel, byť i jen na okamžik, odloží náradí - neboť práce na něm je nekonečná. Jestliže se karlovarské hrací dráhy po jedenáctileté dřímotě podobaly vzrostlé savaně, pak svratecké bylo možno po dvou desetiletích jen stěží identifikovat. Přesto byly nalezeny, znovu zaměřeny, primárně zkulturnovány, aby byly postupně v tisících a tisících hodinách dobrovolné dřiny uvedeny do bývalé krásy. Hlavní zátěž spočívala na Brněnských, jimž cesta dlouhá osm desítek kilometrů ukrádala to málo času, které ze svého volna mohli obětovat. Vybavena nejzákladnějším strojovým parkem (speciální stroje k dispozici nejsou) žije dnes Svatka živým ruchem, neboť oddíl, za předsednictví Ing.Otmara Kroupy, nedá svými 35 členy hřišti zahálet.

Tři družstva mužů se každoročně zúčastňují krajského přeboru; družstvo "A" v něm již několikrát zvítězilo (ve složení K.Skopal, Ing.B.Puchýř, Dr.J.Beneš, J.Beneš jun. a Ing.I.Koch) a nadále usiluje, aby se sítím kvalifikačních bojů prodralo do soutěže vyšší. Pozoruhodných výsledků dosáhli hráči oddílu TJ Lokomotiva Ingstav Brno na celostátních individuálních soutěžích, a to především Karel Skopal (přeborník oddílu), Ing.B.Puchýř a Dr.J.Beneš. Velmi potěšujícím rysem posledních let života oddílu je rostoucí základna mládeže; přes nedostatek sportovního vybavení vybavil oddíl své juniory a dorostence alespoň nejzákladnějším - a Jan Beneš jun. i Jiří Příhoda již na sebe upozornili v celostátním juniorském golfu.

Jak léta šla (a čas bouřlivý se vzdouval), prožíval brněnský golf svá vzepětí i pády, nastavoval svou tvář dennímu světlu i mizel pod zemí, podoben ponorné říčce Punkvě. Žije dnes znovu, svými talentovanými hráči i pracovitými funkcionáři nového oddílu. Nicméně je hodno pozoru, že mezi prvními jeho členy z roku 1967 nacházíme „nestárnoucí chlapce“ - Ing. S.Kříže, Ing.Zaorálka a Karla Tachovského - a čestným předsedou (a spoluzakladatelem oddílu) je legendární Ing.Otakar Mikš.

A tak se okruhem padesáti let vracíme k prvním stránkám Brněnského golfu, neboť v tomto podivuhodném sportu platí více než jinde, že „stará láska nerezaví“. Od prvních průkopníků na Králově poli nese se poselství k nové generaci; kéž jí budoucnost dopřeje více místa na slunci!

11. TŘEMŠÍN (1938-1946)

V lesnaté krajině jižního výběžku Brdských hor, u obce Leletice pod Třemšínem v kraji Rusalčině, který svou zpěvností inspiroval Antonína Dvořáka a před ním Jakuba Jana Rybu k dílům nesmrtelným, vzniklo v letech 1938-39 další z malých, „ručně pletených“ golfových hřišť, pro vývoj čs. golfu dosti typických.

Za svou existenci vděčilo úsilí několika nadšenců, kteří se sdružili v tehdy nový „Golfový klub Třemšín“ (později: Český golfový klub), neboť jim nevyhovovalo dosti exkluzivní a odtažitě prostředí tehdejšího GC Praha; avšak kouzlu golfové hry propadli celým srdcem.

Neúnavným iniciátorem klubového dění byl Artur Štika, jenž v krátkém čase načerpal pozoruhodné znalosti o technice golfu a golfové architektuře - i když pro realizaci svých snů měl v Třemšíně k dispozici toliko ruce členů klubu, několik lopat, krumpáčů, hrábí a povoz s koníkem. Velmi brzy po svém ustavení získal GK Třemšín do svých řad mladého Karla Hynka, nejtalentovanějšího hráče z tehdejší

nastupující generace, který se vypracoval čistotou svého švihů až k samému vrcholu čs. golfu a stal se v pozdějších letech i vynikajícím golfovým teoretikem.

Dráhy golfového hřiště pod Třemšínem vedly mezi partiemi hlubokých, kapradím prorostlých lesů, mezi háji a remízkami smíšeného stromoví, kolem potůčků i tichého rybníku. Toto mechovité království lesních jahod však bylo, žel, těžko přístupné. Třemšínští musili podstupovat dlouhou cestu vlakem a potom pěšky, než dorazili, obtíženi batohy a golfovým vybavením ke své malé, útulné klubovně - pokud je nesvezl žebříňák tažený koníkem. Odločenost působila nezměrné potíže při údržbě hřiště zejména později, za válečných let. Za okupace však byla nade vše vítána, neboť - obdobně či ještě intenzivněji než v Líšnici - poskytovala pocit takzvané „víkendové svobody“, tak vyhledávané ve svíravém prostředí okupovaná země. Neboť za onoho času se žilo „od neděle do neděle“, a když se v sobotu z večera sešla v dřevěných stěnách chaty parta dobrých přátel, rozdělila se o bůhvídkde sehnané jídlo a zažehla oheň v kamínkách, tu bylo náhle lidem nevýslovně dobře pospolu.

Doba vytvořila mezi Třemšínskými pevná přátelství: naprostá důvěra a nezištná pomoc v každém směru byla samozřejmostí, což se krásně projevilo např. při akcích po zatčení Artura Štíky v roce 1943 - i při dalším „mlčenlivém počínání“ v oněch dobách. Předním hráčem GK Třemšín byl a zůstal Karel Hynek, jenž vytvořil s dalšími Třemšínskými velmi výkonné družstvo, které trvale rivalizovalo s družstvem GC Praha/Klánovice. A byl to rovněž Karel Hynek, který přinesl do klubovny u Leletic v roce 1940 trofej nejvyšší - titul vítěze Mistrovství (přídomek jako „Čech a Moravy“ se tenkrát zamlčovaly a obcházely, jak se dalo). V roce 1944 bylo hřiště pod Třemšínem již opuštěno: celý kraj se stal jednou z nejvýznamnějších základů partyzánského hnutí v Čechách. Ožilo po osvobození, avšak v roce 1946 již probíhalo sloučení Českého GK s GC Praha. Třemšínští přesídlili do Klánovic, kde se Artur Štika (po svém návratu z věznic již nadsmrti kulhající) ujal funkce tajemníka klubu.

Význačnější hráči: Karel Hynek, Artur Štika, bratři Kubelíkové, Adolf Polák starší i mladší.

11.1 „HVĚZDA“ v Praze (ČGK) 1940-41

Členové podnikavého GK Třemšín (ČGK) si pro podzimní a předjarní treninky zbudovali improvizované hřiště u obory Hvězda v dnešní Praze 6. Tento nouzový stánek golfu byl (velmi idealisticky) míněn jako možný zárodek budoucího, skutečného hřiště v Praze, nepřesáhl však nikdy stadium prostinkého provizoria.

Časopis „Sportovní revue“, redigovaný Ing.J.Charvát, uvádí v čísle XI. z roku 1941 výsledky klubového mistrovství, které se podle slov pisatele "hrálo za neutuchajícího deště a pronikavé zimy" ve dnech 29.-30.září 1940. Technické výsledky (K.Hynek a A.Štika nehráli) jdou z velké části na vrub stavu hřiště, ukazují však i úroveň tehdejších „řadových“ hráčů a proto stojí za zaznamenání; budiž podotčeno, že jde o výsledky za 2 x 18 jamek:

Vítěz - Míla Kubelík - 114 + 117 = 231

II. - Áda Polák st.- 116 + 123 = 241

III. - Petr Probošt - 135 + 132 = 267

Soutěž v drivingu:

I. - J.Bukovič - 140 + 127 + 137 m

II. - R.Gotz - 116 + 60 + 51 m

III. - P.Probošt - 0 + 80 + 132 m

Jednotlivá jamkoviště, stejně jako na hřišti v Leleticích, měla své patrony, kteří se starali o údržbu. Přes všechnu snahu však hřiště zaniklo již v roce 1941. Avšak i v pozdějších letech, před novou zástavbou, lákaly prostory u obory Hvězda osamělé vyznavače golfu k podvečernímu „rozjímání“ s míčem a pálkou.

12. KLÁNOVICE (GCP) 1938-1952

Na přelomu let 1935-36 bylo započato se studii a přípravnými pracemi pro nové sídlo a hřiště GC Praha. Prostory v Motole byly více a více obkloповány městskou zástavbou a nezastavěné plochy měly „v dohledné době“ ustoupit plánované výstavbě nemocničních pavilonů; k realizaci tohoto záměru došlo však až v letech sedmdesátých...

Prostor pro nové golfové hřiště byl nalezen u obce Klánovice, východně od Prahy. Spojení bylo výborné: během necelé půlhodiny ocitl se hráč od nástupiště nádraží Praha-Střed až před klubovnou, pokud se rozhodl pro vlakové spojení. Avšak, po pravdě řečeno, ani nečetným majitelům motorových vozidel nestálo za to pro cestu do Klánovic nastartovat vůz a malá vzdálenost od Prahy umožňovala pak v pozdějších letech celkem nepříliš náročné spojení jízdním kolem - i ve všední den v pozdějším odpolední.

Projekt vypracoval a práce na hřišti řídil tehdy již zkušený Ing.J.Charvát, vydavatel golfových časopisů a vytrvalý propagátor čs. golfu a turistického ruchu, jenž na poli golfové projekce získal i uznání mezinárodní (Lipsko, Paříž, Vídeň). Hřiště, situované v rovinatém terénu - toliko dráhy č.5 a 7 obsahovaly svahy - uprostřed smíšeného lesa s charakteristickou převahou borovic bylo koncipováno moderně, s dobrými a vynalézavými prvky golfové taktiky. Dráhy byly všude roubeny lesem; dlužno říci, že až k monotónnosti, a jen občasné průhledy malými mýtkami byly vítaným zpestřením stereotypu. Před odpalištěm č.4 byla dosti velká vodní překážka (umělá nádrž) a přes dráhu č.3, jakož i po levé straně dráhy č.9. čeřil se potok, vždy ochotný přijmout do chladivých vod libovolné množství nepřesně hraných míčů. Chloubou klánovického hřiště byla jamkoviště: perfektně založená vysokým polštářem kypré zeminy, citlivě zavlažovaná a s odbornou znalostí udržovaná byla silně chráněna hlubokými bunkry, naplněnými vrstvou pudrového, bělostného písku. Prostory pro dopad dobrých drajvů, tzv. *landing areas*, byly však podle dnešních parametrů položeny příliš blízko k odpalištím - asi na vzdálenost 170-200m, avšak tehdejšími herními požadavkům vcelku postačovaly. Potíže činily toliko třem mimořádným hráčům - H.Tonderovi, K.Hynkovi a později M.Vostárkovi, jejichž drajvy překonávaly dvoustovkovou metu o dobrých dvacet i více metrů. Sled hracích drah a jejich rytmus byl volen výborně: středně dlouhé byly střídány kratšími, aby v dalším sledu čekala hráče dráha dlouhá s obtížnými zákrutami. V závěru polovičního kola tvořila „test golfové pravdy“ náročná dráha č.7, po níž následovala krátká č.8, vyžadující naprostou přesnost a promyšlenost nahrání. Smířlivá koncová „devítka“ dovoľovala leckterý risk, ba přímo k němu vyzývala, čímž byla konečná fáze mnohého utkání náležitě okořeněna a zpestřena. Poloviční kolo - 9 drah - bylo pro Klánovice markantní; po válce, v roce 1946, bylo sice započato se stavbou nových 3 drah, které byly dány do provozu v roce 1948, avšak cíle - plných 18 drah - Klánovice nikdy nedosáhly.

Klubovna bylo dílem znamenitého architekta J.Grégra, který jí vtiskl svůj typický autorský rukopis: všechny znaky vysokého vkusu a promyšlenou účelnost funkčního řešení. Bez fanfár a slavobran, i bez oficiálního slavnostního zahájení, bez dokončených jamkovišť, avšak s výtečnými hracími drahami, bylo hřiště předáno do provozu dne 25.června 1938. Vonící pryskyřnaté sosny vytvářely kouzelný rámeček temně zeleným trávníkům, na nichž se za časného rána popásala červená zvěř, a z vysokých travin kolem potůčků zněl zpěv vodního ptactva. Ticho, téměř slyšitelné a tak typické pro klánovické hřiště, bylo občas podbarveno slabým zašuměním borovic, a jen velmi pozorný sluch mohl zaznamenat tu tam se ozývající klepnutí - neklamnou to známku, že kdesi za kulisou vysokých stromů byl odpálen golfový míč.

V klubovém mistrovství zvítězil samozřejmě Hanno Tonder, avšak největší golfové události roku - Otevřené mistrovství a Amatérské mistrovství ČSR - byly pořádány na hřištích západočeských lázní, v karlových varech a Mariánských Lázních, kde jamkoviště již byla náležitě dozrálá. V klánovicích se však uskutečnilo Mistrovství žen ČSR, a to ve dnech 20.-22.srpna 1938; na stupínku pro vítěze stanula L.Raudnitzová (M.Lázně) před K.Linhartovou (GCP). Třetí byla Olga Machová, což byl sice sotva čekáný, nicméně však zasloužený úspěch Brněnského golfu.

Sezona 1939 byla pochopitelně zastíněna chmurnými událostmi i obavami z nastávajících osudových let. Celý klubový život byl poznamenán citelnou depresí, k níž přispělo i to, že vrcholná soutěž nemohla už být nazývána Mistrovstvím ČSR, ale jenom zkráceně „Mistrovstvím“. Byla stále ještě hrána systémem jamkové hry, a zvítězil v ní opět H.Tonder před C.Arntztem.

Rok 1940 přinesl s sebou zajímavou změnu: po zákazu provozu civilních motorových vozidel po začátku války se neobyčejně rychle rozmohla cyklistika. Tato „válečná nutnost“ se však záhy stala hlavním doplňkovým sportem a výtečným trainingem golfistů, a přivedla do jejich řad mladé adepty, fyzicky dobře disponované, jejichž zájem i cílen byl opravdový, soutěživý sport. Tak začínali hokejisté Vilda Šťovík, Tožička, Hromádka - přidali se mladíci Milan Sommerschuh, „Janček“ Štěrba i I.Vávra z GK Líšnice. „Mistrovství“ konalo se v měsíci září, kdy z předčasně zežloutlých břízek padaly první listy. Krásným výkonem zvítězil tentokrát Karel Hynek (H.Tonder nestartoval) před Z.Petersem a ex-tenistou P.Stejskalem.

Přes dobové potíže byla další sezona - 1941 - až do červnového přepadení Sovětského svazu a zejména do zářijového nástupu R.Heydricha - velmi rušná. Téměř každou neděli byly pořádány soutěže, řady kvalitnějších hráčů se rozšiřovaly, stoupala zdravá rivalita i kvalita hry. Klubovým mistrem i vítězem „Mistrovství“ se stal opětně H.Tonder, mistryní v kategorii žen Anna Strobachová - oba členové GK Líšnice. Příští golfové jaro však bylo přerušeno dne 27.května: za stanného práva po atentátu na R.Heydricha byly pochopitelně veškeré sportovní podniky i organizované provozování sportu zakázány a celá země byla zmrazená následujícími represáliemi. Po přechodném otevření hřiště v létě byl přímo na hrací dráze zatčen JUDr.V.Wahl, později popravený. Zatčení a věznění byli i další členové GC Praha. Následujícího roku 1943 bylo možno pozorovat jakýsi stíněný golf, právě tak jako v roce 1944; toliko neochvějný správce jamkovišť Truhlář s neztenčenou houževnatostí i umem pečoval o „své“ hebké greeny, které byly jeho láskou a snad i smyslem života. V říjnu onoho roku však uložil nářadí do kolny, neboť okupační úřady striktně přikázaly, že „hřiště je definitivně uzavřeno až do konce války“. Pohled na mapu sice ukazoval, že čas, potřebný k dosažení tohoto termínu již nelze měřit geologickými epochami, avšak náš golf postihla další rána: Hanno Tender byl zatčen - a to ve velmi nebezpečných souvislostech. Čs. golf přišel o svůj poslední stánek. Opuštěno bylo i hřiště v Leleticích. Mimo brněnské sklepení, v němž z posledních sil živořil „podzemní golf“, zbývala tedy už jen prostínká, větrem bičovaná planina u Líšnice, na níž nemělo co zpustnout.

Minulo necelých šest měsíců (tak nekonečně dlouhých za onoho času), a pátého května rozkvetl zlatý déšť; devátého pak šeříky. Kdo neprožil jarní dny roku pětáctýřicátého, nikdy nepochopí, jak modré bylo tehdy nebe. Po opojných dnech května 1945 bylo Klánovické hřiště v obdivuhodně krátké době zrestaurováno. Lační dlouhým pústem, slétli se na něm tradiční hráči golfu, a s nimi další, noví. Různými cestami dostalo se do našich krajů i golfové vybavení, byť i v omezené míře; tak byl leckterý okoralý míč opatrně a s bázni zaměněn za nový, a odpálen volným, širokým rozmachem do azurového vzduchu. Do Klánovic vtrhla poválečná emfáze - tu v lepší, tu v horší formě.

Došlo ke změnám ve vedení klubu, k přílivu nového členstva, k celkové změně strukturální. Tajemníkem se stal Artur Štika; český golfový klub („Třemšíň“) se sloučil s Golf Clubem Praha, což přineslo do Klánovic alespoň částečné rozbití exkluzivity, která konzervovaně přežívala ještě z předválečných let. Docházelo i k ostrým střetům, signalizujícím budoucí celospolečenský vývoj. Výrazným impulsem k oživení a ke zvýšení celkové úrovně golfu byla skutečnost, že v nových podmínkách již nebylo možno bránit mladým chlapcům - nosičům, aby se stali plnoprávními členy klubu. Roj těchto robustních mladíků, prošlých většinou jinými sporty (zejména kopanou) opanovala spolu s dosavadní špičkou hrací pole klánovického hřiště. Tehdy počal prudký sportovní růst významné golfové generace, která pak zářila na našem golfovém nebi téměř po třicet let. Vynikli zejména Mirek, Olda a Karel Vostárkovi, Jaromír Fuchs, Bohumil Landa, Vlastimil Formánek, bratři Sochovičové. K předním hráčům blížili se další - V.Holan, Marie Jirásková a jiní. K trenéru Fr.Doležalovi byl rokem 1946 angažován anglicky trenér Ronald Blackett; toliko správce jamkovišť Truhlář zůstával co stálice, neměnný v pili i zavilé averzi k pampeliškám. Podle

vyprojektovaných nových drah byly v roce 1946 zahájeny terénní práce na rozšíření hřiště. členská základna rostla. Došlo i k navázání válkou přerušovaných kontaktů přes Evropskou golfovou Asociaci.

Katastrofální sucho, které opanovalo naše klima od května do konce října 1947 a ovlivnilo celkovou ekonomicko-politickou situaci ve státě - suchopár, v němž rozpraskaly hrací dráhy a zkameněla jamkoviště - znemožňoval téměř golfovou hru: míče zcela nekontrolovatelně odskakovaly do hynoucích lesů. Kdo mohl, odjížděl na hřiště do Mariánských Lázní, kde mohutné rašelínové podloží zachovávalo alespoň trochu vláhy. Avšak i tam, na zhutnělých hracích polích, mohl průměrný hráč docílit drajvu o délce přes 200 metrů... GC Praha zorganizoval klubový zájezd do Švýcarska; klubový výběr hráčů byl prakticky i reprezentací ČSR. Družstvo tvořili H.Tonder, K.Hynek, Fr.Stejskal a Zb.Petera.

Historický rok 1948 se svými převratnými změnami zapůsobil pronikavě i na prostředí Klánovic. Akční výbor GC Praha provedl četné zásahy a usiloval o reorganizaci celého klubového života. V prvním sjednocovacím procesu čs. tělovýchovy a sportu byl klub zapojen do systému DSO (Újezd nad Lesy). V tehdejších složitých poměrech však nedokázal Akční výbor zacílit své snahy k nezbytné, konstruktivní syntéze - a tak zůstal vývoj tehdy největšího čs. golfového centra nejistý a rozpolcený.

Tato rozpolcenost byla charakteristická pro Klánovice i v následujícím roce 1949; co bylo platno, že vyrůstali další výborní hráči (např. Miloslav Plodek, který se později, po včlenění golfu do ČSTV, stal jeho čelným představitelem i prvním předsedou Čs. golfového svazu), i noví obětaví funkcionáři - co platno, že byla plněna kritéria prvního odznaku sportovní zdatnosti (TOZ), že také mnohé práce na hřišti byly již prováděny dobrovolnou prací členstva. Golfový sport, viděný prismatem svého nejvýznamnějšího střediska - Klánovic - se nedokázal včlenit do širokého proudu ostatních sportů, které právě na počátku padesátých let prožívaly svůj velký rozmach, umožněný novými podmínkami. Velkorysá podpora, poskytovaná celostátní sportovní organizací, zůstala golfu odeprána; nové vedení sice usilovalo o moderní družební vztahy s výrobními závody (tehdejší závod „Walter“ v Jinonicích) - avšak v bouřlivém vývoji tehdejších dnů, komplikovaném navíc prvními závany „studené války“, nebylo již pro Klánovice místa.

Na jaře 1950 došlo k první uzavěře hřiště; po přechodném uvolnění byly sice dráhy brigádnicky znovu upraveny, ale v okamžiku, kdy v roce 1952 byly dokončeny veškeré přípravy k opětovnému zahájení provozu, došlo k definitivnímu zrušení celého střediska. Klubovna byla dána k dispozici pro soustředění reprezentantů kopané, na první hrací dráze bylo zřízeno cvičné fotbalové hřiště. Hrací pole poznenáhlu pustla, až byla osázena monokulturou borovic.

Pozdější léta přinesla sice leckterá poznání tehdejších funkcionářů DSO, že zrušení Klánovic bylo provedeno příliš unáhleně a že uváženější postup mohl přinést kladné výsledky promyšlenějším využitím střediska, které bylo svým způsobem jedinečné a představovalo mnohamilionové hodnoty - nehledě k funkčnímu významu životního prostředí. Pozdější léta budovatelské praxe v tělovýchově ukázala, že vytváření nových velkých sportovních zařízení je procesem náročným na materiálové a technické zajištění - i na faktor času a organického růstu - a že je často efektivnější provést, pokud je možnost, „generální rekonstrukci“ technickou i mentální. Otázka, zda v Klánovicích tato mentální rekonstrukce byla možná, zapadla do toku času. Hřiště bylo ztraceno navždy.

Návštěvník pozdějších let se může jen nostalgicky procházet vzrostlým lesem - a vedle hub zde i tam odhalit neznatelné stopy po zaniklých odpalištích, jamkovištích a bankrech, spicích v mlžném oparu co zbytky dávných pohřbišť. A nést v sobě pojem „Klánovice“ jako úkaz doby - vzpomínku - svědectví - i varování.

13. TŘI MALÉ ZÁZNAMY: Vořešovice - Františkovy Lázně - Hadovka

Některá golfová hřiště v Českých zemích se nestala středisky golfového sportu - buď pro svou efemélnost, buď pro naprostou exkluzivitu. Do historie golfu na území ČSSR nezasahovala; budiž vsak jejich existence alespoň zachycena - pro úplnost i pro zajímavost.

13.1/ Volešovice u Kamenice, okres Benešov (1913-1940)

Malé soukromé hřiště rozvětvené rodiny průmyslníka Ringhoffera obsahovalo toliko pět hracích drah, z nichž nejdelší měřila cca 320m. Na některá jamkoviště bylo možno hrát z různých odpališť, což umožňovalo sehrání celého kola. Hřiště bylo pečlivě a odborně udržováno zahradníkem a sládkem z velkých Popovic - Františkem Doležalem, jenž po zániku hřiště v roce 1940 přešel do Klánovic jako asistent správce jamkovišť a trenér. V Klánovicích se pak populární „Franta“ záslužně podílel na výcviku mladých adeptů golfu z řad nosičů pálek.

13.2/ Františkovy Lázně (1930-1932)

Podle zmínky v práci O.Řezáče-V. Mikuty „70 let golfu v Karlových Varech“, vycházející ze strohého záznamu ze soudobé mezinárodní golfové ročenky a z ústní tradice, hrál se v letech 1930-32 golf i ve Františkových Lázních. Nemohlo jít o skutečné hřiště, spíše snad o cvičnou louku s několika improvizovanými cíly, bližší podrobnosti chybí. Řezáč a Mikuta uzavírají svou zmínku konstatováním, že „Po roce 1932 se Františkovy Lázně v ročence již nevyskytují...“.

13.3/ „HADOVKA“ v Praze - Dejvicích (1932-1935?)

„Hadovka“ byla miniaturním hřištěm v parku stejnojmenného objektu na nynější Leninově třídě (dnes: residence velvyslance Kanady). Objekt vlastnila Zdeňka Havránková, členka GC Praha.

Hrací dráhy byly velice krátké - nejdelší měřila zhruba 130m. Hra však byla ztížena korunami stromů, lemujícími dráhy, a zahradnický upravenými keři a záhony. Podle článku v časopise „Tennis-Golf Revue“ z roku 1932 i podle fotografií bylo hřiště velmi dobře udržováno - včetně miniaturních jamkovišť a pískových bankrů. Dne 22. května 1932 konala se zahajovací soutěž, v níž zvítězil H.Tonder před S.Schubertem a J.Luftnerem; v kategorii žen M.Wepsová před S.Tonderovou.

V dochovaných pramenech z předválečných let nebylo již o Hadovce nalezeno nic, avšak podle vyprávění trenéra P.Doležala (Volešovice-Klánovice) bylo hřiště udržováno ještě v roce 1935 či 36.

14. KARLOVA VARY – „Nové hřiště“ (1945-83)

v závěrečných fázích II.světové války, na jaře roku 1945, bylo Karlovarsko prohlášeno „válečnou zónou“ a město samo označeno posledními samovládcí těchto dnů za „Obrannou citadelu Říše“. Přestože se přímé, těžké boje městu vyhnuly, našly první dny po osvobození Sovětskou armádou Karlovy Vary tristní, sešlé a bezútěšné, se zcela rozvráceným životem.

Už během války bylo zničeno zařízení na „Starém hřišti“ u Gejzír-parku; „Nové hřiště“ u Olšových Vrat zpustlo. Na místě, kde stávala klubovna, čněl osaměle k nebi ožehlý prst zbytku komínu, na hracích drahách vzrostl ušlechtilý *Bamagrass* do výše hrudi. V místech, kde rostly méně agresivní traviny, rozbujel hustý janovec a v jarním vánku se chvěly třímetrové břízky. V nuzných poměrech poválečné Evropy, v nezměrně obtížných a složitých podmínkách západočeského kraje, prožívajícího první vlnu nového osídlení, nebylo nikoho, kdo by mohl být jen pomyslet na reálnost myšlenky obnovy golfového hřiště u Olšových vrat. Veškeré poctivé snahy, vedené v tom smyslu, ztroskotaly na neúprosných realitách oné doby, na realitách primárních a základních pro obnovu státu. Podařilo se však v roce 1947 odvrátit nebezpečí rozorání hřiště. Regenerace golfu v Karlových Varech nadále čekala na své pionýry.

Jako tak často v životě, došlo i v tomto případě k této regeneraci netušenou oklikou. Počátkem roku 1949 zamítl Městský národní výbor z hygienických důvodů žádost místního kynologického kroužku o přidělení prostoru pro výcvikové středisko psů. Bylo proto požádáno o přidělení areálu vzdálenějšího, mimo vnitřní město, a to v místech opuštěného „Starého hřiště“ u řeky Teplé. Při prohlídce trosek klubovny objevili (stále ještě kynologové) Ota Řezáč a A.Venzara nástroj neznámého účelu - vrtačku na golfové jamky - a z řeky Teplé byl vytažen válec. Při následné důkladné asanaci říčky byl v bahně mezi odhozenými zbraněmi a střelivem nalezen podivuhodný motorový stroj, jenž zprvu vzbuzoval obavy a nedůvěru. A.Venzara, jenž jako

jediný měl o golfu jakés takés vědomosti, v něm rozpoznal vřetenovou travní sekačku pro golfová jamkoviště. Cestou domů dozrávala biologická změna „pejskařů“ v golfisty: na popud A.Venzary zakoupil další kynolog Alois Červenka u vetěšníka – „*jen tak z rozvernosti*“, jak si v duchu říkal – 2 staré vaky a 7 zrezivělých golfových pálek s dřevěnou násadou. Nikdo z nich netušil, že si tím určili nejen další běhy svých vlastních životů, ale že současně roztočili v soustrojí osudu kolečka, jejichž ozubení začala do sebe zapadat.

V neděli dne 3.dubna 1949 byly historické pátky prakticky použity: manželé Červenkovi, Mikutovi, Řezáčovi, Žídkovi a Venzarovi si vzájemně předvedli to, co považovali za golf. Navečer, znaveni jarním vzduchem i novými zážitky, se v restauraci „U Brouků“ ustanovili, že založí golfový oddíl. V dalším týdnu zařídili potřebné formality (ach, té pružnosti v administrování...) a oddíl se usídlil na "Starém hřišti", kde prováděl prvotní práce: zahrabávání zákopů, odklizení zbytků válečného materiálu, opravu nalezeného nářadí... Ano, krumpáči a motykami, lopatami a hráběmi počala renesance karlovarského golfu, za nezměrného nadšení, které se stalo pro karlovarské golfisty typickým a bylo příkladem pro celkový přerod československého golfu v pozdějších letech.

„Horní“ čili „Nové“ hřiště u Olšových vrat však stále přitahovalo pozornost bývalých kynologů, nyní už ovšem golfistů tělem a duší. Nebyla však žádná možnost dopravy. Autobusová síť se teprve rozvíjela a osobní vozidla byla převážnou výjimkou. Zatím tedy byly prováděny organizační práce: bylo docíleno, že Rada KNV Karlovy Vary dne 16.12.1949 pod čj.5629/49 schválila pronájem hřiště u Olšových vrat za roční úhradu Kčs 100,- (!).

Rokem 1950 počíná strastiplný, avšak hrdinný epos obnovy karlovarského golfového hřiště. V předjaří 1950 prožilo „Staré“ hřiště svou poslední soutěž a stalo se vzpomínkou. Václav Mikuta rozebral, promazal a seřídil nalezený vlečný sekací agregát a dne 3.dubna 1950 byla již hrána „Velikonoční soutěž“ na jediné, zato však pěkně posečené dráze „Nového“ hřiště (dnešní č.3.). Byly zahájeny odklizovací práce v troskách staré klubovny, a koncem června byly prvně posekány alespoň některé hrací dráhy. Pracovalo se do úmoru na odstranění janovce a překážejících plevelných břízek, a během 4 víkendů byla dokončena stavba prozatímní klubovničky z materiálu, zachráněného na „Starém“ hřišti. Za první sezonu 1950 odpracovala hrstka golfistů, sdružených v oddíl, celkem 2.535 brigádnických hodin. A tento počet neklesal ani v dalších letech, naopak, zvyšoval se příchodem nových členů.

V roce 1954 byla zahájena stavba nové klubovny - za stálé, nekonečno práce na hracích drahách, kde se ujal nevděčné funkce „neplaceného správce“ hřiště bývalý hokejový internacionál Robert Robětín. Na prozatímně upravených partiích však mohly už být pořádány soutěže; v červencovém trojutkání „Karlovy Vary-Mariánské Lázně-Praha“ zde sehrál své poslední soutěžní kolo s Mirkem Vostárkem stále ještě vynikající Hanno Tonder - před svou tragickou smrtí v lednu 1955. Do soutěží však už citelně zasahovali místní hráči: karlovarský golf stoupal ve výkonnosti - zvláště v kategorii žen, kde se Edita Soukalová a nově příchozí Hana Robětínová-Brožová začínaly řadit na přední příčky čs. ženského golfu. Tak první Mistrovství ve hře na rány (které ještě nemohlo být oficiálně označeno jako Přebor ČSSR) přineslo v červenci 1956 cenné vítězství karlovarské hráčce E.Soukalové. Roku 1957 zajistily, zásluhou náměstka předsedy MěNV K.Varů s.Skaly, Technické služby pro práce na hřišti již 2 důchodce (s měsíčním platem Kčs 800.- btto), jakož i novější traktor a základní inventář. V říjnu byly ke hře otevřeny dráhy č.9-11. Rokem 1959 převzaly Technické služby hřiště plně do péče a byla dokončena hrubá přístavba šaten a klubovny. Rok 1960 přinesl karlovarskému hřišti chvíle opravdu sváteční: v lednu byly přivezeny vytoužené nové sekací stroje a dne 18.září bylo po desetileté úmorné práci otevřeno celé hrací kolo - všech 18 drah - v okouzující atmosféře „zlaté jeseně“. Triumfální den byl zakončen večírkem, na který účastníci nezapomenou; jeho program vytvořili Dr.František Krčma a Václav Mikuta.

V šedesátých letech začal věhlas obnoveného hřiště v K.Varech stoupat; v roce 1964 hostilo hřiště první zahraniční hráčskou výpravu (z Finska) a karlovarským hráčkám dostalo se pozvání do Francie. Funkci správce převzal Jiří Dundr, Hana Brožová zahájila svou dlouholetou suverenitu v čs. ženském golfu, družstvo žen zvítězilo v celostátním přeboru žen a v závěsu za předními hráči nastupovali nadějní junioři.

Dvacetileté jubileum obnovy golfu v Karlových Varech mohlo být oslaveno v radostném prostředí. Co na tom, že prvotní pionýři mezitím zešedivěli - že z valné části musili svou lásku, golfovou hru, obětovat nepopsatelné dřině a péči ve prospěch základny golfového sportu. Hřišti, oddílům i tělovýchovným jednotám dostalo se zaslouženého uznání z čs. tělovýchovných i politických míst. Nechybělo ani uznání a chvála ze strany domácích a zahraničních hráčů.

Hřiště se lepšilo rok za rokem. Po J.Dundrovi převzal o ně péči Otakar Řezáč, jenž zejména záslužně odstranil bahniska mezi drahami č.16 a 17. Díky starostlivosti oddílů a historika K.Nejdla byly zachráněny a uchovány cenné, dnes již historické trofeje, a v rámci možností byl zrekonstruován a uspořádán dokumentační materiál. Městský národní výbor a jeho složka - Správa lesů, projevovaly pro potřeby hřiště nejen porozumění, ale i moudrou prozíravost; výsledky odborně fundované péče, k níž se angažoval s.Ing.Prošek, byly rok od roku patrnější. Konstruktivní přístupy projevovaly i složky ČSTV - jednoty a oddíly, na hřišti zainteresované. Stoupal zájem zahraničních návštěvníků a obdivovatelů; mezi nejvýznamnějšími budiž uveden první kosmonaut světa Jurij Gagarin, jakož i další - např. sovětský kosmonaut Grečko (který zakrátko propadl kouzlu golfové hry a projevil pro ni mimořádné nadání), ředitel UPDK v Moskvě velvyslanec V.N.Kuzněcov, členové diplomatického sboru v Praze atd.

Po O.Řezáčovi převzal správcovství hřiště pracovník Správy lesů Karel Roubíček, jenž se svými spolupracovníky docítil dalšího pronikavého zlepšení hřiště po opravě zavlažovacího systému i jamkovišť, jakož i rozhodujícího prodloužení hracích drah. V současné době se může hřiště v Karlových Varech - Olšových vratech řadit mezi nejpůvabnější a technicky nejdůmyslněji koncipovaná hřiště ve střední Evropě. Toto dílo zralé golfové architektury, zasazené do rámce překrásné přírody, je cenným odkazem svých tvůrců, obnovitelů i dlouholetých pečovatelů, budoucím generacím. Vyrostla na něm řada výtečných domácích hráčů, a při velkých soutěžích a mezinárodní účasti plnilo skvěle svou funkci praktického naplňování myšlenky „*Sportem k porozumění mezi národy*“. Neslouží jen samoučelně k provozování golfového sportu, ale je i významným a takřka neodmyslitelným doplňkem pojmu „Karlovy Vary“ - pojmu se staletou, slavnou tradicí historickou, vědeckou a kulturní.

15. SEMILY – od r.1959 (od r.1962: Ji skra Kol ora Semi l y) do r.1983

Jednoho slunného dne v létě roku 1959 vyšli si manželé MUDr.Ivo a Eva Balcarovi (bydlištěm v Semilech) v Mariánských Lázních na procházku. Eva Balcarová, vynikající gymnastka, se zúčastnila gymnastických závodů v Mariánských Lázních, a bylo jí řečeno, že na měkkých travnatých plochách golfového hřiště lze výtečně běhat a relaxovat. Při procházce i běžích pozorovali manželé, oba tvrdí sportovci, pozoruhodný jev: hráče golfu, kteří tu pružně švihli pálkou do míče, aby ho v zápětí ve vzdálenosti mnoha desítek metrů úporně hledali ve vysoké trávě nebo pod bodajícími větvemi jehličnanů. Postupně sledovali jednotlivé hráče i dvojice: tak se seznámili s manželi Vávrovými i s „Fráňou“ Doležalem z Újezda nad Lesy, který jim ochotně ještě též večer vysvětlil základy golfového švihu. Při praktických pokusech s míčem vnášela Eva do klasického švihu dosud nevídané prvky sportovní gymnastiky, zatímco Ivo vycházel z praxe košíkové a prováděl strhující pivoty na levé noze. Při rozloučení obdrželi od nových přátel - manželů Vávrových - tehdy převzácný dar: skutečný, nerozbitý a ještě neopravený golfový míč. Infekce, tímto dotekem přenesená, postupovala obvyklými vstupními cestami; po měsíční inkubační době se projevil první neklamný příznak choroby, proti níž nenachází antiseptika ani zkušený sportovní lékař. Manželé Balcarovi se vypravili do Mariánských Lázní znovu, tentokrát již s pevným úmyslem zmocnit se golfové hry a získat jakékoliv nářadí. Tehdy se seznámili s rázovitou postavou mariánskolázeňských zelených plání, jedním z Nestorů tamního golfu, Bohumilem („Bohoušem“) Vokounem. S ním sehráli několik cvičných jamek, neustále sledující ostřížím okem míček - a co bylo hlavní; vezli si domů do Semil železnou pátku japonská výroby (č.8) a *putter* s násadou ze dřeva *hickory*.

Doma v Semilech švihali pálkami, kde se dalo; nezůstalo uchráněno hřiště na kopanou, trávník na domácí zahrádce zažil četná příkoří. Hráli zatím tabletenisovými míčky, které daleko nedoletěly. Stará ruční sekačka a zahradní válec přišly znovu ke cti v nové roli. V následujících letech zajížděli do Mariánských Lázní a poznali i Karlovy Vary. Doma v Semilech revokovali pak nechtěně skotské prapočátky golfu - terénní hru, která ještě po letech zůstala semilskou specialitou: byla to dlouhá chůze nádhernou podkrkonošskou přírodou, s pálkou v ruce a s míčem - a to zejména v době, kdy tráva byla nízká: v malebném předjaří a zářícím podzimu Pojizerska. Časem byly některé obzvláště oblíbené procházkové trasy opakovány, a tak vznikly bizarní „osmnáctky“, jakási snová hřiště v terénu, kde některé „dráhy“ měly „par“7, ba i 10. Tak vzniklo hřiště „Treperka“ - podle skály, dominující celému okolí: mimochodem, dnes je v těchto místech semilské golfové hřiště - sny se totiž někdy i uskutečňují. Původní devítijamkové hřiště se však rozkládalo na pastvinách JZD Bozkov.

V roce 1962 se přidružili manželé Kopečtí z Liberce a Nohýnkovi z Jablonce. To už ale také přibyli někteří Bozkováci, především z řad mládeže: Bratři Salzmanové, R.Šourek, Pepík Materna; stálými diváky byli staří Sokolové z bozkovské tělovýchovné jednoty. Tato skupina se rozhodla ke konci roku 1962 ustavit golfový oddíl při TJ Jiskra Semily, a zakládající členové se sešli k první schůzi dne 18. listopadu.

V následujícím roce dojížděli členové nového oddílu na západočeská hřiště, avšak doma se pilně scházeli na pastvinách v Bozkově, kde hráli první domácí soutěže a vytvářeli trasy budoucích hracích drah. Tak vznikla i první tři jamkoviště, sekaná bez úpravy terénu, ale už skutečná jamkoviště připomínající jamkou a praporkem. V té době však panoval naprostý nedostatek golfového nářadí a zejména míčů: dřívější „zásoby“ byly spotřebovány - a zbytek míčů byl neustále lepen, spravován, barven acetonovým lakem, aby po konečném odloupení tvrdé kůry od zpuchřelého jádra byl pietně obalen leukoplastem, a po ponoření do bílého laku opět užit ke hře. Vynalézavost v té době neznala mezí: v Semilech byly vyráběny proslulé dřevěné míče - koule z tvrdého dřeva, zhotovované golfem ochořelým soustružníkem. Tyto dřevěné koule byly opět obalovány leukoplastem a barveny na bílo; míče létaly zhruba do 4 pětín doletu skutečného míče, měly však malou životnost. To bylo důvodem k dalšímu pokusu: na dřevěné jádro byla navulkanizována guma-spojka, známá z postupu při protektorování pneumatik. Tyto míče měly regulérní váhu, dolet větší než míče pouze dřevěné, a byly téměř nezničitelné. Jejich odskok však byl nekontrolovatelný - a odlet od úderné plochy pátky bezezvučný, až děsivě neslyšný; podobně po domácku byly tehdy vyráběny i pátky a samozřejmě i vozíky, jejichž trubková rozkládací konstrukce se s oblibou rozpojovala na nejuzdálenějších končinách hřišť - obzvláště v rozhodujících fázích utkání.

V roce 1964, po oficiálním povolení hry ze strany JZD Bozkov, měl už oddíl 16 aktivních hráčů a byly organizovány první širší bozkovské soutěže (Velká cena Bozkova, Bozkovský žampion, Praporková) i řada „terénních soutěží“ - jakýchsi „křížem krážem“ ve volné přírodě. Koncem roku 1964 byl buldozerem upraven terén pro 9 jamkovistí; konečná úprava, osetí a zválcování by nemohlo být zvládnuto bez obětavé a solidární pomoci brigádníků z bozkovské tělovýchovné jednoty v čele se zesnulým Václavem Havlem, který se stal prvním nehrajícím funkcionářem oddílu. Zaslужnou pomoc, za niž nemůže být dosti vděku, poskytlo bozkovské JZD i mateřská Tělovýchovná jednota Jiskra Semily.

V roce 1965 bylo hřiště slavnostně otevřeno v měsíci květnu II.ročníkem „velké ceny Bozkova“. Tehdy přijeli první hosté z Prahy, mj. i význační funkcionáři Řídící komise golfu ČSTV Miloslav Plodek a Lubor Draxler, dále pak nestárnoucí Bohouš Landa, Václav Havlice a další. V dalších letech bylo hřiště vylepšováno a z Karlových Varů byla získána vyřazená ruční sekačka pro jamkoviště. Členská základna se rozrůstala, především o hráče ze Semil: přišli bratři Schovánkové, z nichž Jan se stal pozdějším hráčem č.1, pak Eda Nosek, Buchta, manželé Kodejšovi, MUDr.Roušar a další. V roce 1967 zažilo bozkovské hřiště první mezioddílové utkání, v němž se Semilští utkali s golfisty z Poděbrad. Objevili se i první zahraniční hráči a hřiště žilo - stejně jako oddíl, intenzivním sportovním ruchem.

Tato éra semilského golfu skončila rokem 1968, kdy se první průkopníci, manželé Balcarovi, přestěhovali do Nymburka; tehdy odešli i jiní z krásného prostředí semilského golfu, hřiště již nebylo

pravidelně udržováno a zbytek členstva, deprimován nastalou situací, hrál už jenom občasně. Tehdy se zdálo, že golf v Semilech po tak nadějném začátku tiše, ale nezadržitelně spěje k povlovnému zániku...

Jan Schovánek vykonával vojenskou presenční službu; město Bozkov po odchodu „svého doktora“ Ivo Balcara ztrácelo bezprostřední motivaci k zájmu o golf - a ani semilská veřejnost nebyla této hře vřeleji nakloněna. Vlekklá jednání o záchranu semilského golflu vedla však nakonec přeci jen k úspěchu, byť i tato „růže“ nebyla bez trní: bylo povoleno poskytnout potřebný prostor pro hřiště, avšak za areálem nemocnice - na druhém břehu řeky Jizery. To znamenalo překlenout tok řeky můstkem, v pořadí již pátým, a to velmi bytelným: temperament Jizery, zvláště v jarních měsících, má svůj ohlas i v zlidovělé písni. Posléze bylo předmostí zpřístupněno - a po dalších deset let vidělo nové semilské hřiště specifikum čs. golfových hřišť: hráče golflu s lopatami a krumpáči, kteří hrací dráhy staví, mění, zlepšují, pozměňují, přestavují - krok za krokem, rok za rokem: V roce 1978 konečně nabylo hřiště svá dnešní tváře. V následujícím roce 1979 přijeli představitelé Čs. golfového svazu, ss. Doc. Ing. I. Rais, CSc. a Ing. A. Kopta, aby pro celé kolo 18 drah potvrdili normu 64 ran; semilské hřiště, sevřené v náruči údolí Jizery, bylo připraveno, aby svým kouzlem počínalo vracet vklady těch, kteří po léta obětovali veškerý svůj volný čas k jeho rozkvětu.

Po stránce organizační byl pro Semilské rozhodující rok 1962, kdy došlo k ustavení golfového oddílu při TJ Jiskra Kolora. Mimo MUDr. I. Balcara byli to zejména Jan Schovánek a Miroslav Gruš, jejichž zásluhou získal golf uznání a ocenění jak ve výboru mateřské TJ, tak i u semilské veřejnosti. Jedním ze sloupů oddílu se stal L. Čech, který projevoval vytrvalou tendenci po kumulaci různých funkcí: nakonec dosáhl cíle tím, že byl současně správcem hřiště, dozorcem pro stavby, zedníkem, kopáčem, údržbářem, opravářem, uklízečkou i nejaktivnějším rozhodčím. Toto „mnohoobročnictví“ však jeho osobní jmění nerozhojnilo: jeho jedinou (ale zato krásnou) odměnou bylo, že mu byla nejčastěji udělována „Richardova cena“ - semilská to originalita - kterou získává nejzasloužilejší člen oddílu. Příslušné orgány ČSTV ocenily vytrvalou snahu semilských týmů, že oddíl byl v roce 1974 udělen titul „Vzorný kolektiv“ III. stupně, v roce 1977 již II. stupně a v roce 1981 pak stupeň nejvyšší - první.

Sportovní ruch na hřišti je v současné době velmi čilý: každým rokem je organizováno nejméně 12 soutěží, z toho 6 do tzv. „Grand Prix“, z něhož vychází na konci sezony nejlepší hráč hřiště. Nejčastějším vítězem byl Jan Schovánek (současné vyrovnání: 4), a to v ostré konkurenci mezi špičkovými čs. golfisty: Jiřím Kunštou, Zitterbartem, Juhaniakem, Ing. Koptou, Závázalem a dalšími. Jiným význačným hráčem oddílu je Jiří Novotný (vyrovnání rovněž 4), jenž v roce 1978 reprezentoval juniorský kádr ve Francii a v roce 1979 hájil naše barvy na Mistrovství Evropy juniorů v Mariánských Lázních. První družstvo oddílu bojovalo dlouho o postup do II. ligy Celostátního přeboru družstev, až se mu průlom v roce 1977 podařil. Nemalou zásluhu na tomto úspěchu mají hráči M. Janata, J. Vacátko, M. Mečíř a L. Čech. Družstvo "B" si úspěšně vede v krajském přeboru.

V roce 1979 otevřel oddíl své hřiště - jako první a zatím jediný v ČSSR - golfistům-lyžařům, a řadí se tak k již dosti četným zahraničním golfovým střediskům, která „Ski-golf“ organizují. Pravidelně k soutěži přijíždějí přátelé ze SFRJ a další účastníci ze zahraničí. Aby se v golfovém sportu nezdokonaovali příliš jednostranně, udržují Semilští pečlivě tradici manuální práce; jak ostatně jinak, když hřišti chybí strojový park a oddíl je odkázán na přátelskou pomoc ostatních. Zní to až neuvěřitelně, ale při všech starostech a potížích dokázali Semilští pokročit při stavbě své klubovny tak daleko, že klubovna je před otevřením...

Tak žije a bojuje o své bytí semilský golf už celá dvě desetiletí, ba o něco déle. Nesen svými vyznavači - hráči, organizátory, dobrovolnými pracovníky - je dalším důkazem mimořádné obětavosti a svědomitého přístupu ke konstruktivní práci i příkladem, jehož zobecnění v celém našem tělovýchovném hnutí by bylo nanejvýše žádoucí. Kdo jen jednou, třeba náhodně a za jiným cílem projel údolím Jizery v rozkvetlém jaru a spatřil zdáli bělostné bankry semilského hřiště, zářící v sytě zeleném trávníku, ten bezpochyby popřeje semilským golfistům, aby po letech zdánlivě bezvýhledné dřiny užili mnoho krásných a šťastných chvil v krásném koutku přírody, který vytvořili.

16. PODEBRADY - od r.1961 (Slovan Poděbrady-Sklo Bohemia Poděbrady)

Poděbrady přitahovaly golfové prospektory již od druhé poloviny třicátých let. Svými prameny minerálních vod a zejména výstavbou léčebných ústavů po I.světové válce se staly v oněch dobách vyhledávaným lázeňským městem, neboť - oproti západočeským lázním - byly z Prahy podstatně dostupnější a jejich prostředí bylo ryze české, město tvořilo harmonický architektonický celek s výraznou dominantou Zámku nad vodami Labe, s úpravným trhovým náměstím, do jehož blízkosti byly celkem šťastně vkomponovány nové budovy léčebných domů a sanatorií. Rozsáhlé parky prosvětlovaly městskou zástavbu; jejich zahradnická úprava byla proslulá. Předválečné Poděbrady neoslňovaly své návštěvníky perlivým šumem „lázní velkého světa“, ale vítaly je svou vlídností, jasem a úsměvnou domáckostí. Člověku v nich bylo dobře a cítil se doma.

Volného terénu v okolí bylo, kam oko pohlédlo. Naproti zámku i plovárně, za tokem Labe, rozbíhala se širá louka až k lesům obce Kluku, a právě tak vlahé lučiny, jejichž jednolitá plošnost byla tu i tam půvabně narušena seskupením olší, vrb, břízek a topolů, rozkládaly se za řekou Cidlinou do dále směrem východním. Nechtě si kdo chce mluví o „fádní polabské rovině“: kdo porozumí její šíři, jejímu usebranému klidu, tomu učaruje - a oku golfisty není nesnadno v ní vytušit možné obrysy zákrutů hracích drah i smaragdových koberečků jamkovišť.

Přestože golfové vize třicátých let neměly daleko ke skutečnému projektu, čekalo hřiště na své zrození ještě tři desetiletí: a jako každé golfové hřiště, mělo i ono svého Promethea - objevitele, snílka, dříče i realizátora, obětavce, který ve prospěch jeho uskutečnění obětoval mnoho let svého života; lidé tohoto typu zřídka užívají ovoce svého snažení a je lépe pro ně, jestliže včas prodají své golfové náradí: zbytečně jim překáží ve skříni, kde po léta tiše tlí a reziví...

Mužem, který v roce 1960 objevil prostory pro Poděbradské hřiště, byl Dr.PhMr.Karel Havelka. Jeho oči sice spočinuly na bezútěšných, podmáčených končinách pod soutokem Labe a Cidliny, avšak prostor byl více než dostatečný a půda nebyla hospodářsky využita. Jednání o výstavbě golfového hřiště byla zahájena v dubnu roku 1961 s lékařskou ředitelkou Lázní Poděbrad MUDr.Věrou Wolfovou, která doporučila navázání kontaktu s předsedou TJ Slovan Poděbrady s.Vrátným a náměstkem předsedy MěNV s.Polákem. Již při první schůzce byl ze strany MěNV stanoven požadavek na vybudování reprezentativního golfového hřiště se soutěžními parametry při maximálním zachování rázu okolní krajiny. Prostor pro realizaci záměru byl poskytnut ve výměře přibližně 100ha. Dále byla Dr.Havelkovi doporučena úzká spolupráce s Katedrou okrasného sadovnictví VŠZ v Brně (se sídlem v Lednici), která v současné době prováděla generel zeleně města Poděbrad a jeho okolí. Jak vidno, byla stanoviska představitelů MěNV moudrá, fundovaná a prozíravá.

Společně s vedoucím katedry - prof.Ing.B.Wágnerem,CSc. - byla vypracována studie a později i projekt hřiště s 18 drahami o celkové délce 7.220m; dobrá spolupráce dala předpoklady k šťastnému rozložení úkolů: sportovně-technický aspekt zpracovával Dr.Havelka, zatímco ochraně a modelování okolní přírody se věnoval prof.Wágner. Obě strany mince našly tedy příznivou shodou okolností tvůrce nad jiné povoláné, jejichž součinností vzniklo dílo hodné obdivu. Prof.Wágner uplatnil veškeré schopnosti a zkušenosti, nabyté předchozí bohatou činností - a vytvořil hřišti vpravdě ušlechtilý rámec přírodní kulisy, tak typické pro volnou rozepjatost Polabí, který jakoby vystoupil z obrazů Maxe Švabinského.

Karel Havelka zase shromáždil své znalosti golfové architektury, sečetl je, znásobil a zhutnil nejnovějšími prvky, získanými ze zahraničních pramenů. Detaily jednotlivých drah byly svědomitě konzultovány s odborníky světového jména. Výsledkem byla koncepce hřiště s maximálními nároky na hráče, koncepce zachovávající veškeré požadavky na diferencovanou taktiku i strategii hry, přísně trestající každou nepřesnost, nepromyšlenost a sebepřeceňování při golfové hře. Projekt některých drah šel až k samé hranici náročnosti: tak například závěr dráhy č.8, kdy její vyústění k jamkovišti úzkým hrdlem je po levé straně tísněno hlubokým lesem, zatím co po straně pravé je zdramatizováno vodní plochou rybníka, obrostlého rákosím. Pro podobné šikany a „místa golfové pravdy" byl Karel Havelka žertem nazván „*doktorem*

Frankensteinem poděbradského golfu"; budiž tomu však vzdán dík, neboť poděbradské hřiště bez milosti prokáže skutečnou kvalitu hráče - se všemi rozdíly v technice, stabilitě formy, schopnosti koncentrace i v hráčské inteligenci.

Na počátku vlastní realizace stavby hřiště byl technický postup pozměněn: proti původnímu návrhu prof. Wágnera, aby bažiny byly vybírány a měněny ve vodní plochy, přistoupil nositel stavby - Technické služby města Poděbrad - k postupnému zasypávání bahnisek nepotřebnou závažkou, pro níž nebylo jiného umístění. Rozhodujícím prvkem při určení této metody byla hlediska ekonomická, a to velmi opodstatněná: současně s umístěním navážky byla asanována líheň obtížného hmyzu. Postup se plně osvědčil, pokud byl prováděn systematicky a koordinovaně. Odchodem s. Ing. Fingra z technických služeb města Poděbrad však nastaly vážné disproporce v plnění jednotlivých etap programu, tempo stavby se zpomalovalo a posléze bylo možno počítat výstavbu jednotlivých drah na roky. Jako obvykle při nastalých potížích nechybělo ani skeptiků, ani kritiků, jejichž ne právě příjemná slova (pronášení „dobře míněných“ připomínek zřídka způsobuje fyzické vyčerpání) notně ztrpčovala život tvůrcům hřiště. Nicméně překonávání vážných problémů zocelila jejich nervy - a proto neztráceli ani pevnou vůli, ani smysl pro humor. Návštěvníka - zvědavce, který v té době zavítal do Poděbrad za účelem zcela jednoznačným, převlékli Poděbradští nejprve do gumových holínek; poté ho zavedli neprostupnými houštinami k močálišti, nad nímž se nesl kvílivý zpěv milionů komárů lačných krve, a ukázali napřaženou paží směrem ke vzdálené sítině se slovy: „*Tím směrem, kde je též slyšet žáby, povede dráha číslo osm. A tam, za kopřivami, odkud se ozývají ropuchy, bude jamkoviště...*“. Zaražený návštěvník většinou mlčel, avšak pochybovačné krčení ramen ho neopouštělo ani po návratu domů, na nástupišti Praha-Střed. Pevná víra však dokáže i skály lámat, zvláště, když je spojena s píli a odbornou fundovaností: Poděbradským se podařilo přetvořit zakletou říši vodníků a bludiček v místa sličná a slunná k radosti mnohých a k ozdobě města. A jestliže je stavba golfového hřiště v Tuquetu označována jako vítězství nad pobřežními písky, pak hřiště v Poděbradech je vítězstvím nad močály.

Po nesčetných stavebních, materiálových i personálních obtížích výstavba hřiště pokračovala, byť i velmi zvolna. Koncem roku 1968 bylo prvních 9 drah dokončeno - nejdříve zhruba, aby jejich tvář mohla být kosmeticky upravována do dnešní podoby. Údržba i další výstavba hřiště přešla z TS Města Poděbrad na golfový oddíl TJ Sklo Bohemia Poděbrady; vzhledem k značně omezeným možnostem oddílu i TJ bylo moudře uvážlivě rozhodnuto soustředit se zatím na trvalá zkvalitňování stávajícího půlkola, neboť i tento zdánlivě omezený cíl představuje maximální zátěž na síly udržovatelů.

Golfový oddíl při TJ Slovan Poděbrady byl založen počátkem května roku 1961, současně s prvními kroky, které vedly k realizaci hřiště. Za předsednictví Jana Šperla ml. (syna tehdejšího předsedy golfového oddílu Sn. Mariánské Lázně) se činnost oddílu zaměřovala zprvu na propagaci golfového sportu a na vybudování členské základny; novým členům a zájemcům o málo známý sport se dostalo na uvítanou daru dobře známého ze všech golfových hřišť v ČSSR - lopaty, krumpáče a hrábí. Kdo si pod pojmem „golf“ představoval elegantní hru, provozovanou plynulými pohyby v pestrých šortkách „Bahama“, byl velice zklamán: zablácen a s bolavými zády vlek l po skončení „dnů pracovního volna“ své krumpáče a lopaty směrem ke kolně, aby je očistil, uložil a doma pak, mezi sušícími se ponožkami, okřívával u vědomí, že i jeho zásluhou se vytoužený cíl přiblížil o několik decimetrů. Přestože bylo v šedesátých letech hřiště hratelné jen z velmi malé části, byl oddíl od počátku veden zdravou myšlenkou, že tak náročný areál nesmí sloužit toliko samoučelně k radosti relativně neveliké skupině golfových nadšenců; proto byla po pečlivých konzultacích s ošetřujícími lékaři zavedena základní výuka golfové hry pro lázeňské pacienty, neboť golfový švih (vhodně adaptovaný, bez nároků na silné torze a svalová pnutí), spolu s volnou chůzí po měkkém trávníku může za okolností, které posoudí lékař, významně přispět k celkové pacientově rehabilitaci fyzické i mentální. V tomto bodu patří Poděbradským dík i uznání, a lze si jen přát, aby tato obecně záslužná činnost byla ve spolupráci s odbornými lékaři Lázní Poděbrady rozvíjena i nadále.

První soutěž byla uspořádána na prozatímně upravené části hřiště dne 24. dubna 1963; mohla to být toliko soutěž o nejdelší drajv - a zvítězil v ní Mirek Vostárek (Tatran Praha) výkonem, jenž poněkud

zaostával za jeho schopnostmi („pouhých“ 205,6m). Vlastní golfová sezona mohla být zahájena až v roce 1966, kdy v červnu byla zorganizována soutěž v drivingu a přihrávkách, spojená se střelbou na asfaltové holuby na přilehlé střelnici. Tohoto zahájení se zúčastnili čelní představitelé MěNV a složek NF, představitelé Federálního ministerstva zahraničních věcí a Diplomatického protokolu spolu s hosty z řad pražského diplomatického sboru, přední funkcionáři Řídící komise golfu při ČSTV, funkcionáři tělovýchovných jednot v Poděbradech, jakož i četní další hosté domácí i zahraniční. Zahájení bylo velmi zdařilé (o dobrou náladu i humorné situace nebyla nouze) a jeho účastníci - mezi nimi i tehdejší velvyslanec Spojených států mexických p. Castro de Valle - na ně vzpomínají dodnes.

Příchodem PhMr.J.Punčocháře do oddílu - v roce 1964 - bylo systematicky započato s pravidelnou sportovní činností. První, kdo se ujal dobrovolné funkce trenérů, byli Dr.K.Havelka a Dr.Otto Spazier (hráč TJ Slavoj Praha, jinak „stěhovavý brigádník“ na hřištích v K.Varech, v Líšnici i v Poděbradech). K výkonu své funkce neměli nic než své znalosti, nadšení a nevyčerpatelné zásoby dobré vůle. V řídkých chvílích, kdy trenéři i hráči oddílu mohli zaměnit pracovní nářadí za golfové pátky, rostla krok za krokem výkonnost Poděbradských: a tak bylo možno v roce 1968 přihlásit první družstvo do celostátní soutěže, kde začalo v nejnižší třídě. Úspěchy se však dostavovaly s neúprosností logiky: hřiště tak výtečně a tak náročně koncipované vychová buď hráče technicky i mentálně připraveného, jemuž záludnosti cizího hřiště nečiní potíží - anebo nehodného adepta na golfový sport zdrtí svou obtížností a postupně ho odmrští. V roce 1970 se družstvo proboujalo do II.ligy Celostátních přeborů ČSSR družstev, kde zaujímalo i přední postavení. V temže roce - 1970 - byl předsedou oddílu zvolen s.Jaroslav Vácha. V roce 1975 byl předsedou oddílu zvolen PhMr.J.Punčochář, který jako hrající kapitán přivedl družstvo do I.ligy. Trvalá účast v této nejvyšší třídě Celostátních přeborů však byla nad síly oddílového družstva; zatím tedy přebývá v ostré konkurenci II. ligy a čeká na svou příležitost.

V roce 1973 došlo ke sloučení Tělovýchovných jednot v Poděbradech a oddíl golfu se začlenil pod TJ Sklo Bohemia Poděbrady. Ve chvílích, kdy jsou psány tyto řádky, má oddíl ve svých řadách 45 členů. Kromě prvního družstva startují druhé a třetí družstvo v krajských přeborech; mimo soutěží krajských přeborů je v Poděbradech každoročně pořádáno 4 až 5 soutěží pro jednotlivce, které čs. golfová obec již přijala jako tradiční.

Dnes je poděbradské hřiště vyhledávaným střediskem náročných vyznavačů golfového sportu; ačkoliv každoročně musí Poděbradští podstupovat vysilující boje o zajištění dobré a kontinuální údržby svého stánku, mohou být na krásu svého hřiště právem hrdí. Za utržené jizvy v minulosti se jim dostalo velkého zadostiučinění: přestože ochranáři přírody i Lesní správa nebyli zpočátku stavbě golfového hřiště nakloněni, bylo nyní hřiště prohlášeno za nejlépe lesoparkově upravený celek v okolí Poděbrad.

Zmizelo kdysi tak nezdravé a tísnivě působící močaliště na soutoku Labe a Cidliny; v bažinách zmizela obtížná navážka, která by jinak, alespoň na čas, devastovala krajinu. Oddíl i lázeňské město Poděbrady mají k dispozici kulturně vytvořený areál, v němž je trvale uchovávan zvláštní, snivý ráz Polabí. Na golfovém hřišti nacházejí nově získané zdraví pacienti i rehabilitanti, a sportovní hráči reprezentují barvy své jednoty i města. Spolupráce tvůrců, pracovníků MěNV, tělovýchovných funkcionářů, lékařů i řady dobrovolných brigádníků přinesla výsledek mimořádné hodnoty.

Předsedové oddílu golfu:

Jan Šperl ml. - 1961-1970 (TJ.Sn.Poděbrady)
Jaroslav Vácha - 1970-1975 (dtto a Sklo Bohemia Poděbrady)
PhMr.J.Punčochář - od 1975 dodnes (Sklo Bohemia Poděbrady)

O sportovní úspěchy se zejména zasloužili hráči:

Veverka, Punčochář, Stolle, Lonský, Seifert, Holý, Kučera, Řehoušek, Štěpán a další, jakož i ti, kteří vyšli ze skromných začátků: Dr.P.Šesták, Peterka a Pechan.

17. OSTRAVA - od roku 1967 do 1983

Kdo jednou cestoval rychlíkem z Ostravy do Prahy, ten nepochybně porozuměl alespoň z části hloubce pojmu „časoprostor“; ten, kdo z Prahy ještě pokračoval v cestě do západočeských lázní, měl dost času k tomu, aby pronikl až k myšlence, že „*nekonečno se rozšiřuje rychlostí světla*“. Když se pak Ostravák zamiluje v Mariánských Lázních do golfu, je to tragedie obdobná, jako když obyvatel pouště Kara-Kum propadne kanoistice, neboť propastná je touha golfistova, vzdáleného hřišti, po pocitu vláčného švihnutí do míčku: před jeho duševním zrakem se ulice velkoměsta mění v zelené hrací plochy, nástupiště autobusu v odpaliště, předměstský parčík v golfový grýn. Psychiatr v tom možná bude hledat symptomy rozštěpu osobnosti, avšak přemnohým našim golfistům jsou tyto pocity důvěrně známy. Tak a nejinak se stalo Ing. Janu Cieslarovi z Českého Těšína, který, nic zlého netuše, odjel roku 1954 na doléčení do Mariánských Lázní. Nevinná procházka na golfové hřiště skončila stejně, jako kdysi vycházka manželů Balcarových ze Semil. Ve chvíli se mu změnil svět a Jenda Cieslar už nebyl tímtež člověkem, kterým byl ještě ráno toho dne: zvečera už byl *gol f i s t o u*.

Postižení ze navzájem vyhledávají, a tak Ing. Jan Cieslar poznává na hřišti Ing. Lubora Draxlera, pozdějšího předsedu golfového oddílu TJ Dynamo Slavia Praha, a Bohumila Vokouna, postavu od mariánskolázeňského hřiště neodmyslitelnou. Tito tři sehrají několik cvičných kol - a Jenda Cieslar propadá golfu nadosmrť. Po více než deset let křížuje pak západní polovinu naší vlasti - 500 km do Mariánských Lázní a právě tolik zpět do Českého Těšína, aby alespoň na chvíli spočinul v náruči zeleného Elysia golfového hřiště; co proti tomu láska Abélarda k Heloise!

Osamělý Ostravák (provázený chápající manželkou, která se však jednou, v roce 1978, stane přebornicí v kategorii seniorek) vyhrává bez možnosti treningu v roce 1965 I. Mezinárodní turnaj v Mariánských Lázních v kategorii s vyrovnáním... v té době ho však již myšlenka na zavedení golfu na Ostravsku neopouští. Na výlety do Beskyd bere s sebou pátky a míč (jaká to paralela k semilskému lékaři!) a přivádí ke golfu jak svou manželku, tak i manžele Kášovy. V letech 1966-67 všichni čtyři pilně studují terén u Lištné u Třince a pak u Vyškovic při řece Odře. Třetí alternativou byl zámecký park v Šilhářovicích, vzdálený cca 15 km od centra Ostravy. Tento terén byl pro golf jako stvořený - a na možnost využití parku při zachování unikátních stromů poukázal i tehdejší primátor města Ostravy, prof. Ing. Josef Kempný, CSc. Ostraváci jsou lidé čínorodí, rozhodní, nemilující okolku. Praví se, že i „*samohlásky vyslovují kratce, protože nemají čas se flakat*“. I úřady tam pracují rychle: již v létě bylo provedeno zaměření celého parku o výměře 100ha (kromě Ing. Cieslara se na této práci podíleli manželé Kozákové, prof. Cieslarová, Ing. Císař, Ing. Císařová, J. Pastorek a další) a téhož roku 1967 vypracoval Ing. Cieslar projekt hřiště, který konzultoval s Ing. Draxlerem a Bohumilem Vokounem. S obdobnou rychlostí byly zahájeny stavební práce, kterých se podjal MNV Šilhářovice svou hospodářskou jednotkou; k obecnému úžasu celé čs. golfové obce se práce rozvíjely na všech osmnácti hracích drahách, takže v roce 1968 již bylo na některých možno trénovat. Souběžně bylo také zajišťováno financování - a to sdruženými prostředky především MěNV Ostrava, MěV ČSTV Ostrava, koncernu NHKG a TJ NHKG.

Výstavba hřiště - na rozdíl ode všeho ostatního golfového snažení na jiných hřištích v ČSSR - pokračovala tak rapidně, že se během roku 1968 v konturách rýsovalo všech 18 drah. Jediným zrnkem písku v jinak perfektně pracujícím soustrojí výstavby šilhářovického hřiště byla stavba bankrů: nešťastným zásahem byly vyhloubené základní jámy během stavebních prací zasypány, a trvalo dalších 5 let, než byla škoda plně napravena. Nicméně došlo do roku 1970 ve výstavbě k takovému pokroku, že bylo možno uspořádat I. ročník Ostravského turnaje. Touto soutěží bylo hřiště zasvěceno: symbolické přestřihnutí pásky na prvním odpališti provedl tehdejší místopředseda TJ NHKG s. Ing. Motyka za přítomnosti zástupců MěNV, koncernu NHKG a ČSTV, zatímco slavnostní drajv byl vyhrazen předsedovi golfového oddílu TJ NHKG Ing. Janu Cieslarovi. Účast byla veliká - jenom hráčů se sešlo 66, včetně mnohonásobných mistrů ČSSR v golfu: Mistra sportu Jiřího Dvořáka a Mistryně sportu Ludmily Křenkové. Přestože hřiště, a zejména jamkoviště

nebyla ještě plně „uzrálá“ (příroda si nedá diktovat a tempu ostravských prostě nepostačila), vycítili všichni okamžitě, že zde mají co činit s „Velkým golfem“ - s hřištěm, jehož koncepce je znamenitě promyšlena a které slibuje, že se brzy stane prubířským kamenem mistrů i líhni nových golfových nadějí, které budou mít od prvních krůčků herní disciplínu v krvi. Ti pak, kterým bylo dáno porozumění pro krásu krajiny, mohli jen žasnout nad úchvatnými pohledy na impozantní seskupení vysoké zeleně, na jednotlivé unikátní stromy, na barvitá prolínání keřovin s kulisou lesa, na lesk vodních ploch: šilhérovická skutečnost je potvrzením postulátu golfového architekta Noskowského, tvůrce Olšových vrat, že *„golfové hřiště nesmí přírodu znásilňovat, ale naopak - musí umocnit její nekonečnou krásu!“*

Nad tempem výstavby šilhérovického hřiště se zasvěcencům, kteří se na jiných hřištích po léta, ba po desetiletí do úmoru dřeli s lopatami a krumpáči, přemáhající nedostatek techniky, nedostatek hmotných prostředků, nepřízeň klimatu, terénu a zejména nepřízeň míst zdejších (se všemi průtahy, odklady, škrty v plánu, příkazy toho, co bylo zakázáno a zákazy toho, co bylo přikázáno) doslova tajil dech. Mýlí se však ten, kdo by se domníval, že výstavba šilhérovického hřiště byla procházkou růžovým sadem: byla to již vzpomenuť záležitost s umělými pískovými překážkami (bunkry); v roce 1974-75 se zase přemnožili divocí králíci a zpusťovali několik již pěkných jamkovišť, než příroda sama eliminovala počet těchto hlodavců. O rok později zažilo hřiště pohromu ještě větší, způsobenou krtky, kteří rozryli téměř všechny hrací dráhy a poseli je bezpočtem krtinců, neustále zahrabávaných a neustále znovu vznikajících. Avšak se vším se nakonec ostravští vyrovnali, byť i v potu tváře, a šli neúnavně za svým cílem: souběžně s výstavbou hřiště postupovala i stavba struktury organizační a je neuvěřitelné, co všechno stačili ostravští uskutečnit „souběžně“.

Dne 23.2.1968 konala se první informativní schůzka zájemců o golfový sport v Domě kultury VŽKG, které se zúčastnilo 11 osob, většinou z n.p. Povodí Odry. Na 15.3.1968 byla již svolána schůze, na níž byl zvolen Přípravný výbor s předsedou Ing.Janem Cieslarem a sportovním referentem Ing.Kášem. 23.3.1968 konala se další schůze, na níž předseda mohl oznámit, že po projednání s vedením TJ NHKG se oddíl golfu stává jedním z oddílů této TJ. Není bez zajímavosti, že navázání spojení s Tělovýchovnou jednotou NHKG se uskutečnilo po poradě Ing.Cieclara s Dr.Lendlem, členem výboru TJ NHKG, otcem předního tenisty v současné době - Ivana Lendla. Řádná ustavující schůze oddílu byla svolána na 20.6.1968, kdy za přítomnosti místopředsedy TJ NHKG Ing.Motyky, tajemníka TJ F.Klusala a předsedy Čs. golfového svazu Miloslava Plodka byl zvolen sedmičlenný výbor, z něhož dodnes zůstali členy oddílu Ing.Káš, Ing.Ščerba a Ing.Cieslar. Od svého ustavení udržoval oddíl co nejlepší a nejtěsnější kontakty jak se svou mateřskou tělovýchovnou jednotou, tak s ČGS, a od počátku byl přínos ostravských československému golfu jasný a patrný. Agilita oddílu, jeho konsolidovanost a pružnost při zachování pečlivosti (a tím i celková úspěšnost) způsobila, že se členská základna rychle rozrůstala: z původních 11 členů se již v roce 1969 počet rozšířil na 40, a v roce 1973 na 100 členů.

Se vzrůstajícím počtem členů však bylo nutno zabezpečit i treningové možnosti a trenérský dohled. I zde postupovali ostravští promyšleně a odpovědně: oddíl vysílal na školení trenérů, pořádaných Čs. golfovým svazem, po pečlivém výběru řadu svých členů, kteří pak svědomitě plnili náročné povinnosti trenéra: kursy absolvovali Ing.Cieslar, Ing.Císař, Ing.Moučka, prof. Cieslarová, Gavendová, Ing.Císařová, Bauer, Juretzka, Ing.Hruška, Krejčířík, Ing.Kulich, Ing.Pröschl, Ing.Ščerba, Kášová, Kulichová, Sklenář, Sklenářová, Smolík a Ing.weniger.

S tímto bohatým kádrem trenérů mohl oddíl kvalitně připravovat své hráče, a zejména svou mládež, která je v současné době jeho nejvýraznější složkou. Výkonnost oddílu rychle stoupala: ve vodách celostátního přeboru družstev ČSSR, kde síly byly jaksí tradičně rozloženy, se objevila čilá štika, která se energicky drala za svou kořistí. Již v roce 1970 vedlo si družstvo mužů a žen v I.lize úspěšně, a od té doby vyvíjejí ostravští neustálý tlak na nejpřednější družstva ČSSR.

Rovněž v soutěžích jednotlivců získává oddíl ITHKG mnoho úspěchů; na základě svých výsledků byli pak v roce 1974 do širší reprezentace ČSSR nominováni členové golfového oddílu TJ NHKG J.Juhaniak, J.Moučka, Graca a Poliškenský, za mládež Chmelař, Žák a Stepek. V roce 1977 vítězí v Přeboru ČSSR juniorů

Jan Juhaniak, v roce 1978 v kategorii dívek Cieslarová. Rok na to, na XIX. Mistrovství Evropy juniorů 1979 v Mariánských Lázních startují v barvách ČSSR ostravští hráči Blažek a Světek. V roce 1982 je Jan Juhaniak finalistou v Celostátním přeboru ČSSR jednotlivců ve hře na jamky, a výtečné druhé místo získává i v celkové tzv. „Grand Prix“. Pozoruhodné a pro oddíl typické je i rozložení výkonnostních tříd:

Muži: I. třída - 1 hráč; II. třída - 5 hráčů; III. třída - 6 hráčů;

Ženy: II. třída - 2 hráčky; III. třída - 6 hráček;

Mládež: I. třída - 7 hráčů; II. třída - 1 hráč; III. třída - 5 hráčů.

Oddíl organizuje i řadu soutěží, z nichž 6 se objevuje každoročně v celostátním kalendáři ČGS: - Ostravský turnaj (nejstarší, nejvýznamnější) - od r. 1970*:

- Zámecký pohár - od roku 1974*
- Pohár Metasportu - od roku 1976*
- Turnaj Moravy - od roku 1977*
- Celostátní pohár mládeže - od roku 1977
- „Zlatý bažant“ - od roku 1977

Jak je patrné z označení*, jsou 4 z těchto soutěží „křížkové“. Kromě těchto velkých soutěží organizuje oddíl každoročně přebory oddílu ve hře na rány a na jamky, jakož i řadu menších soutěží, takže trávník v Šilhéřovicích si vpravdě neodpočine; neodpočinou si přirozeně ani ti, kteří o tento kvalitní pažit pečují, a je jim nutno za jejich vytrvalé úsilí projevit uznání a vzdát upřímný dík.

Od roku 1975 koná se v Šilhéřovicích soustředění mládeže, zakončené Celostátním pohárem mládeže do 18 let. Je to mimořádně záslužný čin; v Šilhéřovicích tak rostou každoročně nové golfové naděje, a to nejen pro oddíl NHKG, ale i pro všechny golfové oddíly v ČSSR. Soustředění, na nichž je kladen rovnoměrný důraz jak na stránku sportovně-technickou, tak na prvky výchovné, vedl Ing. Jan Cieslar ze své funkce vedoucího komise pro mládež při ČGS; do tréninku se podařilo zapojit kromě trenérů NHKG i trenéry jiných oddílů, zvláště z Mariánských Lázní (Mistr sportu Jiří Dvořák, Mrázek, Nechanický) a z oddílu TJ Start K. Vary (manželé Dietlovi). V roce 1982 se práce zúčastnila i Mistryně sportu Ludmila Křenková z oddílu TJ Tatran Praha. V oddílu byly vytvořeny mládežnické skupiny: hochy vede Jan Juhaniak, dívky Jaroslava Fuksová. Pohlédneme-li na tabulku výkonnostních tříd v oddílu, pochopíme, proč právě v kategorii mládeže má oddíl hned 7 hráčů I. výkonnostní třídy.

Když bylo dokončeno hřiště, které tvoří sportovní základnu oddílu, bylo uvažováno o klubovně včetně šaten a sociálního zařízení. Vedení Odborného učiliště, usídleného v zámku Šilhéřovického parku, vyšlo oddílu ochotně vstříc a pronajalo potřebné prostory pro šatny mužů a žen. Později se však ukázala nezbytnost vlastní společenské základny oddílu. Projektový záměr na novou klubovnu však orgány památkové péče neschválily s poukazem na to, že v areálu parku nebude povolena novostavba. Proto bylo v oddílu rozhodnuto (ne bez názorových rozdílů), že klubovna bude vytvořena přestavbou stávajícího a chátrajícího skleníku (tzv. „Oranžerie“). Vzhledem k odpovědnosti úkolu a pro urychlení jeho realizace převzal v roce 1979 funkci stavbyvedoucího i zástupce investora (patronátního závodu Metasport) - kdo jiný, než zase Ing. Jan Cieslar, patrně na potvrzení okřídleného úsloví „chceš-li rychle dospět k cíli, obrať se na člověka nejvíce zaměstnaného“. Na rekonstrukcích odpracovali členové oddílu a příznivci - kromě placených brigádníků - více než 10.000 brigádnických hodin, a to mimo své závazky na zlepšení stavu golfového hřiště. Koncem roku 1980 byla klubovna zkolaudována a v dubnu 1981 slavnostně předána k užívání, a to za přítomnosti předsedy ONV Opava, předsedy MNV Šilhéřovice, zástupců NHKG, TJ NHKG v čele s předsedou Dr. Brýdlem, ředitele Odborného učiliště a poslance KNV s. B. Vokřínka. Odbor cestovního ruchu pak financoval další akce na úpravách kolem objektu: autoparking, cvičné jamkoviště, přístupové chodníky a terasu.

Strojní park byl zpočátku Achillovou patou oddílu a správy hřiště - nejinak než na ostatních golfových hřištích v ČSSR. Avšak v Šilhéřovicích se po nedlouhém čase „vše v dobré obrátilo“ - díky výborné práci oddílu i celé TJ NHKG pro zájmy veřejné: Z dobré pověsti vznikají i dobré vztahy, a z trvale prospěšné činnosti klíčí naděje na pomoc. Tak byly získány mj. například závěsné články velké

vřetenové sekačky díky pochopení a konstrukční schopnosti ostravského podniku „Bastro“ (Bánské strojírny).

Je pochopitelné, že výstavba tak rozsáhlá, které se podjali golfisté z oddílu NHKG, byla podmíněna nezměrnou obětavostí všech členů oddílu i jejich příznivců. Vždyť jen na přestavbě skleníku v klubovnu se podílelo 132 dobrovolných pracovníků, z toho 56 mužů, 34 žen, 27 chlapců a 15 dívek. Nelze vyjmenovat všechny; uveďme tedy alespoň rekordmany v disciplíně, zvané „dřina“: Jenom na stavbě odpracovali Ing.Cieslar 1.449 hodin, Ing.Kulich 443, P.Michálek 415, Vojkovský 323, Juretzka 248 - z žen pak prof.Cieslarové 212, K.Kulichová 118, MUDr.Malá 110 atd. Realizace záměru, který se z počátku zdál být fantazií a proti němuž byla i řada námitek, je dalším obdivuhodným úspěchem oddílu NHKG.

Oddíl, který měl při svém ustavení 11 členů, se rozšiřoval úměrně svým úspěchům, při čemž je typické, že za dobrého vedení není na překážku získání dalších členů disciplína, plnění závazků a pracovní povinnost. Přes některé názorové rozdíly i rozpory, které byly v období let 1972-73 příčinou odchodu některých členů, rostla členská základna, a to jak kvalitativně, tak co do počtu: 1968 - 11, 1969 - 40, 1971 - 47, 1972 - 72, 1973 - 96, 1974 - 113, 1982 - 183 členů. Oddílu se za velmi dobrou práci dostalo i zaslouženého ocenění: v soutěži o titul „Vzorný“ získal v roce 1975 III.třídu, 1976 II.třídou, 1978 I.třídou; v roce 1981 již „bronz“ a v roce 1983 usiluje o „stříbro“.

Ani jednotlivci nebyli opomenuti: nejzasloužilejší získali čestný odznak ČSTV, pamětní medaile a veřejné uznání ČSTV III. resp. II. stupně. Jmenujme Ing.Cieslara, Ing.Ščerbu, prof.Cieslarovou, Juretzku, Juhaniaka, Ing.Káše, R.Kulichovou, MUDr.Malou, Sklenáře, Ščerbovou, Ing.Wenigera, Ing.Císaře, Kučerovou, Ing.Telatýnského, Puksu, Ing.Hrušku, Ing.Hrabce, Juřicu, Kozáka, Skácelovou, Mrázka, Mrázkovou, Vojtěchovského.

Oddíl NHKG, který budoval golfovou základnu v místech, kam tento sport v minulosti nepronikl ani v náznamech, musel pronikat k povědomí veřejnosti i vhodnou propagací. Působil tedy přednáškami Ing.Cieslara a vydáváním vlastního, ilustrovaného bulletinu „Zpravodaj“, který vychází od roku 1971 a který díky pečlivé a fundované redakci Ing.Telatýnského získal popularitu jak v kruzích čs. golfové obce, tak mezi sportovní veřejností Ostravska; péči o tisk - maximálně možnou s ohledem na možnosti technické i finanční - převzal ochotně patronátní závod Metasport. Ostravští navázali i praktické a dělné kontakty s ostravskou televizí: již v roce 1974 došlo k natočení informativního šotu o golfu, aby pak v dalších letech mohli televizní diváci sledovat další relace s golfovou tematikou. Poslední reportáž z roku 1982 nesla název „Areál z býlí“ a porovnávala původní stav prostoru hřiště s jeho dnešní kultivovanou krásou.

Oddíl NHKG se nikdy neuzavíral sám do sebe; od svého ustavení byl v čilých stycích jak s čs. golfovým svazem, tak s ostatními golfovými oddíly v ČSSR, od nichž získával zpočátku impulsy ke své činnosti, aby později tuto pomoc účinně vracel ve prospěch celého čs. golfu. Tak hostí hřiště v Šilhéřovicích brněnské golfisty, a hřiště plně využívají oddíly TJ Elán Bratislava i Tesla Oldřichovice. Od roku 1972 komunikuje oddíl se zájemci o golf z PLR, a architekt Gorski z Varšavy se stává členem golfového oddílu NHKG. Po návštěvě přátel z PLR přijeli do Šilhéřovic ředitelé hutí ze SSSR, doprovázeni ředitelem hutí z Prahy a ředitelem NHKG: bylo to setkání plné dobré pohody, kdy po prohlídce celého areálu hosté svlékli kabáty i vřazky, vzali do rukou golfové pátky - a prožívali pocity těch, kdo poprvé odpálí lehkým švihem míček daleko, daleko proti modrému nebi... I přátelé z MLR neušli pohostinnosti Šilhéřovických: Od roku 1981 získávají zde zkušenosti z výstavby hřiště a organizace golfového sportu. Koncem roku 1982 pak oznámili, že v Budapešti již byl ustaven přípravný výbor golfového klubu, a lze si jenom přát, aby v MLR, zemi se starou golfovou tradicí, golf opět vykvetl do nové slávy. Pokud se tak stane, budou na tom mít ostravští zásluhu nespornou.

Počátek osmdesátých let přináší golfovému oddílu NHKG jedno loučení: z funkce předsedy oddílu odchází ze zdravotních důvodů Ing.Jan Cieslar - po třinácti letech, plných starostí a pracovního vypětí. Neodchází samozřejmě z golfu, ani z práce pro oddíl: přejímá funkci místopředsedy. A šťastná Ostrava, v níž se nakonec vždy vše v dobré obrátilo, má i v tak závažné záležitosti, jakou je změna v čele oddílu, ruku šťastnou: do nejvyšší funkce v oddílu je zvolena MUDr.Blanka Malá. Funkcionářské dědictví, které po

sobě zanechal Jenda Cieslar, je neobyčejně rozsáhlé, a zdálo by se, že pro ženu – pracující navíc v oboru nanejvýše odpovědném - bude zátěž další odpovědnosti přesahovat únosnou míru. Mýlí se však ten, kdo by tak soudil, neboť nová předsedkyně rozehrála organizační symfonii s jistotou a přehledem. Všechny zde uvedené počiny (a nespočetné další, zde neuvedené), datované po roce 1980, nesou punc její aktivity, i když konečná realizace je pochopitelně dílem i zásluhou kolektivu.

Tak na příklad byla prohloubena spolupráce s koncernem NHKG a jeho složkami, jakož i s TJ HHKG (v níž od roku 1983 přejímá zkušený Ing.Telatýnský funkci předsedy pro politicko-výchovnou práci). Prohlubuje se i úzká spolupráce s patronátním závodem, Metasportem. Pro objasnění: v TJ NHKG má každý oddíl svého patrona: jsou jím jednotlivé provozy mateřského závodu. Pro oddíl golflu je patronem agilní a schopný podnik pro výrobu sportovního zařízení a nářadí Metasport, s nímž jsme se již seznámili prostřednictvím ilustrovaného „Zpravodaje“. Ředitel Metasportu s.Vladko Pavlů, má ke sportu nejen blízký vztah citový, ale vidí realisticky i jeho funkci společenskou. Moudrý hospodář pomoc sice poskytuje, avšak v té či oné formě požaduje i oprávněný ekvivalent této pomoci, aby účty byly v rovnováze. Proto byla každým rokem uzavírána nová patronátní smlouva; v posledních letech se smlouva změnila v čtyřdohodu mezi oddílem, vedením podniku, jeho složkami a SSM, takže „pravidla hry“ jsou dána a všem je jasno, které položky se mají objevit v rubrikách "má dáti-dal". Široká činnost oddílu probouzí zájem i u jiných průmyslových podniků: viděli jsme už dříve účinnou pomoc ze strany Báňských strojireň, a v roce 1982 se ohlásil Baník ŽDB. Zástupci Bohumínských železáren a drátoven se dostavili k jednání do klubovny v bývalé „Oranžérii“, aby projednali možnosti a podmínky spolupráce; k poslednímu jednání dostavil se ředitel a výrobní náměstek, a jednání vyústilo v dohodu, že ŽDB provede širší nábor pro členskou základnu oddílu NHKG, pokud se nepodaří ustavit nový oddíl přímo při ŽDB.

Nový výbor pod předsednictvím MUDr.Malé má tedy před sebou nedožité pole práce. Z hlavních úkolů, které jsou plánovány, uveďme alespoň některé: Postupné prodlužování hracích drah tak, aby celková délka kola z odpališť pro muže překročila 6000 m; Provést odvodnění hřiště (projekt Ing.Cieslára); Provést závlahu, zejména na jamkovištích; Dokončit úpravy za rybníkem a rybník vyčistit; Doplnit strojový park o speciální sekačku pro jamkoviště, traktor a rekultivační stroje; vybudovat dílnu v areálu hřiště; vybudovat další krytou halu pro úschovu strojů, včetně zavedení vody a elektřiny. Což jsou, jak řečeno, úkoly stěžejní - o tak zvaných "podružných" ani nemluvě. V nejbližších letech za ně ponese odpovědnost členové výboru oddílu pod předsednictvím MUDr.B.Malé: místopředseda - Ing.Cieslar, předseda PVK - Ing.Havrátíl, organizační pracovník - Ing. Weniger, hospodář - prof.Mrázková, předseda TMK - Ing.Císař, předseda STK - Krejčířík, předseda komise pro hřiště - Ing.Kulich, předseda komise pro mládež - Ing.Cieslar, komise zdravotní - MUDr.Malá, a členové výboru: Juretska, J.Juhaniak, Sklenář.

V historii čs. golflu a jeho center je ostravský golf nesporným rekordmanem. Přehled všeho, co zde za pouhých 15 let bylo vykonáno od onoho „bodu nula“ v roce 1967, by přesáhl tiskový arch, potitšěny nonpareillem. Možná, že kdosi (a na širých nivách naší země takoví nejsou právě raritou), bude připisovat šilheřovický „golfový zázrak“ jen a jen velkorysému podpoře příslušných institucí a průmyslových podniků. Avšak - ruku na srdce - kdo kdy dal či mohl poskytnout podporu něčemu, co neprokazovalo životaschopnost, kde chyběl elán, kde schopnosti nebyly domovem, kde píle byla vzdálena a snaha cizí? která instituce či podnik může zodpovědět uvolnění jakýchkoliv prostředků pro něco, co neslouží veřejnému zájmu, co nezlepší či nezkrášlí životní prostředí, co nepomáhá tím či oním způsobem řešení společenských problémů? Což by bylo možno právě na Ostravsku, kde dědictví bídy bylo tak rdousivé, že musely být zmobilizovány všechny síly k tomu, aby staré jizvy byly postupně zahojeny, lehkově poskytovat nemalé prostředky k tomu, aby bylo vytvořeno tak rozsáhlé sportovní zařízení, kdyby nebylo patřičných garancí?

Dílo mluví samo za sebe; není jistě výsledkem práce jednotlivců, i když někteří výrazně vyčnívají z řady. Je souhrnem prozíravosti a skvělé spolupráce všech - jednotlivců, kolektivů, institucí, orgánů lidové správy, průmyslových podniků a závodů - slovem „všech tam na Slezské“.

Právě Ostravsko, kde vedle střípků přepychu byla bída hluboce zarostlá až do osvobození, nezbytně potřebovalo celkovou regeneraci, a to nejen na úseku průmyslové výstavby. Byly zde zejména palčivé otázky

urbanistické, spojené s nezbytností moderní koncepce výstavby, která by napravila hříchy minulosti, byla zde otázka nového ozelenění pro filtraci vzduchu, jehož čistota je v průmyslové aglomeraci trvale ohrožována. A byla zde - kromě sterého jiného otázka nového životního stylu celého Ostravska, stylu, který dá šanci každému, kdo se poctivě podílí na vytváření rozhodujících hodnot pro celou společnost. A těchto tvůrců je na Ostravsku bezpočet: bude se kdo divit, že chtějí - ano, žádají, aby skromné chvíle svého volna trávili v prostředí krásném, zdravém, dělného člověka důstojném? Jde o to poskytnout člověku našich dnů prostředí, které by ho inspirovalo k tvůrčí práci na kterémkoli úseku, a které by mu navracelo síly k dalšímu pozitivnímu snažení. Ať už jde o koncertní sály, o divadla, o parky či společenské místnosti, ať už jde o kulturnost maloobchodní sítě a prostorů veřejného stravování, či o koupaliště, dětská hřiště, stadiony, lesoparky - nebo posléze o bývalý „areál z býlí“, z něhož byla vytvořena krása dnešních Šilhěřovic.

Budiž tedy díky všem, kdo v té či oné sféře potřeby nového Ostravska pochopili a o realizaci zdravých myšlenek usilovali i za cenu občasných bolestí hlavy. Budiž díky všem, kdo ani po těžce dobytých počátečních úspěších nesložili ruce v klín a budují dále i pro generace příští. Z těchto prozíravě myslících a realisticky jednajících lidí byli i ti, kdo se o nový rozkvět šilhěřovického areálu zasloužili, ať pracovali či působili v kterýchkoli funkcích; neboť i tento zdánlivě malý kus Ostravska přinese v různých formách hodnot zpět všechno to, co do něho bylo vloženo. věřme, že i s úroky.

Šilhěřovice už tím, co ve své poměrně krátké existenci daly československému golfu, jsou ozdobou jeho historie.

18. „NOVÝ“ MOTOL – od 1959 (od 1970: TJ Golf Praha)

Pokud se někdo pokusil pěstovat žampiony, zpozoroval pravděpodobně zajímavý jev: i když později záhony zrušil, vyrůstaly bílé klobouky hub tu, zde i onde - sice sporadicky, ale s úporností, hodnou podívu.

Golf, jak víme, odešel z Motola v roce 1937, aby se se svým patronem (GC Praha) přestěhoval do Klánovic. Avšak jeho podhoubí, ono vytrvalé mycelium, zůstalo v motolské půdě jaksi zakleto: za války, po osvobození, ba i v padesátých letech bylo možno spatřit na rozlehlých prostorách kolem „Hliníku“ za remízou, proti večernímu nebi siluety osamělých golfistů, tu švihajících pálkou, tu pochodujících za svým míčem. Byli to jednak pražští hráči, kteří ztratili svou klánovickou základnu a jimž v padesátých letech byl jedenáctiměsíční golfový půst mezi dovolenými, strávenými ve vytoužených Mariánských Lázních k nepřekání, jednak zbytky party „Motolských kluků“ - kdysi ve třicátých letech nosičů pálek, jimž mezitím čas již nasypal do skrání dosti popela.

Motolský golf počínal výrazněji ožívat po ustavení prvních pražských golfových oddílů - během roku 1958. v dubnu roku 1959 byli sezváni zástupci pražských oddílů (TJ Tatran, TJ Dynamo Slavia, TJ Slavoj PZO) do Slovanského domu, aby vyslechli projev předsedy oddílu Tatranu Artura Štíky o možnostech, rýsujících se znovu v „prostoru Motol“. Vývody tehdejšího nestora čs. golfu zněly sice velmi optimisticky, avšak na otázku, jaké konkrétní výhledy je možno očekávat v oblasti řešení majetkoprávního, nemohla být dána odpověď. Schůzka proto skončila v obecné rozpačitosti; nicméně vydal A.Štika, jemuž v té době přemíra aktivity již poněkud zastíňovala reálnější pohledy na situaci, výzvu k pražským oddílům, aby se dne 12.května 1959 jejich zástupci sešli u motolské remízy (konečné stanice tramvajové linky 5, 9) a obešli společně terén. Výzva sice končila plamennými slovy „... a nyní napřeme všechny síly k rychlému uskutečnění golfového hřiště v Motole“, avšak pohled, který se naskytl shromážděným zástupcům oddílů, byl zdrcující: kam oko pohlédlo, táhly se kamenitým terénem okopy vojenského cvičiště, pásovými vozidly vyježděné koleje, navážky stavebního odpadu (mimo odhozené staré slamníky, pneumatiky, rezivé konzervy). Krunýřem zatvrdlého jílu draly se k slunci bujné kolonie pastuší tobolky, jitrocele a lebedy, které s úspěchem rdousily řídké trsírky zažloutlé trávy. „komise“, v níž byli A.Štika, Dr.Šindler, Ing.L.Draxler,

Dr.Zd.Sequens, E.Váňová, M.Bouška a I.Vávra, prošla prostor křížem krážem: přes nehostinnost a zpustlost prostředí pocítili její členové, že by zde snad přeci jen (za dlouhý čas a po vynaložení nezměrného úsilí) mohl golf jednou v budoucnosti najít své místo. Avšak představa nesčetných překážek, která se reálně uvažujícím rýsovala mezi okamžikem „teď“ a vizí budoucího hřiště způsobila, že se skupina vracela k remíze krokem znaveným, mlčky a v zadumání.

K jakékoliv organizované akci nedošlo, a bez vyřešení otázek práva užívacího ani dojít nemohlo. Velitelství vojenského cvičiště hru golfových entuziastů tolerovalo - obdobně jako nenamítalo proti pouštění draků motolskou omladinou, schůzkám milenců a procházkám důchodců: jakékoliv právní jistoty neexistovaly. Kdosi z golfistů - nikdo už jeho jméno neurčí - zdvihl a odklidil první kámen; příklad způsobil postupnou řetězovou reakci, a poznenáhlu patřilo k dobrému tónu, aby dobrá polovina času, stráveného v Motole, byla obětována práci na vyčištění terénu. Když pak byla část plochy o rozměrech cca 150 x 40m vyčištěna, byla druhého dne opět rozryta novými okopy. Nastalo období jakéhosi mlčelivého přetahování lanem, kombinovaného s vytrvalostní soutěží: někdy měli navrch vojáci, jindy zase golfisté. Avšak občas se hrát dalo, i když prachšpatně, dalo se cvičit a vyučovat. V pozdějších odpoledních hodinách bylo v Motole oněch dnů možno spatřit Karla Hynka s manželkou, Mílu Boušku, Václava Havlíceho, Dr.Effmerta, Mirka Vostárka, Dr.Šindlera, skupinu novopečených členů - golfistů oddílu Slavoje v čele s E.Váňovou (z nichž nejtalentovanější byl Václav Kamenický a předčasně zemřelý Miroslav Stahl) a řady dalších. V září 1959 byla improvizována dokonce i soutěž: imaginární hrací dráhy vedly sice „od topolu k hrušce“ či „od cesty k příkopu“, avšak soutěž byla hrána s nadšením, dohrána regulérně a k obecné radosti zvítězil začínající hráč V.Kamenický, žák M.Boušky. Když nebe ztemnělo a z motolského údolí vanul již citelný chlad, sestupovaly z návrší skupinky golfistů, aby na lavičce u remízy vyčkaly odvozu do svých domovů: jenomže široce rozvedené diskuse o teorii golfového švihů nedovolovaly jakékoliv přerušení z příčiny tak malicherné, jakou byl nástup do odjíždějící tramvaje, a tak bylo již nebe poseto hvězdami, přijíždějící vozy elektrické dráhy přivázely poslední místní opozdilce z biografů vnitřního města - a diskuse na lavičkách u remízy se teprve propracovávaly ke svému jádru - k tajemství Dálek a Přesnosti.

Byla to nádherná doba, doba renesance golfu v Praze, doba nových a velkých nadějí a nezměrného elánu do zápasu o novou tvář československého golfu: kéž něco z jejího nadšení a z čistoty jejích ideálů přetrvá i na úpravných a uhlazených hracích drahách Motola dnešního! Uplynula však ještě mnohá léta, než z krásných snů mohly vykristalizovat první konkrétnější myšlenky, a než první skizy nabyly ostřejších obrysů. Záměr výstavby hřiště v Motole je možno datovat teprve od sloučení oddílů TJ Slavia a TJ Golf Praha v roce 1970. Pro realizaci výstavby byly zprvu uvažovány tři lokality: velká Chuchle (uvnitř dostihového závodiště), Hradištko u Štěchovic - a vojenské cvičiště v Motole. Oba první prostory, které se sice zdály výhodnější (Hradištko rozsahem a neobyčejně vhodnými podmínkami klimatickými - Chuchle pro minimum nutných investičních nákladů) byly posléze zamítnuty pro nemožnost vyřešení otázky výkupu zemědělské půdy. Veškeré úsilí bylo proto soustředěno na získání pozemků motolských.

V květnu roku 1970 byla ustavena komise výstavby pod vedením Ing.Kaprála. Na základě konzultací s útvarem hlavního architekta města Prahy bylo přikročeno k vypracování urbanistické studie celého chráněného území a k provedení projektového úkolu pro jednání o převod pozemků. Tato etapa trvala více než dva roky a skončila schválením všech materiálů, vydáním územního rozhodnutí pro umístění golfového hřiště a uzavřením dohody s vojenskými katedrami Ministerstva školství o postupném uvolňování pozemků pro výstavbu hřiště.

Lednem 1973 počala výstavba plnou svépomocí TJ Golf Praha. Nejprve bylo nutno urovnat zapůjčenou, těžkou mechanizací více než 7ha zcela devastované plochy protkané zákopy. Vybrat tuny kamení a uhrabat ručně všechny nerovnosti jako přípravu pro osetí. V průběhu roku byl vypracován prováděcí projekt I.etapy stavby, zahrnující výstavbu objektu klubovny se šatnami a sociálním zařízením, přípojky vody a el.proudu od Plzeňské třídy, dlouhé více než 800m, sadový rozvod k budoucím jamkovištím, dokončení hrubých úprav terénu a částečné založení travních ploch.

Realizace I.etapy na základě příspěvku ONV Praha 5 v Akci „Z“ proběhla v roce 1974 při vynaložení skutečných nákladů ve výši Kčs 1,500.000.- a aktiv TJ Golf Praha provedl opět svépomocí řadu výkonů, zhodnocujících stavbu v hodnotě díla, včetně dalších nezbytných víceprací (vytápění objektu, odkanalizování, interiér). Zejména však bylo nutno znovu a do úmoru sbírat nespočetné kameny na budoucích hracích plochách: tehdy bylo mravem, že se „jezdilo do Motola na kameny“. Příchozí se zapsal do seznamu, vybral si náradí a odebral se do přiděleného „claimu“ o rozměrech přibližně 20 x 20m. Železnými hráběmi shrabával kameny do řádků, řádky shrabával do hromádek, hromádky nakládal do kolečka, odvezl na hromadu větší, kde další brigádníci kameny opět nakládali do dalších koleček a odváželi na další hromady - donekonečna. „Hrabači“ časem objevili psychologický trik: jediným způsobem, jak se uchránit před frustrací z beznadějného pohledu na širé pláň poseté kamením, bylo upřít svůj zrak na malou plochu před sebou, neohlížet se vlevo ni vpravo, sklonit šíji a hrabat. Po několika hodinách práce a narovnání ztuhlé páteře se před očima objevil přeci jen prostor očištěný a hladký, byť i velmi malý, a tím i jistě uspokojení z pocitu, že večer nebyl promarněn. Vydržet při tomto mravenčím snažení dokázali jen skuteční golfisté - zvláště u vědomí, že toto je jediná šance ke získání hřiště, a že cesta zpět je již uzavřena.

Během roku 1975 byl připraven prováděcí projekt II.etapy stavby, obsahující založení a kompletní výstavbu devíti jamkovišť s dokončením rekultivace hracích drah první poloviny plánovaného hřiště. Současně byl dokončen převod pozemků pro celé hřiště a získán příslib ÚV ČSTV k financování II.etapy. Podářilo se zajistit velmi významné dodavatelské organizace - n.p. Geoindustria a Sady, lesy a zahradnictví města Prahy. V témže roce však stihla TJ Golf Praha bolestná ztráta: v plném rozkvětu mužných let zemřel Miloslav Plodek, čelný funkcionář a současně první předseda Čs. golfového svazu - muž, jehož zásluhy o uskutečnění motolského hřiště a o organizaci golflu v rámci ČSTV jsou nesporné a trvalé. Ztráty tohoto druhu bývají provázány většinou sérií dalších vážných starostí a rok 1975 nebyl pro TJ Golf Praha v tomto směru výjimkou: pro jiné, významnější investice vrcholového sportu byla celá „Akce Motol“ z plánu ÚV ČSTV vypuštěna a až do roku 1978 nebylo na hřišti - s výjimkou svépomocné rekultivace části hracích drah - nic podstatného vybudováno. Pocit hořkosti byl znásoben tristním pohledem na zbývající, zdánlivě nekonečné plochy tvrdé zeminy, poseté statisíci kamenů.

V roce 1978 byla II.etapa stavby zařazena opět do akce „Z“ a během roku také realizována. Bohužel se nepodařilo plně dosáhnout plánovaných parametrů; zejména při kladení posledních vrstev materiálu pro jamkoviště vyvstala řada problémů, s nimiž se správa hřiště ani do dnešních dnů nemohla vypořádat beze zbytku: předpoklad dodávky, uložení a kultivace humózních vrstev pro povrchy jamkovišť se neuskutečnil a za ložení travního drnu znamenalo další dva roky brigádnické práce. Současně s nápravou těchto nedodělků (neplánovaných a neočekávaných) byly však - již za provozu - vybudovány pískové překážky a zbývající část odpališť. Koncem roku 1982 bylo prvních devět hracích drah plně dokončeno, zkolaudováno a dráhy odpovídají normování VGS-SSS 36 ran na 9 jamek, při dvojnásobném oběhnutí tedy 72 rány na 18 jamek. Projekt na druhou část (dráhy č.10-18) je připraven. Jedinou komplikací tvoří probíhající stavba spojky komunikace JAT-Motol, která prochází prostorem pro druhou polovinu hřiště a investor - tj. příslib finančních prostředků na dokončení výstavby hřiště, což představuje sumu 1,6 mil.Kč. Náklady, vložené do hřiště, jsou značné - avšak odhadovaná hodnota celého díla představuje částku 9,5 mil.Kčs, nehledě k hodnotám sotva vyčísitelným, vytvářeným přeměnou zrušeného prostoru v příjezdovém pásu k hlavnímu městu Praze v areál úpravný, zářící zelení, zhodnocující celé okolí moderních komplexů nemocnice a motelu Stop.

Projekt byl vypracován kamilem Pilátem za konzultace J.Penninka, odborníka pro stavbu golfových hřišť světové pověsti. Obdobně jako jeho předchůdci v polovině dvacátých let byl i tento projektant motolského hřiště omezen sterými specifiky místního terénu - kamenitým podložím, nekvalitní zeminou na povrchu a vrásněním: zatímco svažítost v přímém směru dodává golfovým drahám obtížnost a dramatičnost, je svažítost boční černým snem tvůrce golfového hřiště. Postaví-li se architekt golfových hřišť na jakékoliv místo v motolském prostoru, má vždy pocit, že terén se svažuje bočně. Vyřešit tento problém je úkol obdobně potízný, jakým je řešení kvadratury kruhu. Přesto je projekt motolského hřiště optimem v daných možnostech a přičteme-li k těmto problémům potíže při realizaci, stojíme v úctě a s hlavou nepokrytou

před tím, co v Motole bylo uskutečněno. Za tak svízelných okolností, za kterých stavba probíhala, není divu, že docházelo k četným výměnám názorů i ostřejších střetnutím, jejichž důsledky způsobily leckterou hořkost a pocit marně vynaložené námahy. Hodnota výsledku je však tak přesvědčující, tak nesporná, že nové motolské hřiště je a zůstane trvalým památkem všech, kdo k jeho uskutečnění věnovali celá léta svého života.

Kéž budoucí uživatelé - a necht' je jich co nejvíce - nezapomenou ani jmen, ani obětavosti svých předchůdců. Neboť tito průkopníci (každý z nich si zaslouží úcty i díky) předali ušlechtilé dílo československému golfu, československé tělovýchově a sportu - i hlavnímu městu naší vlasti, Praze.

19. PLZEŇ – od roku 1979 (Start VD Plzeň)

Zájem o golf, byť i v praxi nerealizovaný, lze v západočeské metropoli vystopovat až do let před II.světovou válkou. Na své začátky skutečného golfu musela Plzeň čekat až do roku 1976, kdy dva „nadějeplní mladí mužové“ - Janoušek a Kubišta, strávili na základě nabídky CKM týden v Šilhárovicích u Ostravy. Zde, v nádherném prostředí parku, tvořícího kulisu ostravskému golfu, propadli kouzlu této hry - a po ukončení pobytu týrali sami sebe, své přátele ze sportovních oddílů, ze studií i z pracovišť vzpomínkami na golf a neutuchajícím opěvováním tohoto sportu. Na podzim téhož roku došlo pak k náhodnému setkání Janouška s Henžlíkem v podnikové škole Škodovky na Lochotíně; tím okamžikem dostaly nostalgické vzpomínky ostřejší kontury plánů na zavedení golfu v Plzni. Henžlík měl s golfem již své téměř desetileté zkušenosti, zatímco Janoušek byl vyzbrojen urputným zápallem. Henžlík disponoval navíc pálkami.

Brzy uvízli v osidlech propagátorů první zvědavci, později nadšenci, Duchek a Smetana. Po počátečních prvních a víceméně neúspěšných pokusech vznést míček nad louku mezi vodárnou a jezem v Doudlevcích došlo ke konci roku k prvotním pokusům o organizování golfového sportu v Plzni. 30.12.1976 sešla se společnost pro založení golfu v Plzni poprvé v hospodě „U Kornouta“ (restaurace TJ Start VD Plzeň) za účasti členů: Duchek, Henžlík, Janoušek, Smetana - přičemž se Kubišta omluvil. Schůze byla zahájena prohlídkou golfových materiálů, např. poutavých záběrů B.Henžlíka na hřišti v Mariánských Lázních, a reprodukcí v zahraničních golfových časopisech. B.Henžlík pak seznámil přítomné o svém jednání s úřady: zdůraznil, že je nezbytno se organizovat pod hlavičkou některé z tělovýchovných jednot. S delší perspektivou jest pak nutno vytipovat vhodný pozemek pro budoucí stánek golfu. Navržená kandidátka Přípravného výboru byla vzápětí jednomyslně schválena a rozděleny funkce: předseda - Janoušek, tajemník - Henžlík, dokumentace a propagace - Smetana, kronikář - Duchek. Louka objevená Henžlíkem (nikdo jiný ji dosud neviděl) obdržela hrdý název „Henžlíkovo hřiště“, a lučině u vodárny přidělen název „Janouškova cvičná louka - JCL“. Jako první konkrétní úkoly si Přípravný výbor předsevzal: svolávat pravidelné schůze dvakrát v měsíci, 8.ledna 1977 uspořádat výlet do okolí města s cílem nalézt vhodný terén pro hřiště, získat odborné materiály o golfu a zhotovit cílové vlajky pro cvičné hřiště (JCL), přičemž Duchek předložil návrh tréninkové „devítky“. Janouškovi byla udělena pochvala za tvůrčí impulsy i planoucí nadšení a na závěr byla s jistými potížemi sebrána potřebná částka k zaplacení řádu hostinského ve výši Kčs 138,-.

Na schůzi, konané dne 25.1.1977, bylo konstatováno, že hledání organizačního přístřeší pro budoucí oddíl bude záležitostí strastiplnou: odmítla totiž TJ Slavia VŠ - a v další anabázi dostalo se plzeňským golfistům zdvořilého odmítnutí i od TJ Lokomotiva, TJ ČSAD a TJ Prazdroj. Byl tedy dohodnut další postup - navázání bližšího kontaktu s MěV ČSTV, TJ Potraviny, vodárnou a golfisty ze Semil. Po dalším, vyčerpávajícím jednání na MěV ČSTV byla žádost Přípravného výboru zamítnuta s tím, že v Plzni nemá doposud golf dostatečnou hráčskou základnu a ČSTV nemůže pro tento sport uvolnit finanční prostředky. Hned nato však jednal Janoušek (vytrvalý a neodmrtitelný) s předsedou TJ Start VD s.Rubášem, který předběžně možnost ustavení Golfového oddílu při této TJ přislíbil; výbor TJ si vyžádal ke svému rozhodování písemný odhad nákladů na účast oddílu při povinných soutěžích, jakož i nákladů na sportovní

vybavení; tento skromný a rozsahem útlý dokument byl výboru TJ předán počátkem dubna. Prvního června 1977 byli členové Společnosti či Přípravného výboru pozváni na schůzi TJ, a po vyjasnění některých podrobností a interních jednáních Hlavního výboru TJ bylo Janouškovi, který byl v TJ dobře zapsán vzhledem ke své činnosti v jiných sportech, sděleno kýmžné kladné rozhodnutí. „Společnost“ byla tedy již řádně organizována: ke své závěrečné schůzi se sešla dne 21.6.1977, v den slunovratu, a to za přítomnosti členů: Aulický, David, Duchek, Forejt, Henzlík, Hrudka, Janoušek, Smetana a Stránský. Těsným poměrem hlasů bylo rozhodnuto o prozatímním pokračování činnosti Společnosti - až do okamžiku ustavení oddílu, plánovaného na slavnostní zahajovací schůzi v hotelu Škoda dne 28.6.1977. Z celkového počtu účastníků schůze - 25 - se jich 20 přihlásilo předběžně za členy. Na schůzi byli přítomni i hosté z Mariánských Lázní; GC Mariánské Lázně se stal zanedlouho patronem golfového oddílu při TJ Start VD Plzeň. Na listině přeborníků se od roku 1977 vystřídala jména Henzlík, Mergl, Janča, Merglová a Zikmundová. V kurzech, pořádaných Čs. golfovým svazem byli z oddílu vyškoleni dva trenéři II.třídy a dva rozhodčí II.třídy. Člen oddílu Janoušek se podílí na předních sportovních akcích pořádaných Svazem i na práci svazové Sportovně-technické komise.

Golf, který výtečně stmelil kolektiv členů oddílu, dal popud široké sportovní i společenské činnosti: každoročně jsou pořádány dálkové pochody, lyžařské výlety, společné návštěvy kulturních podniků - i společné golfové dovolené - jako např. na překrásném hřišti v Bledu (SFRJ). Od roku 1981, kdy několik členů oddílu zakoupilo společně rekreační chalupu v Závěšíně u Mariánských Lázní, přeneslo se těžiště sportovní činnosti oddílu na tamní hřiště. Při renovaci chalupy obětavě pomáhají všichni členové; vzniká tak základna pro další rozvoj plzeňského golfu.

Prvního oficiálního turnaje v Mariánských Lázních, dne 9.5.1977 (byla to Soutěž Vítězství) zúčastnili se hráči Duchek, Henzlík, Janoušek a Kubišta. V témže roce proběhl v Mariánských Lázních i první přebor oddílu. Rokem 1978 se sportovní činnost rozšířila: poprvé se družstvo mužů přihlásilo do krajského přeboru, byl uspořádán oddílový přebor ve hře na jamky a přibyla tradiční oddílová soutěž dvojic „Memoriál Jára Cimrmana“. Prvním ročníkem soutěže „Pohár Startu“ přispěl oddíl golfu TJ Start VD Plzeň do celostátního sportovního kalendáře v roce 1979. Tento turnaj se od té doby pořádá střídavě v Mariánských Lázních a Karlových Varech, a již jeho první ročníky postačily, aby se pevně zapsal do povědomí Čs. golfové obce: dobrá organizace, pestré a překvapivé ceny a v neposlední řadě i společenský večírek vytváří, jak potvrzují účastníci, neopakovatelnou atmosféru „Poháru Start VD Plzeň“ (Od roku 1981 hraje se „Start-cup“ jako memoriál Ing. Josefa Smetany, jehož odchod v roce 1980 byl pro všechny těžkou ztrátou. Osobnost J. Smetany, řečeného „Bedřicha“, přispěla v nemalé míře ke vzniku a formování kolektivu plzeňských golfistů - a jeho jméno nesmí být v historii plzeňského golfu opomenuto). V roce 1983 má oddíl 14 registrovaných hráčů a hráček. Krajských přeborů se zúčastňují 2 družstva mužů a jedno družstvo žen. Během jednoho roku startují hráči zhruba ve 20 oficiálních soutěžích a v 10 soutěžích oddílových.

Bolestí oddílu zůstává otázka - zatím spíše jen sen - o možném vzniku golfového hřiště u Plzně. Toto průmyslové velkoměsto, stále se rozrůstající a nesoucí v sobě všechny znaky (i nebezpečí!) vývoje k moderní, industriální aglomeraci, zasahuje svými chapadly i krásné a dosud příliš neporušené okolí. A tak golfové hřiště v Plzni či v její blízkosti není myšleno jenom jako samoučelné zařízení pro hráče golfu, ale i jako areál zelené a osvěživé přírody, odlehčující komplexu „dusných města zdí“ a působící obdobně svou regenerační funkcí, jako hřiště v Šilhéřovicích u Ostravy. Přes všechny krásy okolí Plzně nepodařilo se najít ničemu nesloužící úhor, třeba sebebožejší, na němž by bylo možno časem a úsilím vybudovat vlastní hřiště. Zato lučin je mnoho; jsou-li posekány, lze na nich beztrápně trénovat. Například louka u vodárny Pod Homolkou: ta je sice v ochranném vodárenském pásmu, avšak pracovníci vodárny měli pro záměry golfistů pochopení. Zde se také odehrávaly první pokusy o přeměnu louky na cvičnou golfovou plochu; oddíl zakoupil starší traktor se žací lištou a vybraní delegáti absolvovali kursy autoškoly pro traktoristy. Vůle traktoristů byla dobrá, avšak traktor „Bedřich“ pracovním úsilím nevynikal: lištové sekání nese vzápětí povinnost neprodleně posekanou trávu ručně shrabat; míčky však do posekaného pažitů zapadají k

nenalezení, a „hřiště“ v několika dnech zaroste znovu. Desítky a desítky hodin obětavé práce byly zmařeny a přes veškeré snahy nebylo možno „Vodárenskou louku“ pro golf udržet, alespoň ne v letních měsících...

Je to k nevíře, ale při vší nouzi o „plíce velkoměsta“ takový prostor u Plzně dosud je, a to pro výstavbu golfového hřiště téměř ideální: je to prostor bývalého tankodromu, v dnešní rekreační oblasti, s terénem mírně zvlněným, s restaurací poblíž, spojený navíc městským autobusem. V okolí dýchají zelené lesy. Při jednání o kultivaci tohoto prostranství, jejíž výsledek by byl byť i po letech obdobný, jako výsledek kultivace kdysi tak nehostinné pláň v Motole u Prahy (dnešní hřiště GCP) však vyšlo najevo, že s tímto překrásným rezervátem přírody, tak vzácným v těsné blízkosti průmyslového centra, je pro budoucnost počítáno jako se skládovou plochou plzeňských průmyslových podniků... V poslední době ukázala se alespoň reálná cesta k vybudování trainingové plochy v rámci výstavby sportovního areálu TJ Start VD. V plánech se počítá i s cvičným jamkovištěm a cvičnými pískovými překážkami - bunkry. Přes všechny „rány osudu“ a zborcených nadějí zůstává otevřená i alternativa „Vodárenské louky“, která se nachází v těsném sousedství areálu TJ Start VD, a kterou by bylo snad za příznivých okolností možno pro golf získat.

Naděje zkrátka umírá poslední - a golf, kromě jiných ctností, učí i nezměrné trpělivosti, houževnatosti a jakémusi zkamenělému optimismu.

20. ODDÍL TJ KONSTRUKTIVA - od roku 1961

Zelené, krásné Mariánky, tonoucí v záři letního slunce, čeho všeho už jste nebyly příčinou! I v bělovlasém J.W.Goethovi jste daly vzplanout požár poslední velké lásky, a kolik citových vznětů, od té doby vzniklých (a možná zase zaniklých) máte na svědomí. Kolik lidských osudů změnilo vaše čarodějné prostředí, kolika trpícím jste vrátily zdraví, kolik vděčných vzpomínek na vás je rozseto po světě; spočítat to nelze. Jste - abychom pokračovali v obžalobě, plné vděčnosti - zodpovědny za vznik golfu v Semilech, na Ostravsku, prostřednictvím Ostravy za vznik oddílu v Plzni - a v neposlední řadě i za vznik golfového oddílu TJ Konstruktiva Praha.

Když se totiž roku 1956 odebral na doléčení do Mariánských Lázní dr.V.Průcha z pražského n.p. Konstruktiva, pro něhož byl málokterý sport tajemstvím, setkal se tam (opětne při obvyklé procházce pacientů) poprvé blíže s golfem. Na hřišti se sešel s mnohými známými z Prahy, neboť golf přitahuje kromě svalnatého mládí i bývalé a notně potlučené ex-sjezdaře, ex-tenisty, ex-košíkáře, ex-hokejisty, neboť jedině on jim může dát naději na sportovní aktivitu ještě po dlouhá léta, až jejich sportovní kariéra v původní disciplíně nenávratně skončí. Je totiž odchod sportovce ze závodní disciplíny, v níž začínal v útlém mládí, okamžikem velmi závažným - jak po stránce psychické (neboť málokdo překoná tento zlom bez úhony na svém sebevědomí), tak po stránce fyzické; odejít ze závodní scény a zasednout k televizoru a sledovat další sportovní děje prostřednictvím obrazovky bez jakékoliv pohybové kompenzace - po léta letoucí trvajícím návyku na život sportovce - se zřídkakdy obejde bez závažných změn fyzické kondice; v nejlepším případě hrozí obezita, o dalších nebezpečích raději pomlčme a ponechme v tom směru slovo lékařům.

Na golfových hřištích nalezneme těchto „ex-bojovníků“ z jiných sportů plno; ať si jejich vlas šediví, v jejich srdci není klidu (jak by řekl Rabíndranáth Thákur) a nepopřávají si pohodlí: potřebují ke své svěžesti pohyb, ano, pohyb celého těla od paty až k zátylku - a potřebují prožívat znovu a znovu onen nepopsatelný, dráždivý pocit soutěžení, rizika, labilní cesty po laně mezi výšinami vítězství a propastmi porážky. Leckomu by se snad zdálo (a jsou to většinou ti, kteří znají sport toliko z ochozů stadionů či z televizních obrazovek), že těch prošedivělých skrání je na golfových hřištích jaksí mnoho: avšak nezapomínejme, že za těmito skráněmi jsou ukryty myslí bystré, aktivní, zkušenostmi nabitě a neobyčejně produktivní: velmi se staráme o sportovní mládí - a to je zajisté v pořádku - avšak méně už o

to, aby lidé s nanejvýš vytríbenými zkušenostmi a praxí ve svém oboru si zachovali svěžest a perfektní fyzickou formu co nejdéle, ke prospěchu celé společnosti.

Dr.Průcha byl vtažen do víru golfu obdobně jako mnozí jiní. Když se vrátil po rehabilitaci zpět na své pracoviště, nepomlčel pochopitelně o svých zážitcích z Mariánských Lázní. Setkal se zájmem, zvláště u projektantů n.p. Konstruktiva - a počalo se „zasvěcování“ na ještě neupravených, větrných pláních v Motole - na hracích drahách „od topoľu k hrušce“, jak je nám známo ze statě o Novém Motolu. V roce 1961 se oddělil golfový oddíl TJ Slavia od své jednoty, aby se ustavil ve vlastní TJ Golf Praha. Bylo žádoucí, aby i v Praze bylo golfových oddílů více, a tak požádali golfisté z Konstruktivy svou mateřskou TJ o povolení k ustavení golfového oddílu. TJ Konstruktiva projevila pochopení, a tak v roce 1961 došlo k tomu, že se zrodil další oddíl golfu.

Naději na získání nebo vybudování vlastního hřiště oddíl neměl; bylo tedy třeba volit mezi dvěma alternativami - a to buď se plně zapojit do společného budování hřiště v Poděbradech, které je přece jen pro častější zájezdy či průběžnou hru dosti vzdálené, anebo zvolit spolužívání hřiště v Líšnici při oddílu TJ Slavoj. Ukázalo se, že druhá alternativa nebyla zvolena nevhodně: od roku 1969 trvá toto spoluzítí obou oddílů nerušeně, bez nejmenších potíží či střetů, a za dlouhou řadu let, která uplynula od roku 1969, vznikla mnohá cenná přátelství mezi členy obou oddílů.

Členskou základnu oddílu Konstruktivy tvoří průměrně 35-50 členů, z nichž byla vytvořena 3 družstva: 2 družstva mužů a jedno družstvo žen. Jakkoliv oddíl nesahá po nejvyšších stupních čs. golfu, byla účast v II.lize pěkným úspěchem, právě tak jako titul Mistryně ČSSR v kategorii seniorek pro členku Boženu Mikutovou. Bylo by chybou a nespravedlivostí vyčítat oddílu, že nespěje ke zlatým vavřínům mistra celostátních přeborů; neboť oddíl TJ Konstruktivy je mimo jiné i jakousi líhni nových talentů, kteří pak - po dosažení vysoké výkonnosti - přecházejí do jiných celků, zdaleka nikoliv v neprospěch čs. golfu. Oddíl si zcela realisticky klade za hlavní cíl umožnit svým členům to, o čem byla řeč dříve: osvěžení po pracovním vypětí, uchování zdraví a fyzické formy pro ty, kteří pro věk i odpovědné zaměstnání nemohou věnovat veškerý svůj volný čas řeholi závodního nebo výkonnostního sportu v jiných disciplínách - a přece touží po pohybu ve zdravém prostředí a po kouzlu soutěžení.

Neboť pokud kdo touží měřit své síly - potud zůstává mlád. Přejme tedy oddílu TJ Konstruktiva ještě dlouhé mládí a bojovný elán!

21. TJ TESLA Oldřichovice - od roku 1977

Sledujeme-li vývoj světového golfu, z jehož historie uvádíme stručné výňatky i v naší publikaci, můžeme pozorovat charakteristický jev: z jednotlivých, již stávajících center se tento sport šíří zpočátku pomalu, váhavě a s obtížemi. Avšak po čase, když už jsou základny vybudovány, dílo je patrně širší veřejnosti a hřiště kypí čilým ruchem, opadáva rezervovanost dalších zájemců, mizí předsudky. Tehdy jsou dány předpoklady k rozšíření golfu na určitém regionu. Vzrůstající zájem o golf na Třinecku, inspirovaný ostravským příkladem, a poměrně značná vzdálenost od Šilhéřovic, vedly ke zrodu jednoho z nejmladších golfových oddílů v ČSSR: Tělovýchovná jednota Tesla Oldřichovice vyhověla žádosti příznivců golfového sportu - a k oddílu kopané přijala i oddíl golfový, který se ustavil v lednu roku 1977.

Obvyklý osud čs. golfistů, úzce spojený s lopatou, krumpáčem, hráběmi a kosou, neminul ani entuziasty z Oldřichovic. Po pět let upravovali, vysoušeli, kosili a srovnávali pronajatou bažinatou louku, až ji konečně odvodnili výkopem otevřeného kanálu, což představovalo přemístění 400 kubických metrů materiálu. Hrstka nadšenců zde obětovala 1420 hodin svého volného času; když se bažina pod pilnými rukama golfistů změnila v úpravný prostor, připravený ke hře, ukázalo se, že nájem louky již není možno prodloužit - a oddíl se ocitl v roli bezzemka. Známý Sysifův balvan se tedy svalil z vrcholku kopce opět dolů, na úpatí, a oddíl se ocitl tam, kde byl před pěti lety. V současné době vede jednání s MěNV Třinec

- a je důvodná naděje, že jednání budou úspěšná! Jejich cílem je získání náhradních prostorů - alespoň pro hřiště tréninkové; proto si členové golfového oddílu Tesla Oldřichovice udržují jak své nářadí, tak svaly ve stavu pohotovosti, neboť vědí, co je i v pozitivním případě očekává.

Mezi prací na tréninkové ploše a starostmi o sportovní základnu nacházeli členové golfového oddílu Tesla Oldřichovice sem tam i chvílky k nácvičku golfu; díky talentu, pílí a lásce ke krásnému sportu se jejich hra zlepšila a posléze dosáhla takové výkonnosti, že oddíl mohl obeslat Krajský přebor dvěma družstvy - družstvem mužů a žen. V současné době má oddíl 25 členů, z toho 13 mužů, 6 žen a 6 žáků a dorostenců. Ve družstvu mužů startují hráči: Ing.Milan Moučka,CSc., Vlastimil Bauer, Ing.Karel Plachý, MUDr.Petr Šlachta a Miloš Zátopek; družstvo žen tvoří hráčky Ing.Jana Bauerová, Milada Staňková, Stanislava Delfaverová. Jako nejuspěšnější hráči oddílu byli vyhodnoceni Ing.Milan Moučka (vyrovnaní 12) a Milada Staňková (vyrovnaní 29).

Oddíl, jakkoliv je mladý a stižený nemalým trápením, ukazuje se nicméně jako velmi životaschopný: zájemců o členství, zejména mezi mládeží, by bylo dost - avšak předpokladem k rozvinutí širší činnosti je získání stabilní územní základny, na níž by bylo možno plánovitě a s delší perspektivou budovat. Neboť se ukazuje, že golfisté jsou schopni z pouště vytvořit malý ráj, a to někdy i holýma rukama - malý ráj, který je po slavnostním přestřižení pásky s hrdostí ukazován naším i zahraničním oficiálním delegacím; na počátku však musí být příslušný papír s příslušným razítkem, který potvrzuje, že žadatel smí k prospěchu veřejnosti přetvořit ohavný nelad v cosi krásného a užitečného. A že smí ve svých volných chvílích k tomu účelu lámat i skály, jakož o odvážet bahno, třeba po několik let.

Kéž toto záslužné nadšení a dobrá vůle Oldřichovické neopustí!

22. GOLF NA SLOVENSKU (na území Slovenské SR)

Čtenář dnešních dnů se možná podiví skutečnosti, že počátky golfu na Slovensku - bráno časomírou historie čs. golfu - zasahují pozoruhodně daleko do minulosti. Na území Slovenska se totiž zazelenało počtem třetí golfové hřiště v naší vlasti - sice po Karlových Varech a Mariánských Lázních, avšak před Prahou. Jestliže vezmeme v úvahu nespornou exkluzivitu západočeských lázní v údobí *Belle Epoque*, jejich ryze kosmopolitní ráz i jisté citové odcizení, s nímž se hledělo na západočeské pohraničí v dobách před II.světovou válkou, je nám vzpomínka na zaniklé hřiště v Piešťanech ještě bližší. Buďte tedy pozdraveny, stinné břehy řeky Váhu i se svou ozdobou z nejkrásnějších - malebnými Piešťanami!

22.1 PIEŠŤANY (GC Piešťany: 1918 - ?)

V kusých materiálech, které v podobě zežloutlých výstřižků různých časopisů přetrvaly polovinu století, je uváděno datum vzniku piešťanského hřiště rokem 1918. Avšak vzhledem k tomu, že rozhodující události tehdejší doby - vznik 1. československého státu a konec I.světové války - spadají do pozdního podzimu onoho roku i skutečnosti, že Slovensko prožívalo ještě roku 1919 údobí velmi neklidná, bolestná, protkávaná i epizodami bojovými, jeví se datum 1918 jako poněkud zpochybněné; pokud ovšem nebylo datem spíše výsledným, finálem ze základů, položených již v posledních letech před I.světovou válkou. Při úporné snaze Lázní Piešťany udržet si pověst světového léčebného centra, a světovou klientelu i na houpavých vlnách měnící se politické scény, a při podnikavosti vedení Lázeňského ředitelství by ani nebylo divu, kdyby předválečné Piešťany nechtěly těžit z nabízející se zeměpisné konfigurace Piešťany-Budapešť-Vídeň-Praha a strhnout na sebe možné maximum „návštěvníků lázní" - a to i těch, kterým příliš nezáleželo na exaktních indikacích v dnešním slova smyslu. Neboť s četnými návštěvníky z celého světa přibývalo příjmů, významu, přibývalo kontaktů kulturních, hospodářských i politických - přibývalo vkladů pro budoucnost Slovenska. Z podobných úvah lze možná odvozovat i předválečné golfové úvahy Tatranské Lomnice a snad i případ Smolenice.

V každém případě se piešťanské hřiště hlásí zásluhou ředitele lázní, Imricha Wintera, plně k životu již v ranných dvacátých letech - v době, kdy pražský Motol je teprve ve stadiu jednání. V prvních útržkovitých záznamech o piešťanském hřišti čteme jména I.Winter, W.Hennig, Dr.Ryznar, jména pražských hráčů (Bečvář, Ing.Gross) i jména cizinců. Rok 1930 tvořil zřejmě významný předěl: toho roku bylo na hřišti v Piešťanech uspořádáno první Mistrovství Slovenska, za početné účasti domácí i zahraniční - a za atmosféry, která dala této události rámeček slavnostní. V kategorii žen zvítězila tehdy Lady Montague (V.Británie) před pí.Wolfovou (Rakousko), mezi muži byl prvním Dr.Ryznar (GC Praha) před Ernestem Villarealem (USA). I v dalším roce se mistrovství opakovalo, a od roku 1932 čteme již na listinách vítězů trvale jména maďarských hráčů, mnohonásobných mistrů své země - Desidera („Deczko“) Laubera a Evy Szlávy.

Rokem 1933 přesídlilo do Piešťan Mistrovství žen ČSR, aby tam bylo korunou a vyvrcholením sezóny po pět let - až do roku 1938 - a celá česká a moravská golfová obec se v létě stěhovala do slunných i chladivých, ale hlavně vlidných Piešťan s radostnou dychtivosfí. V roce 1935 bylo piešťanské hřiště rekonstruováno; délky drah i vzdálenosti pro dopad dobrých drajvů již nevyhovovaly požadavkům doby, zvýšené nároky na herní techniku volaly po taktičtějším řešení hracích drah. Představitelé Lázeňské správy získali mecenáše pro přestavbu většiny jamkovišť, která tak získala nový základ, tvar, kvalitu i úctyhodnou ochranu hlubokými pískovými bankry. Byla vybudována pevná hráz u toku řeky váhu, která zabraňovala každoročním zátopám - a zcela byla přeřešena klíčová dráha č.6: její odpaliště bylo umístěno vysoko na hrázi, odkud byl impozantní rozhled po větší části hřiště. Po drajvu se dráha ostře lomila doprava a svou délkou - 425m i obtížností získala na tehdejší poměry „ostré“ boggey 5.

Dochované fotografie i osobní líčení nám kreslí představu hřiště rovinatého, na dnešní měřítku nepřiliš obtížného - i když některé z drah křížily řeku váh. Nicméně ho krásnila nádherná seskupení vysokých stromů, v závěrech drah tak bohatých, že jamkoviště v jejich sevření zářila jako tmavě zelené tůňky. Z kusých líčení jednotlivých mistrovství (bohužel laděných spíše módně či mondénně, než věcně) je patrné, že Piešťany uměly dokonale vytvářet slavnostní, radostnou i přátelskou atmosféru na svém golfovém hřišti - a to i v dobách, kdy se již „společnost“ v tehdejších Karlových Varech a Mariánských Lázních počala od pojmu „Československý golf“ distancovat. Piešťany se ještě více než kdy v minulosti držely na výsluní slávy světových lázní - jak vidno, nejen pro jedinečnost svých léčebných postupů a proslulost svých lékařů. Na seznamu příznivců piešťanského hřiště čteme jména: Desider Lauber, Eva Szlávy, H.Pronay (Maďarsko), manželé Grossovi, pí.Kuh, E.Pollack, D.Reitzes (Rakousko), D.Green, M.Fitzgerald, B.Rusthon (V.Británie), Dumbar, Crompton (Jižní Afrika), Mc Farlane, Rutherford (Austrálie), E.Villareal, H.Hall-Jones (USA), Astrup, Nylander, Sörensen (Švédsko) - mimochodem hráčů tehdy velmi dobré amatérské úrovně - a dále jména hráčů z Francie, Belgie, Holandska, Německa, Indie i Japonska (mimo jiné velv. Matsudairy a chargé d'Affaires p.Ogawy).

Při společenském závěru soutěží a rozdělení cen nechyběli známí umělci tehdejší doby, kteří trávili v Piešťanech dovolenou - např. dirigent Václav Tallich, pěvkyně Marie Podvalová, zpěváci R.Tauber a Jan Kieपुरa, vídenští herci Willy Forst i Hans Moser, filmový režisér Martin Frič, populární herečka věra Ferbasová, „král komiků“ Vlasta Burian a jiní. Radostným poznáním je skutečnost, že v lesku mezinárodních událostí nebyla v piešťanském prostředí ani v nejmenším pomíjena srdečná pohostinnost vůči návštěvníkům „ze sousedství“: brněnským golfistům byla poskytována veškerá možná pomoc v jejich nelehkých začátcích, a v článkách časopisů najdeme povzbudivé noticky o počátečních úspěších Doc.Ing.Boučka a dalších brněnských pionýrů. Obětavý trenér Wolf se stal nezapomenutelnou postavou pro ty, kdož s ním přišli do styku; i on byl jedním z těch, kdo spoluvytvářeli ono proslulé, hřejivé prostředí Piešťan pro všechny golfisty dobré vůle, kteří sem přicházeli ze všech klubů tehdejší ČSR - s výjimkou členů klubů karlovarského a mariánskolázeňského: pro ty byly již Piešťany v polovině třicátých let „příliš daleko“...

Škoda, přeškoda krásného hřiště nad řekou váhem, které nemálo dopomáhalo Piešťanům ke světovému věhlasu. Nedochovaly se nám památky, které by poskytly souvislý přehled o dějích na tomto hřišti, nedochoval se ani plánec hracích drah. Neznáme ani den jeho skonu, ani bližší okolnosti. Někdy je však

lépe nevědět, a snad ani příliš nepátrat; neboť, řečeno s moudrým (a se strastmi všeho druhu důvěrně obeznámeným) W.Shakespeareem – „*Je ze všech vět, co zná jich svět, ta nejsmutnější: to mohlo být!*“...

Hledíme však dopředu, s nezničitelným optimismem všech vyznavačů krásného golfového sportu; klademe-li si otázku, kde by mohl golf na území SSR nalézt nejuročnější půdu, pak nám vyvstane odpověď jaksí sama od sebe: „Po Bratislavě - zase jen a jen Piešťany!“ kéž by se to jednou stalo skutkem.

22.2 TŘI OTAZNÍKY: Smolenice – GK Bratislava – Tatr. Lomnice

Jsou v dějinách místa bílá a nezmapovaná, jsou památníky dávných dějů, mlčící o svém svědectví; jsou i desky kamenné, popsané znaky nerozluštitelnými, jako písmo starých Iberů. I historie golfu na území SSR má svá tajuplná zákoutí, své hádanky, doposud čekající na svého trpělivého luštitelce:

1/ Smolenice (data zatím neznáma)

Zámek ve Smolenici, kdysi vlastnictví jedné z větví hrabat Andrassyů, dnes sídlo Čs. akademie věd, je obklopen rozsáhlým, ušlechtilým lesoparkem. ve stínu korun stromů objevují se průseky zdánlivě nelogicky zakládáné, o délce 180, 350 i 400 m. Průseky na sebe navazují; procházkou (velice půvabnou) lze projít celým systémem. Jejich smysl náhodnému návštěvníku nic neříká - stojí před nimi v bezradnosti jako před Dannikenovskými čarami na náhorních plošinách andských velehor. Je-li však hustá, jednolitá tráva posečena a shlédne-li je oko golfistovo, je mu rázem jasno: pro příští pobyt si vezme s sebou železa č.3, 5, 7 - a velice pěkně si zahraje. Při návratu z parku si položí pochopitelně otázky: kdo, kdy, jak a pro koho...? Ztichlé stromy mu odpověď nedají; může jen v okolních obcích zachytit nezaručené pověsti, že si toto torzo golfového hřiště dal připravit hrabě Andrassy - snad v prvních letech po I.světové válce - a to zahradníkem, který se podílel na výstavbě hřiště v Piešťanech.

Odpovědi jsou ovšem protkány přemnohými „snad - možná - asi“. Není odkazu na pevná fakta a tazatel může jen konstruovat hypotézy a logické úvahy. Snad se najde náhodou zasutá stopa v některém archivu, která vnese alespoň částečně jasno do „Případu Smolenice“.

2/ Golf-klub Bratislava (1926 - ?)

Když pátrali mladí bratislavští golfisté současné generace po osudech golfu na Slovensku, narazili na pozoruhodnou publikaci: byla to „Zlatá kniha mesta Bratislavy“. Ve svazku z roku 1928 ve stati „Soznam spolkov, časopisov a korporácií“, kapitola „Spolky športové“ zjistili, že pod pořadovým číslem 23 je uveden „*Golf-klub Bratislava, založen roku 1926*“. Nic víc. Není uvedena adresa, telefon, jméno předsedy či jiného představitele - ani odkaz na případné další seznamy, archivy, pořadová čísla - nic. Vtírá se pochopitelně řada otázek, ono známé: kdo - kdy - kým - za jakých okolností a pro koho? Nevíme, kdo byl iniciátorem, jaké další osoby získal pro svou myšlenku, jak daleko dospěl na své cestě k uskutečnění cíle. Jestliže je klub uváděn ve svazku ročníku 1928 s datem založení 1926, musel tedy - byť i formálně či s velmi rozpačitou aktivitou - existovat alespoň po dva roky, a je nepravděpodobné, že by za tu dobu nepodnikl vůbec nic. Není snad pod názvem „Golf-klub“ míněna zimní škola golfu, kterou zřídil v Bratislavě GC Piešťany? Jenomže, první zmínka o této škole je uvedena v časopiseckém článku z roku 1931 a v oné době již o *Golf-klubu Bratislava* nebylo vidu, ani slychu.

Archivy se svými folianty a šanony tedy čekají na všetečné tazatele a objevitele, aby jim vydaly svá čísla jednací, podací, povolovací a průvodní - a promluvíly alespoň v náznacích o čemsi, co kdysi neslo jméno *Golf-klub Bratislava*.

Zatím však budiž zaznamenán alespoň fakt jeho kratičkého, stínového života, a těch několik řádků mu popřejme jako skromný epitař.

3/ Tatranská Lomnice (1936-1938)

Tvoří poměrně nejméně problémový bod z výše uvedeného „Bermudského trojúhelníku“ zmizelých golfových center na Slovensku. K jeho „určení místa, času a prostoru“ máme k dispozici alespoň krátký článek v časopise „Sportovní Revue“ z roku 1938, doprovázený fotografiemi kouzelného okolí Tatranské Lomnice - článek, jenž dokumentuje, že již před I.světovou válkou bylo uvažováno o golfu v souvislosti s Tatranskou Lomnicí, avšak v roce 1936 bylo rozhodnuto (není řečeno kým), že na planinách nad městem bude zbudováno hřiště o devíti drahách. Projekt byl zadán opět Ing.Josefu Charvátovi a Ferdinandu Profeldovi - a konzultantem měl být známý odborník arch.Limburger z Lipska. Mezitím však měla být alespoň část vyhlédnutého terénu prozatímně upravena k tréninkovému provozu, aby si návštěvníci Tatranské Lomnice a golfová veřejnost přivykla spojovat jméno těchto klimatických lázní s pojmem „golf“.

V sezoně roku 1937 se tedy na stránkách nad městem, částečně sekaných a částečně spásaných ovce, skutečně golf hrál: je zaznamenána návštěva piešťanských - W.Henniga a trenéra Wolfa, budapešťského Deszö Laubera a Saši Schuberta z Prahy. Další poznámka ve stejném časopise - ročník 1939 - již jen teskně uzavírá kapitolu „Tatranská Lomnice“ povzdechem, že *„pohnuté události politické učinily náhlý konec něčemu, co z dobře míněného projektu mohlo se státi krásnou skutečností i magnetem ruchu turistického“*. A kdo zná Tatranskou Lomnici, kdo zná její náhorní stráně, na nichž v časném podzimku září kalichy ocúnů pod vysokým, tichým nebem, bude asi s autorem poznámky souhlasit. Golf pod Tatrami tedy zesnul dříve, než se doopravdy zrodil; snad bude jednou v budoucnosti znovu probuzen k životu. Kdo ví - možná.

22.3 BRATISLAVA (od roku 1974: SZM Slov-air, Elán Bratislava)

Novodobá historie golfu na Slovensku je krátká; nenavazuje na nic, co by ji mohlo být základnou nebo záchytným bodem v minulosti, a nese proto tím spíše všechny znaky mladistvého romantismu, idealismu a entusiasmu (leckdy míjeného s blahovolným úsměvem), který však překvapivě často, jak dokazují dějiny, předchází klíčení věcí velikých.

Slovenský golf nové éry zrodil se v podmračných dnech pozdního podzimu roku 1974. Na rozdíl od golfu v českých zemích, jehož osudy byly sice po výtce pohnuté, ale jemuž byl doposud ještě vždy zachráněn život i v okamžicích, kdy jeho tep byl již sotva slyšitelný, byl slovenský golf klinicky mrtev: po téměř čtyři desetiletí byly již časem zaváty hrací dráhy piešťanské, sotva zrozené hřiště v Tatranské Lomnici smetl víchr času bouřlivého, a zápis o *Golf-klubu Bratislava* v „Soznamu spolkov a korporácií mesta Bratislavy“ je pro nás zatím mlčící sfinjou. Nebylo z čeho vyjít, na čem stavět, co zdědit. A tak na otázku, jak vlastně došlo k ustavení golfového oddílu při SZM Slov-air, odpovídají Bratislavští golfisté humornou parodií na časopisecký článek v rubrice „Ze společnosti“- rok vydání 1904: *„Športový nadšenc, zaměstnáním dopravný inženieer, pilot Miroslav kaličiak, sa pri návšteve Anglicka dostal do kontaktu s novým odvetvím športu, zvaným golf. Stretnutie s týmto novým, nezvyklým druhom športu v ňom zanechalo tak hlboké dojmy, že po návrate do Bratislavy spolu s ďalšími nadšencami založili klub prevádzateľov a nadšencov tejto pre nás tak cudzej hry.“*

Psal se však rok 1974, československý golf slavil své sedmdesátiny, v plném provozu bylo 6 hřišť - a v Bratislavě se dne 10.prosince sešlo na zakládací schůzce 22 golfových noviců. Slov-air je podnikem průbojným - a jeho organizace SZM sdružuje pracovníky typu průkopnického; není tedy divu, že novodobý slovenský golf vkročil do života pod patronací a podporou SZM Slov-airu.

Pokud všechna centra čs. golfu notoricky zápasila e nedostatkem vybavení všeho druhu, nebylo v Bratislavě s čím zápasit: nedostatek byl naprostý, materiálová základna nulová. Jen pomalu, velmi zvolna přicházely z jednotlivých oddílů v českých zemích starší pátky, tu několik míčů, tu knížka o golfu, tu zase několik časopisů; dávali ti, kdo sami měli pramálo, ale pro přátele v Bratislavě obětoval přeci jen, kdo mohl, onen pověstný „vdovin groš“. Skupinka slovenských golfistů se scházela v letech 1975-76 na

travnatých plochách dostihové dráhy na Petržalce, kde trenéři-samouci vyučovali adepty golfu pomocí učebnic, do jejichž poslání se sami teprve zaučovali a zasvěcovali. Rozvinutá centra golfového sportu byla tak vzdálená, náradí tak málo a potíží tak mnoho, že členové slabších povah postupně odpadávali. Tak započal přirozený selektivní proces, občas sice bolestný, avšak dobře známý ze všech středisek golfového dění v naší vlasti - a viděno s delší perspektivou - vcelku blahodárný: ti, kterým slovo „golf“ vnuká podbizivé představy stříbřitých slečen, srkajících chlazené nápoje v přírodním baru pod širokými listy karibských palm, znechuceně odcházejí, vidouce drsnou realitu. Zůstávají toliko charaktery zapeklité, urputné, manšestrové, ochotné i schopné prosekávat se třeba i sibiřskou tajgou a zanechávat za sebou zemi zúrodněnou. Kolem tohoto hutného jádra se vbrzku shluknou další a další, které naopak obtíže lákají a přitahují, a tak vzniká cosi, co pak nese název „parta“; je to jev vzácné morální kvality, který občas (bez zvláštní péče a spíše ponecháván v suchu) vykvétá na širých záhonech naší tělovýchovy. Bratislavská „parta“ se utěšeně rozrůstala a rozšířila se do té míry, že na rozhraní let 1976-77 mohla vplynout - již jako oddíl - do tělovýchovné jednoty Elán Bratislava.

Rok 1977 stal se tak výchozím bodem, z něhož oddíl nastoupil již jako kolektiv v rámci ČSTV na soutěži, řízené Čs. golfovým svazem - na Ostravském turnaji. Od roku 1978 zúčastňují se pravidelně družstva mužů a žen golfového oddílu TJ Elán soutěží, organizovaných ČGS. Následující rok 1979 znamená další kvalitativní krok kupředu: naskytla se možnost úpravy treningového prostoru v parku městské čtvrti „Trnávka“ v blízkosti letiště. Tréningové hřiště poskytuje šest hracích drah, jejichž celková délka měří 4044 m a mistrovská norma („par“) je 66. Tréningový prostor není možno rozšířit - nicméně je skutečností, realitou, základnou, na níž lze budovat oddíl a v každém případě je úspěchem větším, než jaký kdy docílil nešťastný „GK Bratislava 1926“.

Když se v dalších letech alespoň poněkud zlepšilo materiálově-technické zabezpečení, byly dány předpoklady i ke zvyšování sportovní výkonnosti hráčů oddílu: mohli trénovat organizovaně a systematicky s použitím prvních metodických pomůcek, vydaných Čs. golfovým svazem. Číselné výsledky této prvotní fáze výkonnostního růstu bratislavských hráčů zůstávají zajisté v bezpečném odstupu od výkonů účastníků „Masters“ - ale oněch 105 úderů, jimiž v roce 1980 prolomil Miro Kaličiak bariéru „110“, lze bez nadsázky srovnat s výkonem starých Vikingů, kteří na dřevěných loďkách bez kompasu a buzoly dospěli od norských fjordů ke břehům Grónska.

A hned v dalším roce 1981 probil se "stovkou" Ing.J.Lupsina, když na velice náročném hřišti v ostravských Šilhéřovicích docílil skóre 99. Vynikajícího úspěchu dosáhla v soutěži mládeže ČSSR Andrea Lupsinová svým vítězstvím v kategorii od 12 do 14 let, oddílový rekord v drivingu dosáhl hranice 181 m, a vznikla oddílem organizovaná soutěž - „Bratislavský turnaj“ (3 x 18 jamek, na rány, jednotlivci). V té době již oddíl Elánu organizuje samostatně několik soutěží („Cenu Elánu“ - později: „Jarní Stableford“), oddílové přebory na rány a na jamky, a jeho členové se zúčastňují na velkých turnajích v Mariánských Lázních i Karlových Varech. Ze svrateckého hřiště si oddíl přináší první trofej: dobyla ji žena a byla to II.místo ve „Veletřním poháru“, které získala J.Boršincová.

Stupně vítězů a další čelná umístění na sebe nedala dlouho čekat: V roce 1982 vystupovali na stupínky J.Lupsina při Západočeském poháru (v příslušné kategorii), kde mj. sehrál jamku č. 9 na jediný úder, dále Ing.M.Kaličiak a Anna Lupsinová v soutěži „Zlatý bažant“, a konečně opět Anna Lupsinová v „Ostravském turnaji“. Jako nejlepší „hráči roku“ pro SSR byli vyhodnoceni:

1979: Ing.M.Kaličiak - Ing. Boršincová; 1980: Ing.J.Lupsina - M.Černá; 1981: Ing.J.Lupsina - M.Černá; 1982: Ing. J. Lupsina - Anna Lupsinová.

Oddíl Elánu je zdravě ambiciozní, a díky vytrvalosti svých představitelů i členů se již proklestil nejtěžšími začátky. Prokázal nespornou životaschopnost a získal první vavříny. Dokáže-li své úspěchy patřičně uplatnit a na své cestě vytrvat, je důvodná naděje, že mu nezůstane odepřeno uznání a možná i širší podpora: neboť golf není jen samoučelným odvětvím sportu či hrou, omezenou svým vlastním perimetrem, ale má svůj širší dosah, vazby i možnosti, které v prostředí, jemuž nechybí rozhled a velkorysost, mohou být využity k prospěchu dalekosáhlému.

Pokud se tedy poválečný golf na Slovensku zrodil doslova z ničeho, nabyl za velmi krátkou dobu hodnot úctyhodných; jestliže je historie této éry co do času krátká, lze si jen přát, aby budoucnost byla co nejdelší a co nejsvětlejší - ale aby v záři jejího (doufejme!) lesku nevybledla vzpomínka na průkopnické začátky prvních let a na romantické sny hrstky „*báječných mladých mužů na létajících strojích*“...

23. MEZINÁRODNÍ SPORTOVNÍ STYKY V OBDOBÍ LET 1950-1983

Mezinárodní sportovní styky čs. golfu, po II.světové válce nebyly časté; nebyly ani plánovitě řízeny vrcholnou sportovní organizací - s výjimkou zájezdu do Švýcarska v roce 1947; zpočátku se uskutečňovaly spíše živelně, v rámci oddílových styků.

Trvalejší charakter měla přátelská utkání s mezinárodními partnery, k nimž nastupovala kombinovaná družstva oddílů Slovan Karlovy Vary a Slovan Mariánské lázně (později: Golf M.Lázně). Slovan K.Vary vyvíjel v tom směru značnou iniciativu, a byl strůjcem prvního přátelského mezinárodního utkání s golfisty GC Helsinky (v roce 1964). Odveta byla uspořádána v roce 1965 ve Finsku. Dále, jako první z čs. oddílů, sehráli přátelská utkání v Hanau a v Hamburku (NSR). Mariánské Lázně vypravili své hráče rovněž do blízkého Hanau, s jehož golfovým klubem byly navázány styky téměř pravidelné, a dále na hřiště GC Waldkirchen, GC Schmidmühlen, GC Norimberk a GC Bamberg.

Pražský golfový oddíl TJ Slavia Praha, později Golf Praha, udržoval sportovní styky nepřetržitě od roku 1963 do roku 1977 s klubem Silver wings London. Kromě těchto kontaktů je možno uvést i utkání s GC Solitude Stuttgart-Leonsberg a později v Mönsheimu.

Zásadní změna v této praxi individuálních zájezdů (jejichž nedostatek centrálního řízení byl diktován skutečností, že Řídící komise golfu při ÚV ČSTV byla ustavena až v roce 1963) byl vstup čs. golfu do Evropské golfové asociace v roce 1968. Tato vrcholná organizace evropského golfu byla založena roku 1937 v Luxemburgu; Československo bylo jedním ze zakládajících členů. V roce 1940 bylo však naše členství „pozastaveno“- což byl delikátní diplomatický tah členů Asociace: Říšský svaz sportu totiž požadoval „*vyřazení a vyškrtnutí*“. Jakmile však náš golf získal řádnou organizační bázi v rámci ČSTV, byly dány podmínky k žádosti o plné obnovení členství v EGA. Po delším jednání dalo Mezinárodní oddělení ÚV ČSTV souhlas - a naši delegáti byli pozváni na Výroční členskou schůzi EGA. V říjnu 1968 se zasedání zúčastnili předseda čs. golfového svazu Miloslav Plodek a Hanuš Goldscheider; na návrh předsedy EGA, p.Geralda Micklema bylo Československo jednomyslně a za všeobecných ovací znovu přijato do svazku evropského golfu s plnými právy i povinnostmi.

Tímto aktem a členstvím v EGA bylo našim reprezentantům umožněno zúčastnit se všech soutěží EGA, tj. ME mužů a žen, ME juniorů a juniorek, jakož i všech mezinárodních mistrovství v členských státech. Vstup ČSSR do EGA rovněž umožnil čs. golfovému svazu uspořádat ME juniorů v Mariánských lázních roku 1979 (o němž píšeme ve stati o M.Lázních), které prokázalo všem členským státům, že ČSSR je schopna uspořádat i vrcholné soutěže a zajistit jejich dokonalý průběh. Sedmadvacetiletá nepřítomnost čs. zástupců na vrcholném fóru evropského golfu neubrala nikterak československému golfu na vážnosti: k oslavám 70 let golfu na území ČSSR přijali pozvání v létě 1974 zástupci jednotlivých národních golfových organizací v čele s místopředsedou EGA p.Aridem Wahlströmem s jeho chotí, a členem Technické komise EGA p.Frankem Penninkem, proslulým golfovým architektem. Ten pak využil své návštěvy v ČSSR k prohlídce hřišť v Karlových Varech, Mariánských Lázních, v Praze - Motole i v Líšnici. Jeho zevrubná zpráva pak poskytla našim dobrovolným pracovníkům cenné informace a podněty při výstavbě či dostavbě hřišť.

K setkání nejvyšších kapitánů evropského golfu došlo pak v roce 1979 v Mariánských Lázních u příležitosti XIX. MEJ, kdy se za předsednickými stoly sešli kromě představitelů ČSTV tyto osobnosti: prezident EGA p. Juan Antonio Andreu (Španělsko), místopředseda EGA p. Arid Wahlström s chotí (Švédsko), předseda technická komise pro amatéry p.Willem J.H.Snouk-Hongronje s chotí (Nizozemí), čestný sekretář technické komise p.Jean-Louis Dupont (Francie) a p.Hofstater, člen TK EGA (Švýcarsko). Zdařilý průběh

XIX. MEJ 1979 v Mariánských Lázních a skvělá organizační práce Čs. golfového svazu ještě zvýšila prestiž ČSSR v Evropské golfové asociaci; mnohá vítězství čs. „golfové diplomacie“ by neměla být zapomenuta, ale naopak, měla by být s uznáním připsána k dobru jejich strůjcům, neboť - přestože čs. delegáti vystupují na tomto fóru jako mluvčí ČSTV resp. Čs. golfového svazu, nelze opomenout ani osobní zásluhy pracovníka ČGS Hanuše Goldscheidera a jiných, kteří uvedli čs. golf na tuto scénu, které bystrá kritičnost není cizí: pro ČSSR zde bylo docíleno mnoho politických úspěchů.

Z podkladů ČGS sestavme nyní chronologickou tabulku naší účasti na vrcholných evropských a světových soutěžích:

Mezinárodní mistrovství Švédska:

1974 - Göteborg - muži: Ing.A.Kopta, Jiří Kunšta, Jiří Dvořák, Jaromír Fuchs, Kapitán: M.Plodek; ženy: L.Křenková (9.místo); na hřišti Gulbringa.

1974 - Malmö Open: Jiří Dvořák (3.místo), Jan Kunšta, Jiří Kunšta (7.místo), M.Brtek, kapitán: H.Goldscheider.

1979 - muži - Falsterbrö: P.Fulín, Jiří a Jan Kunštovi, Jiří Dvořák. Kapitán: J.Fulín

ženy - Ljunghusen: H.Chrástková, Böhmová

1981 - Karlsham: Jan a Jiří Kunštovi, Pavel Pulín. Kapitán: H.Goldscheider.

Mezinárodní mistrovství Belgie:

1973 - Knocke-le-Zout: Jiří Kunšta (3.místo), Jan Kunšta, J. Fuchs, Jiří Dvořák.

ženy: L.Křenková (3.místo), H.Chrástková. Kapitán: H.Goldscheider.

Mezinárodní mistrovství Švýcarska:

1976 - Jiří Dvořák, Jiří Kunšta, Jan Kunšta, Mir.Němec, Jan Dvořák; L.Křenková. Kapitáni: I.Rais, K.Horáček.

Mezinárodní mistrovství Francie:

1969 - St.Nom la Bretsche: Jan a Jiří Kunštové, J.Dvořák.

1979 - St.Germaine en Laye: Zitterbart, Svěntek, Blažek, Novotný, Ordnung, Syřiště. Kapitán: H.Goldscheider.

Mezinárodní mistrovství Rakouska:

1974 - Seefeld: Hanek, Kopta, Jiří Dvořák, Jiří Kunšta, L.Křenková.

1977 - Dellach: Jiří a Jan Kunštovi, Jiří Dvořák; L.Křenková, Nechanická. Kapitán: I. Rais.

1978 - Ensensfeld: J.Dvořák, Zitterbart, J.Kunšta, V.Lébl; L.Křenková, Böhmová. Kapitán: I.Rais.

1979 - Murhof: Jiří a Jan Kunštovi, Jiří Dvořák (3.místo), Pavel Fulín; L.Křenková (2.místo), Böhmová. Kapitán: I.Rais.

1981 - Seefeld: Jiří Kunšta, Jiří Dvořák, M.Brtek, Ing.A.Kopta, P.Fulín; L.Křenková. Kapitán: I. Rais.

1982 - Vídeň: Jiří a Jan Kunštovi, Jiří Dvořák, Hanek, P.Fulín; Amara Robetínová. Kapitán: I.Rais.

1983 - Murhof: Hanek, M.Brtek, Kříž, M.Hěmec, J.Juhaniak, P.Fulín. Kapitán: I.Rais.

Mezinárodní mistrovství SFR Jugoslávie:

1977 - Bled: Ing.A.Kopta (1.místo); Böhmová (1.místo).

1978 - Bled: Peterka (4.místo); Böhmová (1.místo).

Volvo Open:

1973 - Stockholm: Jan Kunšta - Jiří Dvořák.

Fiat Trophy:

1979 - Torino Roveri GC: Ing.Kopta, Jiří Dvořák, Křenková, Böhmová. Kapitán: I.Rais

1980 - Torino Roveri GC: Jiří a Jan Kunštovi, A.Robětíhová, Keplová.

V rámci plánovaných MSS se uskutečnily tyto akce:

Mistrovství světa jednotlivců a dvojic - WORLD CUP:

1965 - Madrid: Jiří Dvořák, Miloslav Plodek (1.amatérské družstvo).

1966 - Tokio: Jiří Dvořák (3.amatér), Jan Kunšta (5.amatér).

1967 - Mexico City: Jiří Dvořák (3.amatér), Jan Kunšta (5.amatér).
 1968 - Řím: Jiří Dvořák (5.amatér), Jan Kunšta (7.amatér); Kapitán: Ing.L.Braxler.
 Doprovodná skupina 42 čs.golfistů pod vedením M.Plodka a H.Goldscheidera.
 1969 - Singapur: J.Dvořák (5.amatér), Jan Kunšta (7.amatér).
 1971 - Palm Beach: Jan Kunšta (8.amatér), J.Dvořák (7.amatér).
 1977 - Manila: Jiří dvořák, Jiří Kunšta (5.amatérské družstvo).

Pohár Mistrů evropských zemí:

1969 - Cannes: M.Plodek, Jan Kunšta. Kapitán: H.Goldscheider.
 1970 - Cannes: Jan Kunšta, Jiří Dvořák. J.Kunšta (4.místo), celkově: 4.místo. Kapitán: H.Goldscheider.
 1971 - Cannes: Jiří Dvořák, Jan Kunšta. Kapitán: Dr.Krčma.
 1977 - Belgie-Tervueren, CAS Trophy: Jan Kunšta, Jiří Dvořák, kapitán: Nechanický.
 1978 - Francie-GC Deauville, CAS Trophy: Družstvo Slavia VŠ - M.Němec, Jiří Dohnal, Karel Čechovský.

Mistrovství Evropy - muži:

1969 - Hamburg-Falkenstein: Jiří a Jaroslav Dvořákovi, Lad.Bartůněk, Jiří a Jan Kunštovi, Jan Dvořák.
 Kapitán: H.Goldscheider.
 1971 - Lausanne: Jiří a Jan Dvořákovi, Jiří a Jan Kunštovi, Ing.Kopta, Jaromír Fuchs. Kapitán:
 H.Goldscheider.
 1979 - Esbjerg (Dánsko): Jiří Dvořák, Jiří a Jan Kunštovi, Ing.A.Kopta, Miroslav Němec. Kapitán:
 K.Horáček.

Mistrovství Evropy - ženy:

1969 - Tyllisand (Švédsko): Z.Fulínová, Kropáčová, Soukalová.
 Hrající kapitán: H.Chrástková.

ME Juniorů:

1971 - Luxemburg: Pavel Fulín, Karel Čechoveký, V.Brtek, V.Kříž, Robert Tscherpel.
 1979 - Mariánské Lázně: Blažek, Zitterbart, Novotný, Svěntek, Ordnung, Syřiště. Kapitán: Dr.Ordnung.

Senioři - Broadmoor, Col., USA:

1968 - Dr.Krčma, Jiří Trnka (kapitán).
 1969 - J.Trnka.
 1971 - Dr.Bartůněk, A.Kunšta, V.Holan, Jiří Trnka (kapitán)
 1972 - V.Holan, L.Habart, Bohumil Vokoun, kapitán Jaroslav Fulín.

Mezinárodní přátelská utkání:

1969 - Luxemburg: Plodek, Trnka, Goldscheider, Kunšta Jan a Jiří, Jiří a Jan Dvořákovi, B.Landa, J.Fuchs;
 H.Chrástková, Fulínová.
 - Paříž-St.Cloud: Plodek, Trnka, Goldscheider, Jiří a Jan Dvořákovi, Jaroslav Dvořák, Bartůněk, B.Landa,
 J.Fuchs; L.Křenková, Hana Chrástková.
 - Mariánské Lázně: ČSSR-Francie.
 1970 - Arcachon (Francie): ČSSR-Francie.
 1972 - Nivelle (Francie): ČSSR-Francie;
 - Madrid-Puerta de Hierro: Účast na soutěži před MS: M.Plodek, J.Trnka, H.Goldscheider, Jiří a Jan
 Dvořákovi, Jiří a Jan Kunštovi, Jaromír Fuchs, L.Bartůněk, Pinkas, Jaroslav Dvořák.
 1973 - Racing Club de France: Trojutkáni ČSSR-Maroko-Francie;
 - Le Zout (Belgie): Belgie-ČSSR.
 1974 - Paříž-St.Cloud (Francie): Trojutkáni ČSSR-Maroko-Francie;
 - Mariánské Lázně a Karlovy Vary: ČSSR-Belgie.
 1975 - Mariánské Lázně: Trojutkáni ČSSR-Maroko-Francie

24. VRCHOLOVÉ ORGÁNY GOLFU NA ÚZEMÍ ČSSR:

(Golfový svaz ČSR - Svaz gol fu v Čechách a na Moravě - Čs.golfový svaz - Sekce gol fu - Řídící komise gol fu - Čs.golfový svaz)

Ačkoliv bylo pátráno velmi pečlivě po dokumentech činnosti prvního *Golfového svazu ČSR*, nebyly objeveny materiály téměř žádné. Jen drobné noticky ve starých golfových časopisech uvádějí data jeho zasedání (pokud se vůbec zabývají podrobnostmi), jinak čteme jen o faktu konané schůze s doprovodem fotografie. Těžko, přetěžko dešifrovat skutečnosti ze střípků, přes něž přešlo těžkým krokem pět deseti-letí.

Z prvního vrcholového orgánu čs. golfu je však známo přesné datum ustavení i místo konání: Bylo to dne 24.11.1931 ve společenských místnostech Autoklubu RČS v dnešní Opletalově třídě. Předsedou byl zvolen František Ringhoffer st. (průmyslník, který vlastnil malé soukromé hřiště ve volešovicích u Kamenice). Místopředsedou byl zvolen Ing.Jaroslav Jahn, jenž byl ve svém mládí jedním z průkopníků Českého lyžařského sportu - a dalšími členy byli Imrich Winter, ředitel lázní Piešťany, H. Hennig z GC Piešťany, Dr.Karel Rössler (bývalý tenista a činovník tenisového svazu), dr.Ferdinand Tonder (otec budoucího mistra v golfu H.Tondera) z GC Praha a Adolf Hoffmeister, spisovatel a výtvarník z GK Líšnice. Oproti dnešní svazové práci byla tehdejší činnost GS ČSR pravou selankou: golfový sport byl omezen na několik málo svých center, každý znal každého a příležitosti ke hře bylo více, než zájemců o ni. Nicméně i tak zahájil GS ČSR činnost organizováním celostátních soutěží jednotlivců, a to Amatérského mistrovství ČSR v roce 1932, jehož dějiště bylo hřiště GC Praha v Motole, aby hned v příštím roce rozšířil špičkovou soutěž o „Dámské“ mistrovství, jemuž poskytly rámec Piešťany. K organizaci soutěže družstev nedošlo, týmy se utkávaly při jednotlivých meziklubových setkáních.

Vzhledem k tomu, že nebyly nikde nalezeny či objeveny zmínky o jakýchkoliv rušných událostech kolem GS ČSR, je možno mít za to, že se jeho činnost pohybovala více méně v mezích poklidu. Pravidelně byla pořádána mistrovství, pravidelně byla přijímána hlášení nebo zprávy jednotlivých klubů, jednou ročně byl uspořádán bál, dnešní dobrovolný pracovník může jen nevěřičně pokyvovat hlavou.

Změnu přinesl až rok 1937, kdy v Luxemburgu byla založena Evropská golfová asociace - a GS ČSR byl pozván k slavnostnímu aktu. Jako delegáti byli vysláni Ing.J.Jahn a Dr.Ferdinand Tonder; Československo bylo nejen přijato, ale stalo se i členem zakládajícím, což mělo zvláštní význam v letech pozdějších: tak například v roce 1939, kdy „Sportverband“ III. říše autoritativně požadoval „*vytlačení a vyškrcnutí neexistujícího Československa z EGA*“, bylo jeho členství toliko „pozastaveno“, aby o tři desetiletí později - v roce 1968 - bylo na základě žádosti v plné šíři a za ovací opět obnoveno.

Golfový svaz ČSR mohl jako člen EGA po roce 1937 pořádat i Mezinárodní a Otevřené mistrovství, což také s úspěchem činil a během roku 1938 projevil v tom směru značnou aktivitu a velmi dobrou organizační schopnost. Vrcholné golfové události kritického roku 1938 jsou popsány ve statích o Karlových Varech a Mariánských Lázních a je patrné, že nešlo jen o stránku sportovní. V té době čelil GS ČSR velmi těžké situaci a z výpovědí hodnověrných svědků vyplývá, že se tak dělo s uznáníhodnou důstojností.

Okupace v roce 1939 pochopitelně zasáhla i na tomto poli s drsností sobě vlastní - a GS ČSR se změnil rozsahem činnosti, počtem svých členu i významově v pouhý „Golfový Svaz Čech a Moravy“. I za těchto minimálních možností však byla organizována mistrovství jednotlivců (viz přehlednou tabulku) a v roce 1940 vznikl z popudu svazu „Ringhofferův pohár“, soutěž tehdy existujících klubů (GC Praha, GC Brno, GK Třemšín a GK Líšnice), v němž vytvářela klubová družstva čtyři dvouhry a dvě čtyřhry; vznikala tak poznenáhlu zárodek budoucího celostátního přeboru družstev.

Ani z let válečných není materiál, který by objasnil tak mnohé, jako například osobní sestavení svazu v těchto letech. Z vyprávění víme, že počátkem roku 1942 se stal členem i Artur Štika z GK Třemšín, jenž však byl v roce 1943 zatčen a vězněn do konce války. Avšak i jeho krátký výkon funkce měl svůj význam, neboť právě Artur Štika (bývalý vynikající veslař-skiffař) se stal po osvobození významnou

postavu Svazu. Některé dílčí drobnosti, získané ústními informacemi, neuvádíme: Nebylo možno je ověřit a pro celkovou historii nemají význam.

Víme jen, že v druhé polovině roku 1944 ustala činnost GS ČM, asi ve stejné době, kdy došlo k uzavěře hřiště v Klánovicích. Oficiálně svaz rozpuštěn nebyl - administrativně se na něj jaksi zapomělo - a v té době bylo někdy radno „příliš se nepřipomínat“. V řadách golfistů bylo příliš mnoho zatčených i popravených a sport nepožíval u značně znervózněných „říšských míst“ důvěry ani náklonnosti; celkem vzato - právem. Jak píšeme ve statí o brněnském golfu, náš golf se v sychravém podzimu 1944 musel stáhnout do svých posledních pozic: Líšnický vystrkov a sklepení v Brně byla místa, pro jeho tehdejší pozici charakteristická.

Avšak sémě bylo zaseto, setba čekala na vzkříšení i pod sněhen zimních měsíců 1944-45. Pak přišlo jaro - jaro květů, života i obnovených nadějí. S podobnou rychlostí, s jakou bylo v prvních mírových měsících upraveno klánovické hřiště, obnovil svou činnost i golfový svaz. Jeho hybnou silou byl Artur Štika, v oněch dobách ještě reprezentant dělného a progresivního prostředí ČGK-Třemšín, který ve funkci tajemníka klánovického GC Praha zaujímal přirozeně klíčovou pozici v čs. golfu. Svaz navázal válkou zpřetrhané kontakty s Evropskou golfovou asociací, v níž byl jako dávný člen srdečně uvítán, a vešel znovu ve styk s národními golfovými svazy, především se švýcarským a švédským. Díky tomu mohl se uskutečnit i první poválečný zájezd čs. národního družstva do Švýcarska v roce 1947 a další zájezdy byly připravovány.

Svaz organizoval i první poválečné mistrovství ČSR jednotlivců a chystal se k rozpisu celostátního mistrovství družstev, které klíčilo po organizační stránce již za války, avšak horký rok 1947 se svým pověstným suchem, zásobovacími potížemi a houstnoucím napětím v celém státě neposkytoval živnou půdu pro podobné projekty: pozornost všech byla zaměřena zcela jiným směrem - k záležitosti nejpodstatnější: jaká bude příští orientace celého státu, jakému směru dá svůj hlas sám lid.

Za této situace neposloužilo bohužel ani pozici čs. golfu, ani jeho blízké budoucnosti, že pokroková tradice Českého GK Třemšín v té době již ztrácela na průbojnosti a poznenáhla přestávala být silou nosnou; konzervativní bariéra klánovického prostředí ji otupila a Svaz se stal spíše poziční rezervací klánovického klimatu, než vrcholnou organizací čs. golfu, schopnou a povolnou vést náš sport ve chvílích rozhodujících. Jako celek tehdejší Svaz ve zkoušce státnické neobstál, přes usilovné snahy jednotlivců. V první fázi sjednocování čs. tělovýchovy a sportu v letech 1948-49 se sice včlenil do schématu DSO, a z tohoto titulu ještě řídil Mistrovství ČSR v roce 1949 a 1950, jejichž dějištěm byly Mariánské Lázně, avšak rokem 1952, téměř současně s hřištěm v Klánovicích, skončil i on svou existenci - odklizen tiše, avšak rozhodně - jako cosi, co v rozhodující hodině ztratilo své opodstatnění.

Golf se ocitl v naprosté izolaci, bez vrcholného či řídicího orgánu, zcela mimo nový, mohutný a životodárný proud, na němž se nesla již organicky sjednocená čs. tělovýchova v letech padesátých. Jednotlivé kluby se začlenily - pokud našly přijetí - do místních tělovýchovných organizací, a vyvíjely se osobitně, odtrženě, odkázány více méně jen na sebe a na vlastní síly, kterých bylo poskrovnu. Toto dlouhé období, v němž stála jednotlivá centra čs. golfu osamoceně a mimo jakýkoliv organizující a inspirující vliv, jakož i mimo možnost jakékoliv podpory, poznamenalo těžce náš sport, v němž pak prvky partikularismu úporně přetrvávaly ještě v době, kdy mu bylo již umožněno včlenit se alespoň okrajově do systematiky ČSTV.

Ze středisek, na nichž se mohl golf tehdy rozvíjet, zbývaly ostatně (kromě netřesky porostlé, času vzdorující Líšnice) již jen Mariánské Lázně jako poslední oáza, schopná svou rozsáhlostí přijímat prakticky celou tehdejší golfovou obec - neboť na karlovarském hřišti byl zatím dnem a nocí vykopáván janovec. Každým rokem vznikala v Mariánských Lázních Soutěžní výbor, který organizoval „Mistrovství“ - neoficiální vrcholnou soutěž jednotlivců. Funkce v něm zastávali především Mariánskolázeňští, kteří tak rychle nabývali organizačních zkušeností, ale i hráči z Prahy a první golfovní průkopníci z Karlových varů. Budiž řečeno s uznáním i povděkem, že tento Soutěžní výbor vykonával svou povinnost velmi dobře, a hráči, kteří přicházeli ze všech koutů českých zemí, se vcelku ukázněně podrobovali jeho dispozicím:

společná starost o příští osudy golfu spojovala všechny. Bez rozpisů a složité administrativy byly soutěže hladce odstartovány a probíhaly až do závěru a rozdělení cen regulérně, disciplinovaně, v dobré náladě. Sportovně-technické výsledky nezaostávaly, ku podivu, příliš výrazně za dnešními - ačkoliv se hrálo s míči, které stářím a ustavičným zraňováním ztratily již téměř veškerou svou pružnost.

Soutěžní výbor, suplující v té době vrcholnou organizační složku čs. golfu, však fungoval toliko v letních měsících, v červenci a v srpnu. Pak se golfová obec opět rozešla, rozpadla do izolovaných skupinek - se zajímavou nadějí na shledání v příštím červenci. Teprve rokem 1958 svítla první naděje: tehdejšímu hráči č.1 a mnohonásobnému vítězi Mistrovství, Miroslavu Vostárkovi se podařilo (díky porozumění předsedy TJ Tatran Pozemní stavby Praha, s.Kocourovi) ustavit při této jednotě golfový oddíl, do jehož čela byl zvolen zanícený, ale bohužel již stárnoucí Artur Štika. Zhruba o měsíc později vznikl golfový oddíl při TJ Dynamo Slavia, jehož vedení se ujal zkušený funkcionář z jiných sportů, Ing.Lubor Draxler. Mezitím se již zkonstituovaly golfové oddíly v Mariánských Lázních a Karlových Varech v rámci okresních resp. městských výborů ČSTV. Koncem října 1958 ustavil se golfový oddíl při TJ Slavoj Podniky zahraničního obchodu, v jehož čele stála Eva Váňová, bývalá čs. reprezentantka ve stolním tenisu. Těchto několik oddílů již vytvořilo jakousi základnu pro možnost budoucího vytvoření řídicího orgánu i zapojení golfu na vyšší složku ČSTV.

Je s podivem, že tyto snahy se nesetkaly s obecným souhlasem v řadách tehdejších golfistů; mnozí si časem zvykli na stav roztržitého, neorganizovanosti a izolovanosti, který byl živnou půdou pro vznik „teorií“ o naprosté svébytnosti golfového sportu, nesnášejícího jakékoliv podřízení jednotnému organizačnímu řádu. Naprosto nechtěli pochopit, že zdánlivě příjemná, ležérní atmosféra „počínej si, jak se ti zlíbí“, nemá perspektivu a je pro čs. golf nebezpečím vpravdě smrtelným. Žijíce jaksí mimo čas a prostor neviděli, že organizační principy, stanovy a ideová platforma ČSTV se zatím již pevně vžily ve všech odvětvích tělesné výchovy a sportu, která prožívala nikdy nebyvalý rozvoj a vzrůst, a že obě složky - organizační i výchovná - jsou již od průběžné praxe čs. sportovního dění naprosto neodmyslitelné. Tak vznikaly v létě roku 1959 pokusy o vytvoření „bloku pražských oddílů“, které by společným postupem čelily vzrůstajícímu vlivu oddílů západočeských. Na schůzce těchto pražských oddílů, svolané A.Štikou do společenských místností n.p. Pozemní stavby v červnu roku 1959, byly však tyto tendence odmítnuty s nekompromisní rázností, která už předznamenala počátky názorových střetů o novou orientaci čs. golfu v rámci ČSTV.

V září téhož roku zaznamenalo úsilí, vyvíjené progresivními představiteli nově vzniklých oddílů, první velký úspěch: byla ustavena první *Sekce gol fu* při MěstV ČSTV Karlovy Vary. Nemalý podíl na tomto vítězství měl zemřelý Václav Soukal, sportovec tělem a duší, dlouholetý funkcionář tělovýchovného hnutí a jeden z pionýrů karlovarského golfu, jakož i další Karlovarští, k nimž je nutno přiřadit pražského hráče Karla Hynka. Nebylo mnoho času na dlouhé přípravy a formality: zárodek budoucího střešového orgánu byl Karlem Hynkem svolán na palouk před karlovarskou chatou vaška Soukala, rozdělil si funkce (přičemž předsednictví převzal Robert Robětín, bývalý obránce I.ČLTK a reprezentant v ledním hokeji, sportovně-technický referát Václav Soukal, organizační Eva Váňová a další funkce, v nichž každý dělal všechno, Marie Hynková, JUDr.Jaroslav Dvořák a Karel Hynek), a počal se rozhlížet po dalších funkcionářích. Situace nebyla růžová: dlouholetá izolace golfu od organizačních center ČSTV způsobila, že v řadách golfistů bylo obtížné nalézt spolupracovníky, jimž by každodenní práce a rutinní povinnosti ČSTV byly zběžné, a kteří by se v organizačních schématech pohybovali pružně a operativně. Postupně se hlásili noví funkcionáři, ale brzy zase odpadali, jakmile zjistili, že činnost dobrovolného pracovníka ČSTV vyžaduje takřka denní plnění povinností, striktní zachovávání řádů a termínů, finančních předpisů, metodických pokynů, jakož i jiných a jiných úkolů, kterých si naše tělovýchovné hnutí nabíralo stále více a více.

Nicméně zastal rok 1960 nově ustavenou sekcí v plné aktivitě a při vzorovém plnění úkolů: k zahájení sezony byla dne 9. května uspořádána první „Soutěž vítězství“ v Mariánských Lázních, u jejíhož startu se spontánně sešli téměř všichni čs. golfisté; po letech mohl být konečně rozepsán řádný celostátní přebor

jednotlivců - a zejména bylo možno uskutečnit dávný záměr: zorganizovat Celostátní přebor družstev ČSSR, jehož první ročník je možno datovat oním rokem 1960.

Do golfu vtrhla - díky Sekci - vlna opatření nových a nezvyklých: hráči musili být vybaveni řádnými a platnými průkazy ČSTV včetně vylepených příspěvkových známek, musili se podrobit předepsané lékařské prohlídce, musili projít řádnou registrací a k utkání nastupovali po prezentaci průkazek, registraček a předpisově vyplněných soupisek. To všechno byly záležitosti v jiných sportech dávno vžitě a zaběhnuté, nad nimiž se nikdo nepozastavoval; v golfu ovšem znamenaly naprosté novum, pocitované jako nepatřičná byrokracie, a Sekce i její členové se ocitli v nezáviděníhodné situaci nositelů těchto nepříjemných novinek. Vznikající rozepře nabyly někdy značně ostrých forem; nešlo však jen o precizní vyplňování písemností - v sázce byla celková orientace a v pozadí stála otázka zásadní: názorový rozdíl mezi stoupcem starého a nového pojetí československého golfu.

Jedním z rozhodujících okamžiků bylo zahájení prvních řádných Přeborů ČSSR jednotlivců v červenci 1960, které byly pořádány v Mariánských Lázních. Hráči oddílu TJ Tatran Praha, většinou mladí, výborní hráči z generace "Klánovických kluků" nastoupili, aniž mohli předložit platné registrační karty. Jejich vedoucí, předseda oddílu A.Štika (jehož zásluhy v minulosti byly nesporné) odmítl registrační postup z důvodů, které blíže neozřejmí. Sekce nemohla rozhodnout jinak, než hráče Tatranu k přeborům nepřipustit, čímž sportovní hodnota přeborů silně klesla a sympatičtí chlápci z Tatranu smutně balili zavazadla. Na hlavy funkcionářů Sekce se pochopitelně snesla bouře nevole, a leckterá animozita přetrvávala ještě po mnohá leta. Avšak Sekce z těchto střetů vyšla nakonec vítězně a její autorita byla upevněna.

Během roku převzal po R.Robětínovi (který i nadále neúnavně stříhal hrací pole karlovarského hřiště) předsednictví Sekce Václav Soukal, a ostatní připravovali činnost pro další období. Rok 1961 proběhl o něco klidněji, i když pracovníci Sekce musili ke všem svým povinnostem ještě organizovat dopravu hráčů k jednotlivým kolům Ligy a k oficiálním soutěžím v trojúhelníku Praha - Karlovy Vary - Mariánské Lázně, a to dopravními prostředky ČSAD, včetně finančního rozúčtování, dokladování a vymáhání nedoplatků. Byla vypracována a vydána první poválečná Pravidla golfu, vypracován Soutěžní řád, přepracován systém vyrovnání a udělování výkonnostních tříd; současně pracovali funkcionáři Sekce ve svých oddílech i mateřských TJ, přejímající úkoly většinou nejobtížnější a nejméně populární, a navíc odpracovávali desítky a stovky brigádnických hodin ročně, neboť bylo třeba pozitivních příkladů. Ohlédneme-li se v dnešních dnech zpět, užaseme, co všechno tato hrstka entuziastů dokázala v pomyslně krátké době: golf se rychle rozmáhal organizačně a díky náročnému Přeboru družstev ČSSR, jehož termíny prakticky obepínaly celou sezónu, rostla takřka před očima i jeho sportovně-technická úroveň.

Na podzim roku 1962 došlo k nečekanému zvratu: orgány ČSTV na úrovni okresních výborů a městských výborů byly zrušeny. Sekce při MěV ČSTV v Karlových Varech tím ztratila svou základnu, a Krajský výbor ČSTV v Plzni jakožto sukcesor agendy OV a MěV ČSTV odmítl golf jako celek převzít. Namáhavě vybudované dílo leželo opět v troskách - k nemalé a škodolibé radosti těch, kterým nastalé vakuum dávalo dobrou naději k návratu do „starých zlatých golfových časů“. Že by tím bývalo s největší pravděpodobností bylo golfu odzvoněno, nebrali jaksí na vědomí.

Do dalšího boje za uznání a organizační začlenění golfu však vykročili dosud ještě neopotřebovaní funkcionáři oddílu TJ Dynamo Slavia Praha - Ing.Lubor Draxler a Miloslav Plodek, který do tohoto oddílu přestoupil z TJ Tatran Praha. Bezpočtem jednání, kterých se kromě ostatních členů Sekce zúčastnil velmi aktivně i Dr.František Krčma, usilovali o zřízení vrcholového orgánu golfu v Praze. Jednání se nekonečně vlekla, a celá jarní sezona 1963 byla poznamenána napětím a nervozitou, leckde i roztrpčenou pasivitou; zklamání, způsobené postojem KV ČSTV v Plzni v roce 1962, bylo hořké a nezasloužené.

Názorový střet vyvstal v létě 1963 opět v plné síle. Vrcholu dosáhl při jednom ze společných zájezdů na kolo Celostátních přeborů družstev, kdy při návratu z Mariánských Lázní do Prahy se napětí, umocněné ještě uzavřeným prostorem autobusu, vybíjelo vzájemným svárem až do cílové zastávky na Náměstí Republiky v Praze. Zdálo se, že opětný rozpad je nevyhnutelný, když tu v časném podzimu 1963 oznámil Míla Plodek všem golfistům radostnou zprávu, že ÚV ČSTV povolil ustavení vrcholového orgánu golfu při ÚV - a to

Řídící komisi golfu. Předsedou byl po zásluze zvolen Miloslav Plodek, místopředsedou Ing. Lubor Draxler, organizačním pracovníkem Ivan Vávra, předsedou STK Bohumil Vokoun, a o další funkce se rozdělili dr. František Krčma, Václav Soukal, MUDr. Jan Klement, Miroslav Chlapec a Ing. Jiří David. Řídící komise golfu mohla navázat na základy, vybudované Sekcí, a měla nyní již stabilní základnu v samém epicentru čs. tělesné výchovy: konečně mohl golf vkročit předními dveřmi do tak řečeného „baráku“ - do budovy ÚV ČSTV v Praze, Na Poříčí 12.

Svízelná etapa byla překonána, golf byl vzat opět oficiálně na vědomí, oddíly mohly (při patřičné skromnosti) nárokovat neveliké rozpočty na svou činnost od mateřských TJ, provozovatelé hřišť mohli pojmout náklady na údržbu do svých rozpisů s větším a průkaznějším odůvodněním, vrcholné soutěže mohly být nazývány Celostátními přebory ČSSR a vrcholný orgán čs. golfu měl k dispozici autoritu, krytou ÚV ČSTV, něco prostředků na krytí nezbytných výloh a v neposlední řadě i gumové razítko se slovy „*Řídící komise golfu ÚV ČSTV*“.

Po dramatickém období přišla řada let soustavné, denní práce. Soutěže probíhaly organizovaně a při zachování řádů, zahraniční zájezdy ztratily prvky živelnosti, organizační zásady i výchovné intence ČSTV se staly denním chlebem. Oddíly spolupracovaly, Řídící komise byla platformou pro fundovanou a pozitivní výměnu názorů i zkušeností, novou kvalitu získávala i práce v jednotlivých oddílech - k nemalé radosti i úlevě mateřských TJ.

Nelze ovšem zamlčet skutečnost, že snaha o principiální zachování řádů vyústila v některých případech v ne zcela citlivou prováděcí praxi. Stávalo se to zejména při projednávání přestupů jednotlivých hráčů z oddílu do oddílu, stávalo se to i v řešení některých sporných případů, kdy pravidla golfové hry nebylo možno jednoznačně uvést v soulad se Stanovami ČSTV. Při Řídící komisi golfu se zprvu nenápadně, v letech 1966-67 již nápadněji seskupila jakási neustavená „kabala“ výkladců stanov ČSTV, řádů a pravidel golfu, která podlehl pokusům k občasnému využití počáteční nezkušenosti oddílových funkcionářů a sílu autority zaměňovala v siláctví. Nelze soudit, ani odsuzovat jednostranně a bez přihlídnutí k okolnostem: golf se stále ještě „zapracovával“, byl stále ještě a zdůrazněně „*sportem nepreferovaným a neolympijským*“, ve veřejnosti a i na místech ČSTV přežívaly mnohé, zcela již neodůvodněné předsudky; atmosféra v golfu ještě nebyla zcela prosta dřívější nervozity a emotivnosti. Prostředí toho druhu je však živnou půdou pro tendence zaměňovat autoritu v autoritářství, které podle trefného výroku předčasně zemřelého předsedy ŘK golfu Míly Plodka „*necítelně zašlapává vlastní setbu*“.

Před výroční konferencí ŘK golfu v březnu roku 1967 (tehdy se konaly VK každým rokem) se sešli zástupci téměř všech čs. golfových oddílů, aby nastalou situací prodiskutovali a shodli se v základních prvcích řešení; stalo se tak v atelieru výtvarníka Jiřího Trnky, kapitána družstva TJ Tatran Praha, který svým taktem a uměním jednat s lidmi přispěl k tomu, že diskuze byla vedena v poloze věcné, bez prvků vzrušení - a shoda byla naprostá.

Příštího dne, 17. března 1967, konala se výroční konference v sále Studijního a typizačního ústavu stavebnictví v Perlové ulici v Praze za plné účasti všech delegátů. Po referátech členů předsednictva se ihned ozvaly diskuzní příspěvky, z nichž byla jednoznačně patrna spontánní vůle po změně klimatu ve vedoucím a vrcholném orgánu čs. golfu. Argumenty delegátů byly tak průkazné, tak nevývratné, že hlasování proběhlo zcela jednomyslně: navrhovaná kandidátka neprošla. Dosavadní předseda ŘK Miloslav Plodek získal znovu plnou důvěru a byl konferencí ve své funkci potvrzen pro další období, avšak místopředsedou se stal Jan Šperl z Mariánských Lázní. Ostatní funkce nezaznamenaly větších změn v obsazení.

Toto „provětrání vzduchu“ je možno považovat i s odstupem let za chvíli ne právě radostnou v životním běhu našeho golfu, avšak nová stabilizace a s ní spojené názorové sjednocení dalo dobrý základ k tomu, že v kritickém období let 1968-69 nedošlo v našem sportu k ničemu, co by jeho pověst jakkoliv poškodilo. I nástup do sedmdesátých let, politicky již uklidněnějších, probíhal ve znamení zkušené práce vrcholného orgánu golfu (přestože ani tehdy ještě nebylo nebe bez mráčku), avšak lze právem říci, že období předsednictví Miloslava Plodka položilo velmi solidní základ k přechodu na vyšší kvalitu

vrcholového orgánu čs. golfu - k ustavení čs. golfového svazu. Při zpětném pohledu na práci a zásluhy Miloslava Plodka o čs. golf lze sotva najít vhodná slova, postihující všechno pozitivní, jehož byl strůjcem, a jeho jméno je od moderní historie Československého golfu neodmyslitelné.

V údobí po roce 1967 bylo předsednictvo ŘKG rozšířeno - a to spíše z důvodů praktické potřeby než z příčin „přesunu křesel“. Došlo i ke změnám ve funkcích: ze zdravotních důvodů odstoupil Václav Soukal. Organizační referát převzal po I.Vávrovi (jenž byl zvolen předsedou TJ Slavoj Praha) H.Goldscheider, metodickou práci MUDr.I.Balcar, a v dalších funkcích pracovali Ing.Prokop Sedlák a Jaroslav Fulín jako noví členové vrcholového orgánu golfu. J.Fulínovi připadl úkol z nejsvízelnějších: stal se hospodářem ŘKG a později ČGS, aby - obrazně řečeno - řešil problém, jak nakrmit čtyřiceti rybky zástupy hladových; útěchou mu snad byly golfové úspěchy vlastní a později i úspěchy členů jeho rodiny.

Rokem 1968 došlo k obnovení členství v Evropské golfové asociaci, jak je vylíčeno ve statí o zahraničních sportovních stycích. Vstup do EGA neznamenal ovšem jen společenské „otevření dveří“: druhou stránkou věci bylo převzetí mnohých závazných povinností. Orgány EGA při všech sympatiích k pionýrskému espritu čs. golfu nemohly pochopitelně slevit ani dost málo z kritérií, platných pro všechny členy. Z těchto i dalších důvodů bylo nutno pozici vrcholového orgánu čs. golfu posílit: bylo např. obtížné vysvětlovat neustále zahraničním partnerům, zvyklým už jednat prostřednictvím mezinárodního oddělení ÚV ČSTV s představiteli jednotlivých svazů, proč jediný golf doposud statut svazu nemá.

A tak roku 1969 dochází k naplnění dávných tužeb všech čs. golfistů a k docílení toho, oč po posledních dvacet let tolik usilovali: byl ustaven *Československý golfový svaz* při ÚV ČSTV. Radost z docíleného úspěchu nebyla projevována okázalými, ale neužitečnými oslavami; jejím příznakem byla nová chuť do práce. Markantním výsledkem nového elánu bylo uspořádání prvního celotýdenního trenérského kurzu v Mariánských Lázních, na němž se kandidáti vyslaní oddíly prvně sesli, aby jednak načerpali nejnovější poznatky o technice golfové hry, jednak aby se sjednotili na postupech didaktických a pedagogických při výuce nových a začínajících hráčů. Materiály svědomitě připravil MUDr.I.Balcar, politicko-výchovnou část vedl M.Plodek a asistoval Dr.Jiří Effmert. Celý kurs, jemuž Mariánky poskytly nejkrásnější červnové dny, jakých byly schopny, vyzněl jako výrazný úspěch mladého čs. golfového svazu. (Od té doby byly kursy trenérů a rozhodčích organizovány plánovitě, v termínech určených nadřízenými orgány ČSTV. K dnešnímu datu byly dovedeny až k doškolení trenéra i rozhodčích II.třídy - s dodatkovým doškolením. Jako lektoři na nich působili Bohumil Vokoun, MUDr.Ivo Balcar, Miloslav Plodek a další, z nichž zejména utkvívá v paměti nestárnoucí Karel Hynek pro své hluboké znalosti a umění dokonalého přednesu.

Počátek let sedmdesátých byl ve znamení velkého pohybu v čs. golfu, nepochybně podmíněného celkovým ozdravením ekonomické situace státu v oněch letech. Čs. golfový svaz počal vydávat i svůj vlastní „Zpravodaj“, jehož první dvě čísla připravili v roce 1972 I.Vávra a M.Plodek, aby se další a už systematické redakce ujal JUDr.František Krčma. Oběťaví Ostraváci zase pomohli při zprostředkování tisku ve svém patronátním závodě Meta-sport.

Rokem 1973 a v letech dalších přichází do ČGS nová vlna čerstvých pracovníků, jejichž zásluhou byla svazová práce přivedena k ještě vyšší kvalitě: byl to na úseku trenérsko-metodickém Jaromír „Míša“ Fuchs, výtečný hráč TJ Tatranu a jeden ze souhvězdí „Klánovických kluků“, dále projektant poděbradského hřiště PhMr.Dr.Karel Havelka, Ing.Kaprál (jenž v té době vedl udatné boje, jejichž výsledkem byla možnost realizace hřiště v Motole), Ing.Zdeněk Šulc, Miroslav Zoch, J.Hanek, v komisi disciplinární Dr.V.Průcha, ve velmi odpovědné funkci PVK MUDr.Karel Horáček a dále Josef Kapr, M.Němec st. a zprvu nenápadný, avšak precizně pracující Doc.Ing.Ivan Rais,CSc.

Rok 1974 byl sedmdesátým výročím golfu v Karlových Varech. K oslavám byly vydány záslužné publikace (Oty Řezáče a Václava Míkuty, jakož i Karla Nejdla, historika K.Varů) a uspořádán důstojný sportovní i společenský program. Sešli se k němu v radosti všichni, kdo golf milovali a jimž jeho prospěch ležel na srdci. Při dobré náladě a útěšných vizích do budoucna si málokdo povšiml usebrané tichosti předsedy ČGS Miloslava Plodka, jindy zářícího úsměvem a plného prosluněné aktivity. Nezvyklá rezervovanost se u něho

projevovala již při trenérském kursu v květnu 1974, uspořádaného s výtečnou organizací ve Středisku vrcholového sportu v Nymburce. Sotvakdo z účastníků karlovarského jubilea mohl tušit, že je svědkem posledních kroků Mily Plodka na golfovém hřišti. Ihned po oslavách byl Míla hospitalizován, aby se už k aktivnímu výkonu předsednické funkce nevrátil.

V této tísnivé době, kdy všem golfistům tanula na mysli otázka „*Co bude s Mílou?*“, ukázala se málomluvná metodičnost a neokázale projevovaná energie Doc.Ivana Raise v nejlepším světle: s klidem a přehledem převzal všechny úkoly, které si na svá bedra vzal Míla Plodek (a bral si jich vždy přes míru), a po celou dobu nemoci předsedy ČGS řídil svazovou činnost. Když pak na jaře 1975 dotlouklo mladé srdce sotva šestačtyřicetiletého Míly Plodka navždycky, znamenalo potvrzení Doc.Ing.Ivana Raise do funkce nového předsedy ČGS nepochybně volbu nejlepší. Neboť druhá polovina sedmdesátých let byla dějištěm rozsáhlých prací na čs. golfových hřištích, jak se dočteme v pasážích o K.Varech, Ostravě, Poděbradech, Semilech, Líšnici; byla i nástupem k přípravám XIX. MEJ 1979. Pročteme-li si řádky o tomto tématu pozorně, zvláště etapu rehabilitace hřiště v Mariánských Lázních, pochopíme alespoň částečně, jak enormního díla se podjal nový předseda ČGS a jak kvalitní kolektiv spolupracovníků musel vytvořit.

Do plných příprav MEJ 1979 připadlo navíc rozhodnutí ÚV ČSTV, aby do ČGS byla začleněna i složka Dráhového golflu. Prvním předsedou komise pro DG se stal Ing.Klaus Horák, jehož po odstupu několika let vystřídal Richard Bokr (jenž je členem předsednictva ČGS podnes). O významu a průběhu XIX. MEJ 1979 píšeme ve statích o Mariánských Lázních a o mezinárodních sportovních stycích; zde je však nutno konstatovat, že mimo organizace této stěžejní události musel ČGS zajišťovat průběžně všechnu každoroční, každoměsíční, každotýdenní a každodenní práci svazu, což se mu zdařilo bez nejmenší újmy na kvalitě a průběhu všeho ostatního golfového dění, v té době již velice rozsáhlého. Je pravdou, že po odeznění XIX. MEJ 1979 se dostavil jistý útlum a únava jednotlivých pracovníků, kteří žili v předchozích 2-3 letech v největším možném vypětí: avšak golfová veřejnost nemohla zaznamenat nijaké závady v práci Svazu. Což nezní nijak efektně, neboť to, co běží dobře, je sotva vnímáno - a bránó bez obzvláštních díky jako samozřejmost.

Do let osmdesátých vstupoval ČGS jako orgán již po všech stranách zkušený, rutinovaný, zocelený sterými zkouškami, vybavený fundovanými funkcionáři i pracovníky v komisích. Díky tomu mohl zvládnout úkol nelehký a nepříliš populární, jakým byla reorganizace Celostátního přeboru družstev ČSSR. Tato soutěž, založená po dlouhém snažení v roce 1960, měla za úkol prověřit sítem několika kol, jejichž termíny počínaly v květnu a končily někdy až v říjnu, skutečnou a stabilní formu oddílových družstev. Vítězství bylo vždycky „vydřeno“ - nebylo nikdy dílem náhody. Z ekonomických důvodů však bylo nutno přebory družstev termínově omezit tak, že ze systému „ligy“ se stala prakticky dvoudenní soutěž družstev, nepochybně na úkor sportovní hodnoty a motivace oddílů. Avšak ekonomická hlediska jsou rozhodující a sport zůstane vždy kvítkem nadstavby. Přes věcné námítky oddílů byla nakonec změna golfovou obcí přijata s pochopením (komu by ekonomika a finanční stránka ČSTV neležela na srdci) a ČGS s příslušnými komisemi připravil podmínky s pečlivostí a hladkostí, charakteristickou pro pracovní styl ČGS z počátku osmdesátých let. Požadavky úspornosti byly také důvodem k restrikci míst v Předsednictvu ČGS: Z původních 12 funkcionářů bylo nutno počet snížit na 9 (z čehož 2 místa byla rezervována pro Dráhový golf) - a na podzim 1983 má dojít k dalšímu snížení, takže pouhých 6 dobrovolných pracovníků povede agendu golflu a jeden agendu golflu dráhového.

Přestože se požadavky zvyšují a agenda roste, pokračuje ČGS ve své cílevědomé práci: vydal v poslední době 2 rozsáhlé metodické dopisy, vydal skripta jednotného tréninkového systému, v odstupech zhruba 4 let aktualizuje vydání Pravidel golflu, přepracoval systém udělování vyrovnání, aktualizuje Soutěžní řád, zpracovává celoroční sportovní kalendář, organizuje vrcholné soutěže jednotlivců i družstev - a to vše mimo denní práci. V současné době je tížen starostmi, neboť podmínky mu nedovolují rozvíjet dílo, tak nadějně započaté před XIX. MEJ, totiž vytvářet širokou základnu mladých a velmi mladých hráčů s talentovými předpoklady, z nichž by vyrůstali noví špičkoví hráči: na talentech nám nechybí - a je skutečně jen otázkou podmínek, kdy v golflu vyroste nejprve jeden a pak další hráči, kteří zasáhnou do

vrcholných sfér evropského golfu. Což nejsou fantazie, ale reálné možnosti: i tenis byl v určitém údobí prohlašován za sport „nepreferovaný a neolympijský“, nehledě k obdobným předsudkům, jakými byl stíhán stejně jako golf; a ještě dlouho po provedení hlubokých sociálních změn v naší vlasti byl i tenis označován cejchem sportu „bílého“ a „panského“ - než se na jeho nebi objevila hvězda Jana Kodeše a jeho vrstevníků...

Talentů je v naší zemi vždycky dost a dost; zdá se, že někdy až přemíra; jaksí je málo oceňujeme a přehlížíme možnosti, jimiž naší společnosti mohou prospět. Jakkoliv je ošidné dát se ovládnout úvahami, začínajícími slůvkem „*kdyby*“, vtírá se otázka, zda na příklad naše Ludmila Křenková nemohla být naší golfovou Hanou Handlíkovou - při poskytnutí jen trochu větších možností. Kdo jen trochu golfu rozumí, nemůže tuto možnost nepřipustit. A to raději neuvádíme další naše špičkové hráče. Avšak řešení této otázky je věcí budoucnosti - v níž se někdy i dobrá věc dočká pochopení.

od prvních krůčků vrcholného orgánu golfu v rámci ČSTV - od první *Sekce*, svolané na palouk před karlovarskou chatu Soukalových v září 1959, uběhlo již téměř čtvrt století. Co zvrátů přinesla léta, co námahy bylo vynaloženo, kolikeré protivenství bylo nutno překonat. Z bouří a zápasů vplul vrcholný orgán čs. golfu do vod klidných - od dramatu přešel k systematické, denní práci. Zdálo by se, že není již místa pro heroická vystoupení a oslnivé činy; kdo tak soudí, uvažuje povrchně: neboť pravá statečnost se projevuje především uměním převést bojový ryk úspěšně a v pravý čas k tvořivé, plodné, užitečné práci, která neustává ani v jasu slunce, ani za dnů deštivých.

Jen tehdy, ohlédneme-li se zpět do dnů golfového putování na poušti před rokem 1959, vidíme cestu od první *Sekce* až po dnešní *Svaz* (ČGS/ÚV ČSTV) ve správných dimenzích. Nebyla to cesta lehká a zlaté valouny ji vpravdě nepokrývaly, mnohým nebylo, žel, dopřáno, aby po ní dospěli až k dnešku - a někteří i od ní odbočili a zmizeli kdesi za obzorem. Avšak těm, kdo po ní poctivě šlapali prosekávajíce se trním, upravovali ji pro pokolení příští a dovedli ji až k náhorní planince dneška - těm řekněme alespoň v duchu upřímné a poctivé: „*Děkujeme Vám!*“, což jim po zásluze náleží jak od dnešních, tak od budoucích československých golfistů.

CHRONOLOGIE:

Golfový svaz ČSR	1931 - 1939
Svaz gol fu v Čechách a na Moravě	1939 - 1944
Československý golfový svaz	1939 - 1952
Sekce golfu při MV ČSTV Karlovy Vary	1959 - 1962
Řídící komise golfu při ÚV ČSTV	1963 - 1969
Československý golfový svaz ÚV ČSTV	od 1969

25. Tabulky: VÍTĚZOVÉ VRCHOLNÝCH SOUTĚŽÍ V GOLFU NA ÚZEMÍ ČSSR:

Klubové mistrovství GC Praha

1928	J. Van Heeren	(Nizozemí)
1929	Ing. B. Gross	(Rakousko)
1930	Fr. Ringhoffer ml.	(RGC)
1931	Saša Schubert	(GC Praha)

Amatérské mistrovství ČSR

1932	St. Samek	(Německo)
1933	H. Tonder	(GK Líšnice)
1934	H. Tonder	(GK Líšnice)
1935	H. Tonder	(GK Líšnice)
1936	H. Tonder	(GK Líšnice)
1937	H. Tonder	(GK Líšnice)
1938	H. Tonder	(GK Líšnice)

„Mistrovství Čech a Moravy“

1939	H. Tonder	(GK Líšnice)
1940	K. Hynek	(GK Třemšín)
1941	H. Tonder	(GK Líšnice)
1942	nehráno	
1943	H. Tonder	(GK Líšnice)
1944	nehráno	

Mistrovství ČSR

1945	H. Tonder	(GK Líšnice)
1946	H. Tonder	(GK Líšnice)
1947	H. Tonder	(GK Líšnice)
1948	H. Tonder	(TJ Sokol Líšnice)
1949	H. Tonder	(TJ Sokol Líšnice)
1950	H. Tonder	(TJ Sokol Líšnice)
1951	L. Vostárek	(DSO Újezd)

„MISTROVSTVÍ V GOLFU“

1952	M. Vostárek	
1953	V. Holan	
1954	M. Vostárek	
1955	M. Voetárek	
1956	M. Vostárek	
1957	M. Vostárek	
1958	M. Vostárek	(TJ Tatran Praha)
1959	M. Vostárek	(TJ Tatran Praha)

26. DOSLOV

Pisatel se loučí s těmito stránkami, které mu byly milým druhem po mnoho večerů (leckdy poněkud prodloužených) s pohnutím a nerad. Kolik postav defilovalo před jeho duševním zrakem, kolik dramatických utkání a golfových událostí mu v retrospektivě vrátil film vzpomínek, kolik tváří těch, kteří již odešli, mu jakoby nahlédalo přes rameno do psaných řádek. Ač chce zůstat tiše v pozadí (jak velí golfová etiketa), budiž mu tolerována osobní poznámka: Byl svědkem či účastníkem téměř veškerého čs. golfového dění, a to nepřetržitě od onoho 5. března 1938, kdy jako chlapec odpálil (naneštěstí zdařile) svůj první golfový míček. Po mnohá léta, která uběhla velmi rychle a v nichž i pohříchu podlehl kouzlu jiných sportů, byl v golfu „*nadějným mladým hráčem, který jistě ještě neřekl své poslední slovo*“ – až se znenadání a ke svému překvapení ocitl v roli jednoho z nejstarších pamětníků. Což podotýká proto, aby vysvětlil opovázlivost, s níž přijal od čs. golfového svazu úkol zrekonstruovat historii 80 let československého golfu.

Loučí se nerad a s mnohými rozpaky: je si vědom ne zcela dokonalé propracovanosti některých statí i jisté syrovosti textu, neboť nebylo času k poklidnému poodstoupení od psaného, k třibení, čištění, uhlazení. Tak mnohé zůstalo nedotaženo a ledasco možná i opomenuto – zejména z dramatického období přelomu let padesátých a šedesátých, kdy probíhal zápas o novou tvář čs. golfu a jeho organické začlenění do širokého proudu československé tělovýchovy. I když v něm utřil lecjaký osobní šrám, považuje je stále za jedno z nejkrásnějších a pro náš golf za „hodinu pravdy“.

Stránky rukopisu by nemohl dovést do konce, kdyby neměl k dispozici podklady od oddílů a jednotlivých obětavých pamětníků, kdyby nu nebyly zaslány či svěřeny vzácné, již zežloutlé výstřižky, prospekty a časopisy. A kdyby je sám nebyl po léta s námahou získával a schraňoval. A kdyby se nesetkal s laskavou a chápající pomocí funkcionářů čs. golfového svazu. Jim všem je povinován díkem. Nemůže pominout ani dík své manželce (golfistce a spolupracovnici), která pomáhala, seč mohla a zejména tolerovala nekonečný noční klapot psacího stroje. Ani dík dětem, na které v té době mnohdy nebyl čas...

Ano, i při vší snaze zůstalo ledacos nedotaženo a nevyváženo! Tento nedostatek by však měl být výzvou čtenářům i budoucím badatelům o minulosti a cestách čs. golfu, aby postupně mezery doplňovali, připojili další stránky a sestavili knížku po všech stranách dokonalejší. Bude i úkolem dnešních mladých, jakož i budoucích našich golfistů, aby vytvářeli historii československého golfu lépe a úspěšněji, než bylo dáno naší generaci a pokolením předchozím. Jak jim k tomu nepřát z celého srdce plný zdar!

Kdo je tedy autorem historie 80 let československého golfu? Jsou jim všichni, kdo čímkoli kladným k jeho rozvoji přispěli - od pradávných let slavných argonautů čs. sportu až po naše dny. Jste jim všichni vy, jejichž láska k našemu krásnému sportu je kromě radosti z prožitku schopna i daru nejcennějšího a nejpotřebnějšího - osobní oběti v jeho prospěch. Prospívej tedy, československý golfe, a přinášej naší vlasti více a více úspěchů. Vložili jsme do tvého životního běhu mnoho sil, upřímné snahy i velkou část našeho srdce. Kéž ti v klidu a míru září slunce do dalších let!

27. PRAMENY A PODKLADY K JEDNOTLIVÝM STATĪM

Historie hry, zvané golf

Encyklopedia of Golf - D.Steel, P.Ryde - Shell, Londýn 1980

Atlante Mondiale de Golf - Ward, Thomas - Rizzoli, Řím 1978

Ancient Golf - Mac Rae, Mc' Donell - Thistle, Glasgow 1947

The A-B-C of Golf - Hutchinson - Rick's, New York 1979

Brockhaus's Lexikon, svazek VII, Lipsko 1912

Časopis „*Golf World*“, Londýn 1970-79

Praha, Císařská louka a Paví Vrch

„*70 let karlovarského golfu*“ - Řezáč, Mikuta - K.Vary 1974

Časopisy „*Pestrý týden*“ a „*Star*“, Praha 1926, 32

Vzpomínky Ing.S.Žemly, Ing.Hykše a prof.Ing.K.Vávry

Karlovy Vary

„*70 let karlovarského golfu*“ - Řezáč, Minuta - K.Vary 1974

„*Golf v Karlových Varech*“ - K.Nejdl - K.Vary 1974

Oddílové podklady Jiřího Dundra, K.Vary 1983

Vzpomínky Ing.B.Grosse, Dr.P.Tondera, V.Mikuty, A.Červenky,

Š.Červenkové, V.Soukala, E.Vávrové

Mariánské Lázně

„*Vom alten Kaiser*“ - A.von Margutti - Leonard, Vídeň 1921

„*D. Marli ths Erzähl ungen*“ - Mainz 1913

„*Perla západočeských lázní*“ - F.Nováček, Dr.Kubát - Praha 1962

„*Mariánské Lázně*“ - MUDr.Kubát - St.zdrav.naklad., Praha 1958

Oddílové podklady a materiály Doc.I.Raise, A.Novotné, M.Koptové,

J.Kunšty (časopis „*Kamelika*“), J.Šperla;

Vzpomínky B.Vokouna, L.Plesníkové st., Dr.F.Tondera, Hanno Tondera,

Dr.J.Novotného, Dr.J.Hilberta a vlastní

Časopisy „*Tennis-Golf Revue*“, „*Slovanský golf*“ - Praha 1936-39

„*Zpravodaj ČGS*“, prospekt k XIX. MEJ 1979 - Praha 1979

Praha - Stromovka

„*Spočeský almanach RČS*“ - Praha 1921

Vzpomínky Ing.B.Grosse a V.Topinky, zahradníka Magistrátu HMP

Praha - Motol (1926-37)

„*Spočeský almanach RČS*“ - Praha 1929

Časopisy „*Tennis-Golf Revue*“, „*Slovanský golf*“ - Praha 1930-36

Vzpomínky J.Bečváře, S.Tonderové, Ing.Grosse, V.Havlici, H.Tondera,

Dr.Hilberta a M.Boušky;

Líšnice

Kroniky a archivy GKL a TJ Slavoj Praha 1928-83

Vzpomínky členů a vzpomínky vlastní

Brno a Svratouch

„Počátky golfu v Brně“ - prof.Ing.Bouček, ČGS Zpravodaj 1980

Časopis „Sportovní Revue“ - Praha 1936-40

Oddílové podklady - Ing.K.Tachovský - Brno 1983

Vzpomínky prof.Boučka, MUDr.G.Macha, O.Machové, A.Hoffmeistera

Třemšín a Hvězda

Časopis „Sportovní Revue“ - Praha 1939-41

Vzpomínky A.Štíky, A.Poláka st., Dr.Z.Stompfeho

Klánovice

Časopis „Sportovní Revue“ - Praha 1938-44

„70 let karlovarského golfu“ - Řezáč, Mikuta - K.Vary 1974

Vzpomínky Dr.Z.Klána, H.Tondera, Dr.F.Tondera, A.Štíky, M.Vostárka, M.Plodka,

B.Landy, JUDr.J.Klementa a vlastní

Tři malé záznamy

„70 let karlovarského golfu“ - Řezáč, Mikuta - K.Vary 1974

Časopis „Tennis-Golf Revue“ - Praha, 1931-34

Vzpomínky J.Bečváře, S.Tonderové, V.Havlicí, H.Tondera, Dr.Doležala, Dr.Hilberta

Semily

„Semilské počátky“ - MUDr.I.Balcar - ČGS Zpravodaj 1980

Oddílové podklady - Jan Zákoucký - Semily 1983

Poděbrady

Časopis „Sportovní Revue“ - Praha 1940

Oddílové podklady PhMr.J.Punčocháře - Poděbrady 1983

Vzpomínky Dr.K.Havelky, MUDr.I.Balcar, Dr.O.Spaziera

Ostrava

Oddílové podklady Ing.J.Cieslára a kolektivu, Ostrava 1983

časopis „Zpravodaj NHKG“ - Ostrava 1979-83

Motol Golf Praha (současný)

Podklady o výstavbě - GCP, K.Pilát - Praha 1983

Vzpomínky M.Boušky, Dr.Schindlera, Dr.Průchy, A.Štíky, E.Vávrové a vlastní

Start VD Plzeň

Oddílové podklady - Ing.B.Henžlík - Plzeň 1983

Golf na Slovensku

Piešťany: časopisy „Tennis-Golf Revue“, „Slovanský golf“ - Praha 1931-37

Vzpomínky M.Grossové. Ing.Grosse, H.Tondera, J.Bečváře, MUDr.G.Macha, H.Thayerleové

Tatranská Lomnice: časopis „*Sportovní revue*“ – Praha 1939

GC Bratislava: Podklady Elánu Bratislava – Bratislava 1983

Smolenice: Prof. Ing. Dr. Z. Pouba

Oddílové podklady Elánu Bratislava - Ing. Lupšina - Bratislava 1983

TJ Konstruktiva

Oddílové podklady - Dr.V.Průcha - Praha 1983

Tesla Oldřichovice

Oddílové podklady - Ing.K.Plachý - Třinec 1983

Historie svazů

Časopisy „*Tennis-Golf Revue*“, „*Slovanský golf*“ – Praha 1931-36

Časopis „*Sportovní Revue*“ – Praha 1938-43

Vzpomínky A.Štíky, Dr.F.Tondera, V.Soukala, M.Plodka, B.Vokouna, E.Vávrové a vlastní

Materiály ČGS

Mistři ČSR-ČSSR

Časopisy „*Tennis-Golf Revue*“, „*Slovanský golf*“ – Praha 1931-37

Časopis „*Sportovní revue*“ – Praha 1938-43

Podklady A.Novotné, M.Koptové, Doc.Ing.M.Moučky, H.Goldscheidera

„*Zpravodaj ČGS*“ – Praha 1972-83

Zahraniční sportovní styky

Podklady z archivu ČGS - H.Goldscheider – Praha 1983

Sborník „*World Cup*“ - Athény 1979

„*Zpravodaj ČGS*“ – Praha 1975-82